

DOM FINANSOWY

Oferujemy:

- kredyty gotówkowe i konsolidacyjne
- pożyczki, ubezpieczenia
- opłaty
- wiele ofert w jednym miejscu

87-600 Lipno,
ul. Wyszyńskiego 1a
(na rogu ul. 3 Maja)
tel. 54-233-16-37 www.dfgs.pl

Bobrowniki

Razem od pół wieku

Sześć par odebrało w piątek 27 stycznia medale "Za długoletnie pożycie małżeńskie". Spotkanie seniorów z władzami gminy było okazją nie tylko do uhonorowania małżonków, ale i wielu wspomnień

➤ str. 2

Gmina Tłuchowo

Szkoła jednak zostaje

Szkoła w Mysłakówku nie została zlikwidowana, choć takie pogłoski krążyły od dłuższego czasu. W środę 25 stycznia wójt Krzysztof Dąbkowski zorganizował spotkanie w tej sprawie

➤ str. 3

Wywiad

Biegnę w dobrych zawodach

O budżecie, planach inwestycyjnych i dotychczasowych dokonaniach z burmistrzem Lipna Pawłem Banasikiem rozmawiała Lidia Jagielska

➤ str. 4

Lipno

Najpiękniejszy bal w ich życiu

Uczniowie Zespołu Szkół im. Romualda Traugutta bawili się w sobotę 28 stycznia na studniówce. Ta najważniejsza w ich życiu impreza wpisała się w obchody stulecia szkoły

➤ str. 7

CZWARTEK

2 LUTEGO 2017

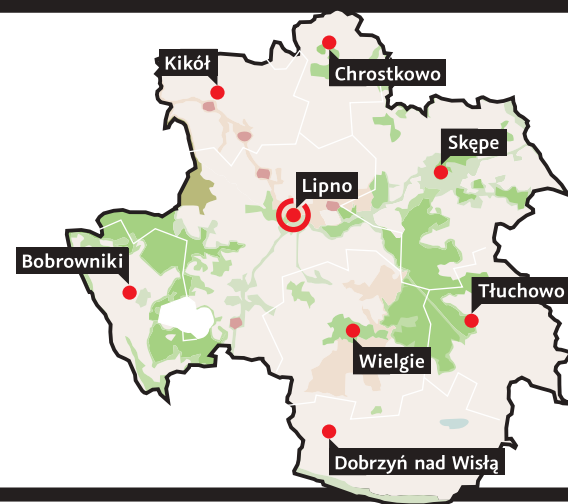
ISSN: 1689-8664

1,99 zł

w tym 5% VAT

nr 5/2017 (412)

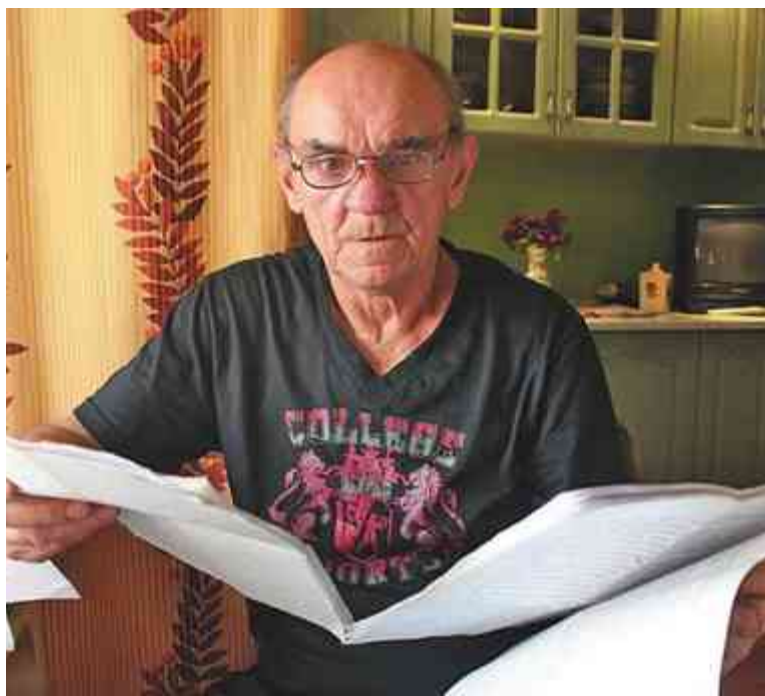
CLI

TYGODNIK REGIONU LIPNOWSKIEGO

Kto pod kim dołki kopie?

LIPNO ➤ Konflikt sąsiedzki pomiędzy mieszkańcami kamienicy przy ul. Kilińskiego 12 trwa od kilkunastu lat. Mimo interwencji policji i wyroków sądowych, sytuacja nadal jest mocno napięta

Na parterze mieszka 65-letni rencista Janusz Staniszewski. Przeprowadził się na Kilińskiego kilkanaście lat temu. Już przed nim, bo od 1999 roku, na piętrze mieszkała 67-letnia obecnie Grażyna Krajowska. Poprawne stosunki sąsiedzkie nie trwały między nimi długo, bo już po paru latach zaczęło dochodzić do scysji. Po kilkunastu latach już nawet sami uczestnicy sporu zdają się nie pamiętać, o co poszło. Ale mężczyzna ma swoją teorię. – Wszystko zaczęło się w 2004 roku, gdy oskarżyła mnie o kradzież kwiatów z ogródka, choć to nieprawda. Od tego

czasu nasze stosunki są bardzo złe. Ona obgaduje mnie, mówi nieprawdę, obrzuca obelgami. A ja zawsze wśród sąsiadów i znajomych cieszyłem się dobrą opinią. Powodem mogą być też problemy zdrowotne jej i córki – mówi Janusz Staniszewski.

Policja częstym gościem

Na Kilińskiego 12 często wzywana jest policja. Jak podała nam rzeczniczka lipnowskiej komendy Małgorzata Małkińska, w ubiegłym roku było tam 10 interwencji w sprawach konfliktów sąsiedzkich. Najczęściej chodziło o zakłócanie spokoju. Ostatni raz mundurowi byli tam

6 stycznia br. Wezwanie dotyczyło tego, co zwykle. Każdy z sąsiadów twierdzi, że drugi waleniem w sufit lub podłogę nie pozwala mu spać. – Mnie oskarżała, że walę w sufit, nie dając jej spać. A jest odwrotnie, bo to ona zakłóca ciszę nocną. Mało tego, podejrzewam, że może do tego zmuszać córkę. Policję wzywała na mnie i jeszcze na dwójkę sąsiadów – dodaje Janusz Staniszewski.

Wszystko przez zazdrość?

Grażyna Krajowska się broni, twierdząc, że to z sąsiadem z dołu są problemy. Zdecydowanie zaprzecza też zarzutom o zakłócanie ciszy nocnej. – On jest chorym człowiekiem i sam nie wie, czego chce. Nie wiem, o co mu chodzi. Chyba mi czegoś zazdrości. Mnie obrażał wiele razy, kiedyś mnie pobił. Założyłam sprawę, ale mu wybaczyłam i ją wycofałam. Chętnie bym stąd poszła, byle mieć spokój. Kiedyś chciałam zmienić mieszkanie, ale on mnie obgadrywał i nastawiał przeciwko mnie innym. Podburza też sąsiadów. Oni walą i zakłócają spokój, zrzucając winę na nas. A przecież tu jest małe dziecko, więc jak mogłybyśmy robić hałas – tłumaczy Krajowska.

Kto kogo pobił?

Kobieta zapewnia o swojej prawdomówności. Tak samo czyni jej adwersarz. On z kolei

dokłada nagrania z hałasem dobiegającym z góry, a na potwierdzenie swoich słów pokazuje wyroki sądowe. Wynika z nich, że przed laty Grażyna Krajowska oskarżała go o zakłócanie spokoju, ale sąd we Włocławku nie dał jej wiary. Przeciwnie, bo Staniszewskiego uniewinnił, a kobietę skazał za fałszywe zeznania. To nie wszystko. – Kilka lat temu uderzyła mnie w głowę ciężkim pograbaczem od pieca. Dostała za to wyrok za naruszenie mojej nietykalności cielesnej. Nie wiem, jaką zasądzono karę, ale podkreślam też, że karana była za składanie fałszywych zeznań i nakłanianie do tego córki – mówi Staniszewski.

Mieszkańcowy pat

Problem sąsiedzkich wąsni omal udało się rozwiązać przed kilkoma laty, bo Grażyna Krajowska miała zmienić lokal socjalny i przenieść się na ul. Piłsudskiego. Urząd miasta

wyraził na to zgodę, ale z kolei protest złożyli inni mieszkańcy z Piłsudskiego i sprawa upadła. Potwierdza to Krzysztof Grzywiński z lipnowskiego ratusza. – Faktycznie tak było. Sytuacja wygląda tak, że jeśli pani Krajowska znajdzie rodzinę z innego lokalu socjalnego, która zgodzi się na zamianę mieszkań, my nie będziemy robić przeszkód. W przeciwnym razie musi pozostać na Kilińskiego. Ale płaci za swój lokal i na pewno nie musi się obawiać eksmisji – mówi Grzywiński.

Sytuacja, niestety, jest patowa. Wygląda na to, że żadna ze stron nie chce ustąpić i niezależnie od tego, kto lub co jest punktem zapalnym, to na spokojnie przy Kilińskiego 12 raczej nie ma co liczyć. Rozwiązaniem mogłaby być wyprowadzka jednej ze stron, ale tutaj warunkują wszystko kwestie lokalowe.

Tekst i fot. (ak)

Razem od pół wieku

BOBROWNIKI ▶ Sześć par odebrało w piątek 27 stycznia medale „Za długoletnie pożycie małżeńskie”. Spotkanie seniorów z władzami gminy było okazją nie tylko do uhonorowania małżonków, ale i wielu wspomnień

Pamiątkowe zdjęcie wszystkich gości

Hanna i Edward Chojnacy

Jadwiga Wycichowska

Irena i Witold Kopczyński

Wacława i Wacław Szczepański

Wacława i Stanisław Dydo

W gabinecie wójta Jarosława Poliwko spotkali się: Wacława i Stanisław Dydo, Irena i Witold Kopczyński, Wacława i Wacław Szczepański, Jadwiga Wycichowska (bez męża Bogdana) oraz Hanna i Edward Chojnacy. Zabrakło jedynie Krystyny i Jana Stojak, którym udziału w uroczystości nie pozwoliły wziąć względy zdrowotne. Zaczęło się od krótkich przemówień i przede wszystkim gratulacji dla jubilatów. – Serdecznie w imieniu własnym i rady gratuluję wam tak pięknego jubileuszu. Przeżyć w szczęściu i zgodzie 50 lat to niezwykły wyczyn. Macie wspaniałe dzieci, wnuki, a nawet prawnuki. Możemy wszyscy brać z was przykład. Życzę wam przede wszystkim zdrowia – mówi wójt Jarosław Po-

liwko.

Następnie wójt wraz z radnymi oraz przedstawicielem Urzędu Stanu Cywilnego w Bobrownikach wręczyli seniorom medale, dyplomy i symboliczne statuetki. Wszystkie pary przeżyły razem już po 50 lat. Niektórzy mają nie tylko dzieci i wnuki, ale nawet prawnuki. Jak minęło im pół wieku? Na pewno szczęśliwie, ale i szybko. – Byliśmy zajęci pracą i domem, czy jak ja dziećmi, bo urodziłam ich sześciu. Ale z mężem dało się wytrzymać. Zjawił się w samą porę – wspomina Irena Kopczyńska.

W przypadku tak doświadczonych ludzi historie życiowe po prostu muszą być ciekawe. Jak ta z poznaniem się przez państwa Kopczyńskich z Bobrownickiego

Pola. – Ja zawsze marzyłem o dobrej żonie i rodzinie. I to mi się udało. Poznaliśmy się tak, że najpierw swoją wybrankę obserwowałem, jak przychodziła do kościoła. Ktoregoś razu zabrałem ją na motor, to była słynna wtedy WFM-ka. Najwyraźniej podwiezienie się spodobało, choć z tego co wiem, to żona już miała umówić się z kimś innym. Ale szczęśliwie to mnie wybrała. Zawsze była dla mnie jedyną – dodaje Witold Kopczyński.

Po symbolicznej lampce szampa wójt Poliwko zaprosił wszystkich gości na uroczysty obiad. Przy wspólnym stole nie brakowało tematów do rozmów. A fotorelację z tej wyjątkowej uroczystości możecie obejrzeć także na naszej stronie lipno-cli.pl. **Tekst i fot. (ak)**

PANEL-METAL Sp. z o.o.

ENERGIA ODNAWIALNA

Białkowo 29, 87-400 Golub-Dobrzyń, tel. 56 683 55 93, www.panelmetal.com.pl

- elektrownie fotowoltaiczne
- pompy ciepła
- małe elektrownie wiatrowe
- kolektory słoneczne

Produkuj własny prąd i oszczędzaj na rachunkach za energię

Finansowanie WFOŚiGW i BOŚ
- pożyczka
- dotacja

Skontaktuj się z naszym doradcą
508 270 603
508 270 604
504 158 360

CUK | UBEZPIECZENIA

Największy wybór ubezpieczeń

- ◆ OC i AC
- ◆ Życie
- ◆ Domy / Mieszkania

do
- 80%
zniżki

Lipno, ul. 3 Maja 3

☎ 54 287 34 78

www.cuk.pl

TYGODNIK REGIONU LIPNOWSKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 682 26 80
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
Dział reklamy:
tel. (56) 682 26 80
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (56) 682 26 80

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Szkoła jednak zostaje

GMINA TŁUCHOWO ➤ Szkoła Podstawowa w Mysłakówku nie zostanie zlikwidowana, choć takie pogłoski krążyły od dłuższego czasu. W środę 25 stycznia wójt Krzysztof Dąbkowski spotkał się z rodzicami uczniów, nauczycielami i dyrekcją, by omówić dalsze funkcjonowanie placówki

Na spotkanie w sprawie szkoły w Mysłakówku przyszło kilkadziesiąt osób

W związku ze zbliżającą się wielkimi krokami reformą oświaty pod znakiem zapytania stało funkcjonowanie Szkoły Podstawowej w Mysłakówku. Ani nauczyciele, ani rodzice i dzieci nie wiedzieli, jaki los czeka placówkę. – Najbardziej boimy się, że szkoła zostanie zamknięta, a nasze dzieci będą musiały uczyć się w Tłuchowie. Tym bardziej, że takie głosy słyszałem już od kilku tygodni. Po pierwsze to dalej, a po drugie ja sam uczyłem się właśnie tu i chciałbym, aby moje dzieci również miały taką możliwość – mówił na krótko przed zebraniem Tomasz Lewandowski, jeden z rodziców.

Informacje na temat planowanej rzekomo likwidacji pojawiły się kilka miesięcy temu, wzbudzając protesty zarówno nauczycieli jak i rodziców. – Budowaliśmy klimat i charakter szkoły przez wiele lat. Jest to praca nas wszystkich. Dlatego chcemy, aby szkoła była ośmioklasowa tak, jak zakłada reforma – mówi Agnieszka Dziegielewska, przewodnicząca rady rodziców.

Szkoła przetrwa

Placówka w Mysłakówku liczy nieco ponad 80 uczniów plus trzynaścioro dzieci, które uczęszczają do oddziału przedszkolnego. Pomimo że nie jest zbyt liczna, a w kolejnych latach do pierwszej klasy najprawdopodobniej trafi tylko kilkoro dzieci, to szkoła nie zostanie zamknięta. Wójt w trakcie spotkania kategorycznie zaprzeczył, jakoby placówce groziła likwidacja. – Planujemy utworzyć szkołę w Mysłakówku z klasami I-VIII. By szkoła mogła istnieć, muszą przychodzić do niej nowi uczniowie. By oni byli, trzeba zapewnić atrakcyjną ofertę edukacyjną. Dlatego między innymi stworzymy klasę językową, zwiększając liczbę godzin języka angielskiego – mówi

wójt Krzysztof Dąbkowski.

Nowe porządki

Aby uratować szkołę, zostaną wprowadzone zmiany w jej funkcjonowaniu. By zaoszczędzić na wydatkach związanych z edukacją, część zajęć będzie prowadzona w systemie łączonym. Dzieci z różnych klas będą uczyły się razem np. przedmiotów artystycznych lub technicznych i wychowania fizycznego. Jak na razie szkoła nie jest przygotowana, by mogły się w niej odbywać choćby lekcje fizyki lub chemii. W związku z tym padł pomysł dowożenia dzieci do Tłuchowa, by można przeprowadzić zajęcia z tych przedmiotów. W planach jest również pożyczanie pomocy naukowych z tłuchowskiej szkoły. Miałoby to trwać do czasu, dopóki nie zostaną stworzone odpowiednie pracownie. – To wszystko jest jeszcze w fazie roboczej. Będziemy się starać tak organizować lekcje i szukać takich rozwiązań, aby edukacja dzieci na tym nie ucierpiała. Jednak by była to nowoczesna szkoła, potrzebne są określone pieniądze – dodaje Dąbkowski.

Takie rozwiązanie cieszy rodziców, którzy zdecydowali byli przystać na wiele, by nie dopuścić do zamknięcia szkoły. – Szczere mówiąc, nie brałam pod uwagę innej możliwości. Ta placówka po prostu nie mogłaby zostać zamknięta. My, rodzice nigdy nie wyrazilibyśmy na to zgody. Możliwe, że na początku nie będzie łatwo, jednak w grupie siła, dlatego dołożymy starań, aby nasze dzieci nadal uczyły się w Mysłakówku – mówi Agnieszka Kokoszczyńska-Lisiecka. Optymistycznie w przyszłość spogląda także dyrekcja. – To bardzo dobre rozwiązanie. Czekaliśmy na to, aby powstała ośmioklasowa podstawówka zwłaszcza, że mamy do tego możliwość lokalno-

we – mówi Małgorzata Kamińska, dyrektor szkoły.

Co z dowożeniem uczniów?

W trakcie spotkania został również poruszony temat zmian godzin dowożenia uczniów do szkoły, które zostały wprowadzone od nowego roku. Zdaniem rodziców dzieci muszą zbyt długo czekać rano na zajęcia. – Godziny kursów autobusów szkolnych uległy zmianie ze względu na likwidację połączeń Kujawsko-Pomorskiego Transportu Samochodowego, który dowoził uczniów z niektórych miejscowości z terenu gminy. Dlatego musieliśmy to zreorganizować i w tym przypadku w Mysłakówku godziny nie są korzystne dla dzieci. Jednak znajdziemy sposób, aby to poprawić, być może wykorzystując samochody strażackie – mówi wójt.

Większości zainteresowanych pomysł reorganizacji przypadł do gustu. Jednak niektórzy mają pewne wątpliwości co do funkcjonowania placówek w Tłuchowie i w Mysłakówku. – Oby nie doszło do sytuacji, że szkoły będą ze sobą rywalizowały o uczniów. To bardzo prawdopodobne biorąc pod uwagę liczebność klas, które z roku na rok są coraz mniejsze. W takim przypadku zakładana przez wójta współpraca pomiędzy szkołami i wzajemna pomoc na wszystkich płaszczyznach może okazać się nierealna – mówi pracownik jednej ze szkół z terenu Tłuchowa, który chce zachować anonimowość.

Czy zaproponowane przez władze gminy rozwiązania sprzeczają oczekiwaniom rodziców, nauczycieli i w szczególności dzieci? Odpowiedzi na to pytanie będzie można udzielić już za kilka miesięcy.

Tekst i fot. (mb)

Lipno

Rozprawią się z paleniem śmieciami?

Lipnowski samorząd mówi zdecydowane „nie” dla procederu palenia śmieci i zapowiada kontrole w prywatnych mieszkaniach i na posesjach.

Temat zanieczyszczonego powietrza jest ostatnio wyjątkowo aktualny. Niestety fakt palenia czym popadnie w domowych piecach znany jest od dawna. Ale w związku z częstymi zgłoszeniami mieszkańców Lipna dotyczącymi palenia odpadami ratusz przypomina o nielegalności tego procederu. O kwestiach zdrowotnych chyba nie trzeba nikogo przekonywać, bo palenie śmieci jest wręcz zabójcze. Przepisy określają czego nie wolno spalać w piecach domowych. Są to m.in.: plastikowe butelki, zużyte opony, tworzywa sztuczne, elementy drewniane pokryte lakierem, odpady skórzane, opakowania po rozpuszczalnikach i środkach ochrony roślin, opakowania po farbach i lakierach czy plastikowe torby.

Mieszkańcy dzwonią do ratusza lub na policję, widząc czarny dym wydobywający się z kominów. O problemie mówi się od dawna, teraz władze miasta chcą temu zaradzić. – Jestem przerażony. Jeśli mielibyśmy zlecić badania, zyskalibyśmy świadomość zagrożenia. Teraz dokładnej wiedzy nie mamy, bo badania nigdy w Lipnie nie były przeprowadzane, ale czujemy to złe powietrze – mówi w wywiadzie dla CLI burmistrz Paweł Banasik.

W związku z tym ratusz zapowiedział kontrole. Upoważnieni pracownicy urzędu będą

sprawdzać, czym palą mieszkańcy. Co ważne, będą mieli prawo wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren obiektów, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6 do 22 – na prywatne posesje. Osoby przyłapane na paleniu śmieci zostaną ukarane mandatem do 500 zł. Konsekwencje mogą być znacznie bardziej surowe, bo za zanieczyszczanie powietrza grozi grzywna do 5 tys. zł.

Dodajmy, że w razie utrudnienia kontroli należy się liczyć z karą nawet do 3 lat więzienia. Dlatego urzędnicy apelują, aby mieszkańcy nie pozostawiali obojętni i informowali o paleniu śmieciami: Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Lipnie, e-mail: gospodarka@umlipno.pl, tel. 054 288 4227 oraz Komendę Powiatową Policji.

Tekst i fot. (ak)

SIATKA
OGRODZENIOWA
Producent
■ panele
■ słupki
■ akcesoria
■ siatka leśna
Wysoką jakość gwarantuje
Polski producent drutu
METALURGIA
Białkowo
785 182 282
731 731 201

Dom na sprzedaż
tel.795-701-701

Biegnę w dobrych zawodach

LIPNO ▶ O budżecie, planach inwestycyjnych i dotychczasowych dokonaniach z burmistrzem Lipna Pawłem Banasikiem rozmawiała Lidia Jagielska

– **Zacznijmy rozmowę od tematu smogu. Jak to wygląda w Lipnie?**

– Nie mamy takich badań i trudno mi powiedzieć, jak ta sprawa się przedstawia, chociaż też jestem przerażony. Jeśli mielibyśmy zlecić takie badania, zyskalibyśmy świadomość zagrożenia. Teraz tej wiedzy nie mamy, bo badania nigdy w Lipnie nie były przeprowadzane, ale czujemy to złe powietrze.

– **A gdyby doszło do rozwiązań wstępnie proponowanych przez rząd, czyli w miastach rozbudowa sieci ciepłowniczej i podłączanie do niej jak największej liczby budynków?**

– Jestem za takim rozwiązaniem. PUK jest miejską spółką i dla wszystkich byłoby korzystne podłączenie jak największej liczby mieszkańców do sieci, bo wtedy cena energii ciepłej by nie rosła, a może nawet zostałaby obniżona. Tym bardziej, że żywotność pieców centralnego ogrzewania jest ograniczona i uważam, że jeśli będzie infrastruktura ciepłownicza, to właściciele pieców będą rozważać podłączenie. Wymiana pieca to też przecież koszt, a hamulcem przed podłączeniem do sieci są zwykłe pieniądze.

– **Czyli rozbudowa sieci wchodzi w grę?**

– Tak. Cały czas tak robimy. Jeśli realizujemy inwestycje, to też z zamysłem rozbudowy sieci ciepłowniczej. Ostatnio na osiedlu Kwiatów świadomie została zwężona ulica w tym celu.

– **Czyli mieszkańcy kolejnych ulic mogą liczyć na ciepłą wodę w pobliżu swoich domów. Przejdźmy teraz do budżetu na 2017 rok. Czy jest pan z niego zadowolony?**

– Tak. Uważam, że z tego budżetu należy się cieszyć, bo mamy na inwestycje dwa razy więcej pieniędzy niż w ubiegłym roku. Pierwszy raz od wielu lat mamy pozytywną opinię RIO bez żadnych zastrzeżeń i uwag. To są już dwa czynniki świadczące o tym, że i burmistrz, i radni powinni być zadowoleni.

– **Dla mieszkańców najważniejsze są inwestycje i o tym porozmawiamy.**

– Budżet jest żywym organizmem, nad którym pracujemy na każdej sesji. Na 15 listopada, kiedy był tworzony, zamykał się kwotą 51,6 mln złotych.

– **Zwiększyły się wpływy. Skąd?**

– Z programu Rodzina 500 plus. Dlatego budżet zwiększył się o 20 procent.

– **A jak funkcjonuje w Lipnie ten program?**

– Bardzo dobrze. Nie mam żadnych sygnałów ani od mieszkańców, ani od dyrektora MOPS-u o opóźnieniach czy zastrzeżeniach.

– **Podwyższyliście na ten rok podatki. Dlaczego?**

– Niewiele, ale zawarliśmy na początku tej kadencji taką umowę, że będziemy sukcesywnie o wskazywanie inflacji te podatki podnosić. To nie są wielkie kwoty, a i tak mamy podatki lokalne poniżej maksymalnych stawek. Jeśli nie podnosimy podatków, to dostajemy subwencję pomniejszoną o kwotę, którą obniżamy od stawek maksymalnych. Ministerstwo finansów uznaje, że gmina jest tak bogata, że może sobie pozwolić na obniżki. Za 2015 i 2014 rok subwencje mieliśmy obniżone o 1,7 mln zł właśnie z tego tytułu.

– **Trzeba też pamiętać, że Lipno to nie Warszawa.**

– Podwyżka podatków nigdy nie będzie popularna, ale też musimy wziąć pod uwagę choćby program Rodzina 500 plus. Dotyczy on prawie każdej rodziny, stopa się podnosi, a Lipno też ma swoje potrzeby.

– **Przejdźmy wreszcie do inwestycji.**

– Mamy na to ponad 1,2 mln zł. Konkretnie kwoty na poszczególne wydatki poznamy po przetargach. Na pewno będzie budowana ulica Bukowa, bo ona jest teraz ważnym ciągiem komunikacyjnym. Łączy dwie drogi wojewódzkie, ulicę Dobrzyńską z Okrzei. Korzysta z niej bardzo dużo mieszkańców miasta, ale też rolników dowożących swoje plony np. z okolic Wielgiego, bo ulica Piłsudskiego jest dla nich praktycznie zamknięta (do 3,5 ton – red.).

– **Bukowa będzie zrobiona w całości?**

– Nie, wykonamy 360 metrów. W ubiegłym roku próbowaliśmy wpisać ją do tzw. schetyńówki, ale nie udało się. Brakowało nam punktów, ale teraz są punkty za kontynuację czegoś, więc jeśli rozpoczniemy teraz Bukową, to będziemy mogli się starać o dofinansowanie w kolejnych latach. Ubolewam nad tym, że jako małe miasteczko nie mamy warunków preferencyjnych, nie możemy korzystać z PROW-u.

– **A jak te 360 metrów ma się do całości ulicy?**

– To będzie około połowa. Skończymy teraz na wysokości ulicy Klonowej. A tak naprawdę powinienem zacząć od ulicy Akacjowej, bo ją sobie mieszkańcy sami wybrali. Akacjowa to około 130-140 metrów,

czyli też nie zrobimy jej do końca, z dwóch powodów. W budżecie obywatelskim przeznaczaliśmy na ten cel 100 tysięcy złotych, a także dlatego, że część jej jeszcze nie nadaje się do wykonania. Chodzi o miejsce po bagnie. Klonowa też będzie zrobiona, bo łączy Bukową i Akacjową.

– **Bukową pokryje asfalt, a Klonową i Akacjową kostka?**

– Tak. Wyłożymy też kostką kolejne 80 metrów ulicy Kusocińskiego, 650 metrów bulwarów – do Korczaka oraz odcinek od Łącznej do Cegielnej łącznie z mostkiem. Inwestycje to też monitoring.

– **Co przybędzie, gdzie?**

– Przeznaczone mamy 10 tysięcy złotych, ale jeszcze nie sprecyzowaliśmy lokalizacji. Chcę to ustalić wspólnie z radnymi. W ubiegłym roku zrobiliśmy np. w szkole nr 3, gdzie założyliśmy 12 kamer. Dyrektor już wyjaśniał zdarzenia dzięki tym urządzeniom. Jeśli uda się, to będziemy chcieli monitorować kolejne szkoły. Konieczne będzie monitorowanie bulwarów tym bardziej, że dzień przed wigilią 24 lampy zainstalowaliśmy na tym odcinku do ulicy Cegielnej. Jeśli chodzi o oświetlenie, to na ten rok mamy 20 tys. złotych na ten cel. I też okaże się, gdzie lampy zainstalujemy. W minionym roku przybyło lamp na ulicy Różyckiego, Armii Krajowej, na osiedlu Jagiellońskich. W tym roku w porozumieniu ze Spółdzielnią Mieszkaniową będziemy chcieli wymienić sprzęt na energooszczędne lampy na osiedlu Sikorskiego. Po wymianie żarówek płacimy jedną trzecią tego, co dotychczas. Zaoszczędzone pieniądze można zainwestować na oświetlenie w kolejnym miejscu. Będziemy realizować ścieżkę pieszo-rowerową do Kamienia Kotowego. W inwestycjach mamy też budowę boiska przy szkole nr 5. Mamy na to przeznaczone 110 tys. zł i będziemy realizować z projektu przez Lokalną Grupę Działania. No i bardzo ważna rzecz to basen. Mamy 100 tysięcy zł, będziemy wysłać zapytanie cenowe, bo chcemy przebudować dużą nieckę, wymienić wadliwą technologię, czyli folię i wyłożyć płytkami nieckę. Minęło 10 lat funkcjonowania basenu i musimy go doinwestować.

– **W ubiegłym roku wnioskowaliście o dofinansowanie. Nie udało się?**

– Nie, ponieważ musieliśmy spełniać określone warunki. W tym roku będziemy starać się o dofinansowanie, bo dodatkowe pieniądze pozwoliłyby na wymianę zbiorników pod dużą niecką, czyli na to, co zrobiliśmy już w małej

niece w ubiegłym roku.

– **Mam wrażenie, że z pozyskiwaniem funduszy unijnych idzie ratuszowi chyba nie najlepiej?**

– Idzie tak wszystkim. Podczas forum samorządowego w Przysieku pojawiły się wnioski, że województwo kujawsko-pomorskie pozyskuje środki na poziomie 2 procent, gdy inne województwa osiągają 20 procent. Nie ruszyło też jeszcze nic ze strategii rozwoju powiatu lipnowskiego, a każda gmina składała swoje wnioski.

– **A dlaczego tak się dzieje?**

– Tutaj wydaje mi się, że wina leży po stronie urzędu marszałkowskiego. Nigdy nie możemy się dowiedzieć, czy z czegoś skorzystać, czy coś wpisać. Tak było np. z termomodernizacją. Najpierw był koncert życzeń, a potem dopiero dowiedzieliśmy się, że żeby otrzymać dofinansowanie na poziomie 70 czy 80 procent, musieliśmy wypracować pewne wskaźniki. Wcześniej nikt o tym nie mówił, my wpisaliśmy wszystkie placówki oświatowe, ale wskaźników nie osiągnęliśmy, bo dachy i okna mamy już wymienione. Chodziło nam tylko o docieplenie budynków.

– **Szkoda, bo jeśli teraz nie skorzystamy ze środków pomocowych, to za chwilę może być za późno.**

– Będziemy składać i składamy wnioski i zapytania. Czekamy na pewne kryteria. Wielokrotnie np. wysyłałem zapytania, czy można połączyć strażnicę z domem dziennego pobytu dla emerytów i rencistów. Na ustalenie czekaliśmy, ale już teraz jest pewne, że można i jesteśmy na etapie projektowania.

– **Kto w ratuszu jest odpowiedzialny za pozyskiwanie środków zewnętrznych?**

– Daniel Świdurski.

– **W takim razie przejdźmy do rewitalizacji i do słynnych konsultacji bez udziału mieszkańców. Dlaczego odzew społeczeństwa jest tak mały?**

– Trudno jest zaktywizować mieszkańców, chociaż budżet obywatelski pokazał, że można się zorganizować i o czymś zdecydować. Na ulicę Akacjową głosowali przecież nie tylko jej mieszkańcy, ale też ich znajomi z innych części miasta. I dzięki temu wygrali.

– **Czy budżet obywatelski będzie kontynuowany?**

– Tak.

– **Rok 2017 to ważny czas dla oświaty, bo rozpocznie się reforma skutkująca wygaszaniem gimnazjów. Jak pan to widzi?**

– Bardzo dobrze i jestem zadowolony. Dzieci opuszczające nasze szkoły podstawowe odchodziły często do gimnazjum w Karnkowie. Teraz cieszę się, że zostaną u nas. Ja wiem, że każda reforma budzi obawy, ale jestem pewny, że wszystko się dobrze ułoży. 9 stycznia czekałem na podpis prezydenta z niecierpliwością. Dostajemy 10 mln zł subwencji, wydajemy 17 mln zł. Wiem, że nigdy nie będzie to tak, że samorząd nie będzie dokładał, ale niech to będzie na poziomie 30 procent, a nie 70. Postaramy się zrobić wszystko, żeby nikt z nauczycieli nie stracił pracy. Mówimy o likwidacji gimnazjów, a nie mówimy o tym, że coraz mniej dzieci trafia do klas pierwszych. Liczba urodzeń spada, w 2016 roku w Lipnie urodziło się 134 dzieci.

– **Niektórzy samorządowcy zastanawiają się, co z budynkami gimnazjów, często specjalnie na ten cel wybudowanych. Jak ta sytuacja wygląda w Lipnie?**

– U nas nie ma tego problemu. Dzisiaj mamy trzy szkoły podstawowe. Najmniejszą szkołą jest „piątka” i podkreślam, że nie zostanie ona zlikwidowana. Jeśli wszystkie dzieci będą nam się mieścić w szkole nr 5 bez konieczności nauki dwuzmianowej, to zostanie obecna lokalizacja. Jeśli nie, to będziemy rozważać przeniesienie „piątki” do budynku obecnego gimnazjum. Ale to są plany dalekowzroczne, bo trudno jest mi dzisiaj przewidzieć, co będzie za trzy lata. Podkreślam, że przeniesienie nie wiązałoby się ze zmianą struktury szkoły, tylko lokalizacji.

– **Czy budynek gimnazjum powstał w ramach reformy z 1999 roku?**

– Nie. W tym budynku była wcześniej szkoła nr 1. I przypominę, że wtedy reforma też budziła emocje. Nie było wygaszania, tylko od razu powstały gimnazja, a zlikwidowana została szkoła nr 1.

– **W minionym roku powołał pan Jolantę Zielińską na stanowisko wiceburmistrza. Czy to była dobra decyzja?**

– Tak, jestem bardzo zadowolony, bo przede wszystkim odciążała mnie. Dzielimy się obowiązkami, jeśli chodzi o udział w spotkaniach, imprezach. Poza tym wiceburmistrz zajmuje się oświatą, a okres mamy teraz bardzo trudny ze względu na reformę. Praca burmistrza jest absorbująca, a ja byłem pierwszym burmistrzem, który pracował bez zastępcy.

– **Dokonał pan też na początku kadencji zmian kadrowych w domu kultury i ośrodku sportu. Czy jest pan z nich zadowolony?**

– Tak, uważam że dyrektorzy sprawdzają się na swoich stanowiskach. Mnie bardzo cieszy też to, że są pozytywnie oceniani przez mieszkańców.

– **Współpraca z radnymi też układa się bardzo dobrze, to widać. Proszę więc powiedzieć, czy już widzi pan siebie na tym stanowisku w kolejnej kadencji?**

– Za wcześniej o tym mówić. Teraz robię wszystko, żeby zostawić po sobie jak najlepsze wrażenie z tych czterech lat. W dniu zaprzysiężenia przywołałem słowa z listu świętego Pawła „w dobrych zawodach wystąpiłem, bieg ukończyłem, wiarę ustrzegłem”. Dla mnie te cztery lata to pewna forma dobrych zawodów, w których biorę czynny udział. Jeżeli jak najwięcej po sobie zostawię, to będzie wspaniale. Pewnych rzeczy na pewno nie zdąży zrobić przez cztery lata. Staram się roz-

mawiać z radnymi, na początku było to dość trudne. Teraz pewnym świadectwem dobrej oceny jest to, że radni opozycji wnioskowali o podwyższenie mojego uposażenia. Byłem szczerze zaskoczony. Ważne jest dla mnie to, żeby rozwój miasta nie był skierowany w dany okręg wyborczy, tylko żeby to było równomierne, żeby całe miasto się rozwijało. Wszyscy mieszkańcy mają odczuć poprawę.

– **Półmetek kadencji to dobry moment na podsumowanie.**

– Uważam, że sporo przez te dwa lata zrobiliśmy. Bardzo ważne jest to, że nie zaciągnęliśmy żadnych kredytów na nasze inwestycje. Mało tego, płacimy zobowiązania z obligacji. Stąd ocena RIO. Nie planujemy zadłużania miasta, będziemy nadal realizować nasze zamierzenia przy istotnym współudziale mieszkańców, czyli podatników.

– **To były dobre dwa lata dla Lipna?**

– Moim zdaniem tak i to nie tylko przy realizacji zadań większych, ale też tych drobnych. Poprawia się z roku na rok wstrój bożonarodzeniowy. Z satysfakcją odbieram telefony, że pięknie wygląda plac Dekerta. Wyzwaniem dla mnie jest Nowe Centrum Lipna. Marzeniem byłoby oddanie całej inwestycji jednocześnie, ale tak się nie da. Budki z pieczywem już działają, ale okres zimowy uniemożliwia zazielenienie miejsca wokół. Korzystając z okazji, dziękuję wszystkim moim pracownikom i pracownikom poszczególnych jednostek za zaangażowanie i realizację tego budżetu oraz wszystkie zadania inwestycyjne. A pracownikom spółki PUK, której właścicielem jest miasto, dziękuję za zaangażowanie w prace wykonane szczególnie pod koniec roku kalendarzowego. Żeby oddać na czas dworzec, pracowali nawet do północy. Ja to dostrzegam i doceniam. Nowe Centrum Lipna to zadanie realizowane przez PUK, ale właścicielem spółki jest miasto. Sukces NCL będzie też moim sukcesem. Centrum też budzi emocje, szczególnie u osób pracujących na targowisku, ale nam zależy na powodzeniu tej inwestycji i na stworzeniu dobrych warunków dla ludzi tam pracujących. Zgłosił się np. podmiot gospodarczy z zewnątrz, który chciał prowadzić działalność na targowisku, ale w efekcie tego pięć podmiotów z naszego miasteczka straciłoby pracę. A na to nie ma mojej zgody. Moim zdaniem NCL jest skazane na sukces.

– **Dziękuję za rozmowę i życzę ukończenia tego biegu w dobrych zawodach dla Lipna.**

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Piłkarze Tłuchowii ludźmi roku 2016

TŁUCHOWO ▶ Tytuł „Tłuchowianina Roku” jest najbardziej prestiżowym wyróżnieniem w gminie. W niedzielę 29 stycznia statuetkę odebrali przedstawiciele Gminnego Zespołu Sportowego „Tłuchowia”

Już trzynasty raz nagrodzona została wyjątkowa osoba, która swą aktywnością i zaangażowaniem wnosi pozytywny wkład w funkcjonowanie i rozwój gminy. Gala finałowa przyciągnęła do Gminnego Ośrodka Kultury wielu mieszkańców. – Już nie mogę się doczekać, kiedy wynik zostanie ogłoszony. Z pewnością to dla wszystkich stresujący czas – mówiła Sabina Kuich, tuż przed odczytaniem decyzji kapituły. Tym razem laureat jest zbiorowy. Tegorocznym zwycięzcą został Gminny Zespół Sportowy Tłuchowia. Członkowie klubu od wielu lat nie żałują czasu i pracy

dla swojego środowiska. Świadczą o tym daty. Ubiegły rok dla GZS był rokiem jubileuszowym. Sportowcy obchodzili 25-lecie swojej działalności. Kapituła doceniła ich wieloletnią grę oraz sportową postawę zawodników. – Jest to stowarzyszenie ludzi z pasją, którzy kochają piłkę nożną i poświęcają jej wiele wolnego czasu. Także współorganizują imprezy gminne na stadionie, takie jak: Dni Tłuchowa czy dożynki. Wszelkie prace na rzecz zespołu wykonują społecznie – mówi Urszula Brożek, sekretarz kapituły. Nie bez znaczenia w przyznawaniu tytułu były również

osiągnięcia klubu. W rundzie jesiennej sezonu 2016/2017 w ligowych rozgrywkach Kujawsko-Pomorskiego Związku Piłki Nożnej grupa seniorów Tłuchowii zajęła III miejsce. Listopad i grudzień 2016 okazał się szczęśliwy dla drużyny juniorów, którzy w Mochowie i w Dobrzyniu nad Wisłą, wywalczyli II miejsce. Statuetkę odebrał Karol Kwieciński, prezes klubu pełniący tę funkcję od trzech kadencji. – Planów jest wiele. W sierpniu mamy na uwadze utworzenie zespołu trampkarzy. Być może uda nam się wymienić ławki trenerskie na stadionie, wybudować trybunę dla kibiców, a także przenieść scenę na drugą stronę boiska i zagospodarować istniejący tam plac. Dziękuję wszystkim i proszę o dalszą współpracę – mówi Kwieciński.

Podczas uroczystości przyznane zostało także Srebrne Pióro, dla ludzi o ponadprzeciętnej osobowości, którzy słowem pisanym promują zarówno gminę jak i parafię. W tym roku uhonorowano Marzannę Grudnicką-Sławińską. Jest to nauczycielka, która pismem, rysunkiem i fotografią sławi swoją małą ojczyznę.

Dalszą część wieczoru umilił występ zespołu Camasutra.

Tekst i fot. (mb)

REKLAMA

kredyty gotówkowe

**Nie czekaj do lata,
weź kredyt z wygodną ratą!**

Lipno
ul. Mickiewicza 2a
czynne pon.-pt. 9.00-17.00

Znajdź swój powód
do uśmiechu!

Santander
CONSUMER BANK

Impreza pięciu sołectw

GMINA DOBRZYŃ NAD WISŁĄ ➤ Mieszkańcy Grochowska, Szpiegowa, Kisielewa, Tulibowa i Krępy bawili się w minioną środę na imprezie z okazji Dnia Babci i Dziadka

Goście chętnie ruszyli na parkiet

Uroczystość zorganizowaną wspólnie przez sołectwa i radnych z tych okręgów gościł u siebie Grochowski z sołtysem Magdaleną Turkiewicz. Na początku dla seniorów wystąpiły przedszkolaki z „Zielonej Krainy” w Krojczynie.

Potem wszyscy mogli skorzystać z poczęstunku. Dla każdej babci i każdego dziadka spotkanie było też dobrą okazją, by porozmawiać o dokonaniach swoich wnuków. – Mam dwóch dorosłych wnuków, jestem z nich bardzo zadowolony.

Jeden mieszka dalej i dojeżdża, ale pomaga, kiedy może. Drugi, który jest z nami, cały czas jest pomocny. Myślę, że obaj wyrosli na porządnym ludzi. Teraz czekam na prawnuki – mówi Stanisław Malinowski z Kisielewa.

– Ja również jestem bardzo zadowolona z wnuków. Uczą się i pracują, a przy tym pomagają dziadkom – dodaje jego żona Barbara Malinowska. Mieszkańców pięciu sołectw odwiedził burmistrz Jacek Waśko, a w dalszej części do tańca przygrywał zespół „55 Plus”, działający przy Dobrzyńskim Domu Kultury ŻAK. Obszerną fotorelację z uroczystości obejrzyjcie na naszej stronie lipno-cli.pl.

Tekst i fot. (ak)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
LIPNO-CLI.PL

Gmina Wielgie

Święty rozdał prezenty

Tradycyjnie tuż przed rozpoczęciem ferii na szkolnej choince bawili się uczniowie SP w Zadusznikach. Punktem kulminacyjnym sobotniej imprezy była oczywiście wizyta św. mikołaja.

Impreza w sali OSP Zaduszniki rozpoczęła się już o godz. 12.00. Do tańca przygrywał Dawid Smoliński, a dzieci mogły brać udział w konkursach. Z każdą godziną bal się rozkręcał. Warto podkreślić, że był też plebiscyt na najładniejsze stroje karnawalowe. – Zabawa jest super jak co roku. Bawię się z kolegami, a za

moment będą prezenty – mówi Szymon z drugiej klasy. O godz. 16.00 na sali pojawił się św. mikołaj, by rozdać dzieciom upominki. Impreza trwała do godz. 17.00, a obszerną fotorelację możecie zobaczyć na naszej stronie internetowej lipno-cli.pl.

Tekst i fot. (ak)

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Lipno ogłasza przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem byłej szkoły podstawowej z towarzyszącymi budynkami gospodarczymi położona w miejscowości **Wierzbick**, na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerem geodezyjnym **234/6** o powierzchni **0,7874 ha**.

Przetarg ustny nieograniczony odbędzie się w dniu **6 marca 2017 r. o godz. 10.00** w sali nr 9 Urzędu Gminy Lipno na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r., poz. 1490).

Nieruchomość będąca przedmiotem przetargu położona jest na obrzeżach miejscowości, zabudowana budynkiem użytkowym (byłej szkoły) z towarzyszącymi budynkami gospodarczymi, budynek użytkowy o konstrukcji tradycyjnej murowanej, 2-kondygnacyjny nie podpiwniczony, wyposażony w instalację elektryczną, wodociągową, kanalizacyjną (do zbiornika bezodpływowego), ogrzewany piecami kaflowymi, teren nieruchomości częściowo zagospodarowany.

Dla nieruchomości prowadzona jest księga wieczysta nr WL1L/00004846/6.

Cena wywoławcza w/w nieruchomości wynosi **242.000,00 zł**.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie **wadium** wnoszone w pieniądzu w wysokości **10 %** ceny wywoławczej tj. **24.200,00 zł**. Wadium winno być wpłacone na **konto** depozytowe Gminy Lipno nr **16 9537 0000 2004 0043 0663 0003** najpóźniej do dnia **03.03.2017 r.** **Wadium wniesione w gotówce przez uczestnika przetargu, który przetarg wygrał, zalicza się na poczet ceny nabycia nieruchomości.**

Wójt Gminy zastrzega sobie prawo odwołania przetargu z uzasadnionej przyczyny.

Szczegółowych informacji o przedmiotowym przetargu można uzyskać w Urzędzie Gminy Lipno pok. Nr **31 (II piętro)** lub **telefonicznie pod numerem 54 288 62 13**.

Wójt Gminy
/-/ Andrzej Szychulski

Gmina Lipno

Tłumy na choince

Swoje święto miały w sobotę także dzieci z Radomic. Zabawę choinkową przy pomocy biblioteki i ośrodka kultury tradycyjnie zorganizowało sołectwo.

Więcej zdjęć na naszej stronie:
LIPNO-CLI.PL

7-letni Kacper bawił się wspaniałe

Impreza w świetlicy w Radomicach rozpoczęła się o godz. 16.00. Według planu miało przyjść ok. 130 dzieci, ale niektórzy musieli zostać w domach ze względu na panującą gripę. Mimo to setka milusińskich stworzyła wspaniałą atmosferę, bawiąc się przy muzyce na żywo. – Jestem drugi raz na takiej choince. Przebrałem się chyba za kogoś z filmu, ale dokładnie nie

pamiętam jego imienia. Ale zabawa jest super – mówi siedmioletni Kacper.

Dla wszystkich dzieci przygotowane zostały paczki. Oczywiście nie zabrakło konkursów, np. tańca na gazecie. Obszerną fotorelację możecie obejrzyć na naszej stronie lipno-cli.pl.

Tekst i fot. (ak)

Gmina Lipno

Zagrały dwie orkiestry

Wspólny występ orkiestr dętych z Brzeźna i Skępego mogli oglądać w niedzielę 29 stycznia mieszkańcy parafii Brzeźno.

Orkiestra z Brzeźna pod batutą Stanisława Jagielskiego

Ciekawa inicjatywa sołtysa Brzeźna i jednocześnie szefa Strażacko-Parafialnej Orkiestry Dętej z Brzeźna Stanisława Jagielskiego spotkała się z poparciem miejscowego proboszcza. Do współpracy zaproszona została orkiestra Ochotniczej Straży Pożarnej w Skępem pod batutą Lecha Nowatkowskiego. Obie grupy zagrały w kościele parafialnym w Brzeźnie. Wspólnie lub osobno odegrane kolędy zdecydowanie przypadły do gustu mieszkańcom. – To dzięki wspólnemu wysiłkowi. Oczywiście będą kolej-

ne koncerty. Umówiliśmy się, że w przyszłym roku w ramach rewanżu obie grupy zagrają w Skępem – mówi Stanisław Jagielski.

Blisko godzinny koncert okłaskiwało kilkadziesiąt osób. Pamiątkowe zdjęcia trafią do kroniki OSP Brzeźno. Obszerną fotorelację możecie obejrzyć na naszej stronie lipno-cli.pl.

Tekst i fot. (ak)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
LIPNO-CLI.PL

Najpiękniejszy bal w ich życiu

LIPNO ▶ Uczniowie Zespołu Szkół im. Romualda Traugutta bawili się w sobotę 28 stycznia na studniówce. Ta najważniejsza w ich życiu impreza wpisała się w obchody stulecia szkoły

Do matury coraz bliżej, dlatego kolejne szkoły z powiatu organizują swoje bale. Po placówkach z Dobrzynia i Skępego bawił się lipnowski ogólniak. Impreza odbyła się w zajeździe Kama w Rumunkach Skępskich. Najpierw był tradycyjny polonez, potem przemówienia dyrektora szkoły oraz zaproszonych gości.

– Bal studniówkowy wpisał się na stałe w naszą stuletnią historię. Tym bardziej się ciesze, że ta impreza wzbogaciła nasze złote gody. Szkoła wychowuje, kształci i przygotowuje ludzi ziemi dobrzyńskiej i lipnowskiej do dorosłego życia. Ukończyło ją już

ponad 10 tys. absolwentów, którzy pełnią ważne funkcje w życiu kraju i nie tylko. Ta uroczystość jest jedną z pierwszych w roku jubileuszowym – mówi dyrektor Leszek Statkiewicz.

Szef szkoły zaprosił na wielki zjazd absolwentów w październiku. Ale w sobotnią noc najważniejsza była zabawa uczniów, którzy wkrótce staną do egzaminu dojrzałości. Stąd też odwołania do pracy, nauki i życzenia dla młodzieży.

– Minęły trzy lata od momentu, gdy większość z was przekroczyła mury szkoły, która właśnie obchodzi stulecie. Dla

nas wszystkich był to okres wytężonej pracy. Przyszło nam być świadkami przeobrażenia się naszych dzieci. Wyrosli na prawdziwych, dorosłych ludzi. W imieniu rodziców dziękuję za wszystko nauczycielom i kierownictwu placówki, a młodzieży życzę najlepszych ocen na maturze – dodał Tadeusz Majewski, przewodniczący komitetu studniówkowego.

Po przemówieniach przyszedł czas na zabawę. Ta trwała do białego rana, a bardzo obszerną fotorelację możecie obejrzeć na naszej stronie lipno-cli.pl.

Tekst i fot.
Andrzej Korpalski

Balowali z babcią i mikołajem

GMINA SKŁĘPE ➤ 26 stycznia uczniowie Szkoły Podstawowej w Wólce zaprosili na choinkową galę babcie, dziadków i... mikołaja. Prezentów nie brakowało

W czwartkowy poranek aula szkolna w Wólce wypełniła się po brzegi, na scenie stanęli wyśmienicie przygotowani uczniowie w rolach wokalistów, chórzystów, aktorów, tancerzy i kabareciarzy. Stroje balowe, karnawałowe i galowe przypominały o wyjątkowości spotkania. – W naszej wsi choinki odbywają się od 1945 roku, kiedy to dzieci uczyły się jeszcze w wynajętej od rolnika chałupie – przypomina dyrektor Szkoły Podstawowej w Wólce Agnieszka Wykrętowicz. – Ten rok jest dla nas bardzo wyjątkowy, bo 1 września minie 60 lat istnienia szkoły w Wólce.

Uczniowie stanęli na wysokości zadania i nie tylko podtrzymali lokalną tradycję zabaw choinkowych z mikołajem, ale też uraczyli artystycznymi upominkami najwyższej próby swoje babcie i dziadków. Rodzice nie kryli dumy, nauczyciele czujnie wsłuchiwali się w każde słowo wypowiedziane na scenie i pilnowali w każdym zakamarku szkoły, by nic nie wymknęło się spod kontroli, a babcie nie szczędziły uśmiechów i...też. Babciom z Wólki i okolic wnuków można tylko pozazdrościć.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Widownia bawiła się wybornie

Kabareciarze z Wólki mają niezwykle poczucie humoru i talent aktorski

Chór szkolny dbał o muzyczną oprawę

Chłopcy wyjaśnili wnikliwie, w jakim celu w czwartek wszyscy spotkali się w szkole

Dzieci zadbały o dobrą atmosferę

Lipno/Skłępe

Seniorzy w klubie

25 stycznia w „Klubie malucha” seniorzy bawili się na uroczystym dniu babci i dziadka. Były życzenia, prezenty i wspólne świętowanie. Organizatorką gali była Joanna Kilanowska.

W środę do „Klubu malucha” zawitali niecodzienni goście. Babcie i dziadkowie przedszkolaków licznie odpowiedzieli na zaproszenie i z niecierpliwością czekali na gościnę. A ta była wyjątkowa. Oprócz stołu pełnego słodkości, laurek, kwiatów i życzeń na ukochane osoby czekał montaż słowno – muzyczny w wykonaniu milusińskich. – Długo ćwiczyliśmy piosenki, bo to dla naszych kochanych babć i dziadziusiów – zdradza nam Marysia. – Muszę pomagać młodszym dzieciom, ale wszystko wychodzi dobrze.

Wszystkie dzieci włożyły galowe stroje. Sceneria była iście baśniowa, a z gardeł popłynęły słowa największego uznania, miłości i przywiązania. Wszyscy jednogłośnie uznali, że dziadkowie są lepsi nawet od najwspanialszego na świecie „Klubu malucha”. – Dziadkowie wychowali najpierw tatę i mamę, a teraz w prezencie za to dostali nas – zdradzają nam maluchy. – To chyba dobrze?

Organizatorką uroczystości była przedszkolanka Joanna Kilanowska, nad scenografią i przebiegiem gali czuwała Anna

Kawałkowska, a do serdecznych życzeń dla honorowych gości przyłączyła się szefowa „Klubu malucha” Iwona Kwaśniewska z ...przepyszny tortem. Przedszkolaki w obu oddziałach „Klubu malucha” w Lipnie i Skępem już zaczęły przygotowania do balu karnawałowego. Zgodnie z tradycją będą się bawić wspólnie, ale tym razem w nowej sali przedszkolnej w Lipnie, która zmieni się parkiet taneczny.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Lipno

Wszystko dla dziadków

23 stycznia milusińscy z oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej nr 5 świętowali dzień babci i dziadka.

Galowe stroje, piosenka i taniec królowały w miniony poniedziałek w „piątce”. Najmłodsi członkowie społeczności szkolnej, pod przewodnictwem wychowawczyni Joanny Frymarkiewicz, gości w szkole babcie i dziadków. – Wierszem i piosenką dzieci podziękowały za bezgraniczną miłość i opiekę – mówi Joanna Frymarkiewicz.

Goście nie kryli radości i wzruszenia. Zwieńczeniem gali było wspólne zdjęcie do rodzinnego albumu. Życzeniom i podarunkom nie było końca. Dziadkowie gratulowali wnukom talentu, a było czego gratulować, bo młodzi artyści wystąpili pewnie, pięknie i bez tremy.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Inseminacja czy krycie?

HODOWLA ▶ Decyzja, na który system krycia w stadzie się zdecydować, zależy od preferencji producenta, a także liczby utrzymywanych loch, przeznaczonych do rozrodu. Zarówno inseminacja, jak i krycie naturalne mają swoje wady i zalety, czasami hodowcy korzystają równocześnie z obu metod

Koszty utrzymania knurów w dużych stadach, uwzględniając specyfikę żywienia, pielęgnacji i zasady chowu, zdecydowanie przewyższają nakłady na inseminację. Przy stadzie podstawowym do 25 loch zalety krycia naturalnego, jakość materiału genetycznego i większa częstotliwość oproszeń zachęcają jednak do utrzymywania rozplodnika. Nawet jeśli stado jest większe, gdy korzysta się wyłącznie z inseminacji, knur bywa bardzo pomocny w wyszukiwaniu loch w rui, a także w kryciu loch problemowych.

Rozród naturalny

Knur kryjący naturalnie powinien charakteryzować się optymalnymi parametrami cech ojcowskich: dobrym wykorzystaniem paszy, szybkim tempem wzrostu, odpowiednim umięśnieniem, wybojowością i dużym udziałem wyrębów wartościowych. Nie bez znaczenia jest mocna budowa,

zwłaszcza kończyn, która umożliwi długie użytkowanie samca, a także właściwy temperament i libido, pozwalające na łatwe stymulowanie do krycia. Wymagane jest świadectwo zdrowia zwierzęcia, z adnotacją, że jest wolne od choroby Aujeszkiego i brucelozy.

Jeśli chodzi o warunki środowiskowe, to nie powinno się dopuszczać ani do wychłodzenia, ani do przegrzania zwierzęcia. Należy zwracać uwagę na przeciągi, wilgotność powietrza oraz odpowiednią wentylację, zapewnić też przestrzeń bytową, najlepiej przestronny, właściwie usytuowany kocyk ze ściółką. Badania wykazały, że knury utrzymywane na rusztach mają nasienie gorszej jakości i są szybciej brakowane. Wymagane są: regularna, okresowa dezynfekcja otoczenia knura, a także terminowe szczepienia i odrobaczania. Bardzo ważny do utrzymania prawidłowej kondycji jest stały kontakt

knura z innymi świniami – zwierzę musi mieć możliwość obwąchiwania, obracania się. Dzień świetlny knura, w celu odpowiedniego stymulowania libido, powinien trwać około dwunastu godzin.

Na początek do krycia powinny być podstawiane samice młode, niewielkie, z wyraźnymi objawami rujowymi. Krycie należy w pełni nadzorować, dopilnować poprawności skoku i nieruchomości lochy, a w razie potrzeby wprowadzić prącie. W przypadku młodych, niedoświadczonych knurów, należy wykazać się cierpliwością i uważać, by nie miała miejsca sytuacja, która mogłaby skutkować w przyszłości niechęcią do krycia. Do około roku knurów nie powinno się użytkować zbyt intensywnie – może to powodować zmniejszenie skuteczności krycia i rodzenie się mało licznych miotów, a także konieczność przedwczesnego brakowania. Starsze samce mogą kryć nawet

do 20 razy w miesiącu, z zapewnieniem odpowiedniej, minimum pięciodniowej przerwy po każdym intensywnym tygodniu. Jeśli liczba loch przekracza możliwości knura, należy ograniczyć się do jednego skoku w przypadku loch wieloródek. Późniejsze wykorzystywanie knura i długość jego przydatności do rozrodu warunkują: prawidłowe utrzymanie, intensywność eksploatacji oraz odpowiednia dieta, obejmująca zbilansowaną, wysokojakościową mieszankę paszową.

Na sprawność knura, poza genetyką, ma wpływ wiele czynników. Nadmiar energii w dawce lub zbyt obfite żywienie skutkuje nadmiernym otluszczeniem i zwiększeniem masy, co zmniejsza sprawność podczas krycia. Wysokie temperatury w lecie mogą hamować libido oraz pogarszać jakość nasienia. Pomocne w hamowaniu negatywnego wpływu stresu cieplnego mogą być zraszacze i suplementacja kwasem askorbinowym (wit. C). Upały, podwyższona ciepłota ciała, stany zapalne organizmu, a także zatrucie mikotoksynami mogą mieć również negatywny wpływ na jakość i ilość plemników.

Sztuczne unasiennianie

Znaczenie inseminacji rośnie wraz z intensyfikacją produkcji trzody chlewnej. Jej poprawne stosowanie pozwala na wydajniejszą pracę hodowlaną i lepsze wykorzystanie potencjału genetycznego trzody. W ostatnim czasie nastąpił duży postęp w dziedzinie analizy nasienia, jego konserwacji i gwarancji powtarzalnej jakości materiału. Knury produkują nasienie o wysokiej liczbie i koncentracji plemników w ejakulacie, mają duże możliwości magazynowania komórek rozrodczych, a cykl spermatogenezy trwa około ośmiu dni, dojrzewanie plemników natomiast około czterdziestu dni. Inseminacja pozwala na bardziej ekonomiczne gospodarowanie ejakulatem, szybszy i efektywniejszy rozwój hodowlany, dzięki szerszemu dostępowi hodowców do nasienia dobrych reproduktorów.

Podczas krycia naturalnego rozmiary knura mogą ograniczać jego dostępność dla wszystkich loch – niektóre mogą być zbyt drobne lub mieć za słabe kończyny, aby wytrzymać skok. Inseminacja niweluje ten problem. Pozwala również na szybkie wykrycie osobników z zaburzeniami rozrodu, ogranicza także ryzyko przenoszenia chorób, a to dzięki badaniom nasienia i ograniczeniu bezpośredniego kontaktu osobników.

Inseminacja, obok zalet, ma również wady, najczęściej wynikające z błędów i zależne od czynników zewnętrznych. Stosunkowo rzadko brak ciąży u lochy wynika ze słabej jakości nasienia użytego do inseminacji. Częściej problemy są skutkiem braku doświadczenia w rozpoznawaniu rui – zbyt wcześnie lub zbyt późno wykonany zabieg, niesprawdzenie odruchu tolerancji lub jego sztuczne wywołanie są źródłem niepowodzeń w rozrodzie. Powodem może być również uszkodzenie dróg rodnych lochy i kontakt nasienia z krwią, niewłaściwe przechowywanie materiału (w niestabilnej, zbyt niskiej lub zbyt wysokiej temperaturze, narażenie na działanie promieni słonecznych). Nieoczyszczenie warg sromowych lochy, używanie brudnego, niesterylnego katetera, niewłaściwe wprowadzenie pipety, a także przeprowadzanie zabiegu, kiedy locha jest zdenerwowana i pobudzona (np. przy nadmiernym hałasie w chlewni) także może wpłynąć negatywnie na efekty inseminacji.

Wybór optymalnej metody zapładniania jest jednym z czynników warunkujących maksymalne wykorzystanie potencjału stada. Zależy od preferencji producenta, jego wiedzy, doświadczeń, umiejętności, organizacji pracy i zarządzania inwentarzem. Powinien być przemysłowy – usprawni rozród, zlikwiduje problemy, a w efekcie obniży koszty produkcji i zwiększy jej rentowność.

(mcz)

Hodowla

Ketoza wynika z błędów w żywieniu

Ketoza to częsta przypadłość wysokowydajnych krów mlecznych, wynikająca z niedoborów energii w dawce w początkowym okresie laktacji, kiedy zapotrzebowanie na nią jest szczególnie wysokie.

Najczęściej jest związana bezpośrednio z niewłaściwym żywieniem w okresie zasuszenia, kiedy dawka jest zbyt obfita w energię, co doprowadza do otluszczenia zwierzęcia. Oprócz predysponowania do trudnego porodu, powoduje to wzmocniony metabolizm rezerw tłuszczowych. Nadmiar nieestryfikowanych kwasów tłuszczowych sprzyja z kolei wystąpieniu niedoborów glukozy w ustroju, stwierdza się również podwyższenie poziomów acetonu, kwasu

3-hydroksymaślowego oraz kwasu szczawiooctowego, zwanych ciałami ketonowymi. Ujemny bilans energetyczny i zaburzenia przemiany materii mogą doprowadzić do stłuszczenia wątroby i uszkodzenia nerek.

Objawami ketozy są: apatia, niechęć do wstawania, obniżony apetyt, w szczególności na pasze treściwe (krowy mogą próbować podskubywania nieznacznych ilości pasz objętościowych). Defekacja jest utrudniona, odchody wystę-

pują w małej ilości, są suche, twarde, najczęściej ciemne. W każdym praktycznie przypadku obserwuje się obniżenie wydajności mlecznej – raczej stopniowo, ale zdarza się również, że gwałtownie. Zwierzę chudnie, w mleku, moczu i zapachu z pyska można wyczuć aceton, zbliżony zapachem do woni gnijących jabłek. Mogą wystąpić również mniej swoiste objawy, takie jak zaburzenia apetytu, jedzenie ziemi, lizanie ścian, skóry, ciągłe ruchy pyska, przypominające przeżuwanie,

zgrzytanie zębami, drżenie mięśni, zaburzenia równowagi – objaw „pijanej” krowy. Mogą się pojawić objawy szatu i agresji, z głośnym porykiwaniem.

Żeby skutecznie zapobiegać ketozie, należy zawczasu zadbać o kondycję okotowycieleniową krowy i nie dopuścić do jej nadmiernego otluszczenia. Odpowiednio prowadzone krowy mają łatwiejsze porody i mniejsze trudności z pobraniem paszy. Po wycieleniu należy zainwestować w dobrej jakości

paszę rozdojzeniową albo korektor energetyczny. Nie wolno podawać krowom wycielonym pasz złej jakości, należy unikać również stosowania pasz ketogennych i moczniaka, ponieważ jego metabolizm wymaga dodatkowego wydatku energetycznego. Interwencyjnie należy zaaplikować dożylnie glukozę, ewentualnie hormony kory nadnerczy. W ramach profilaktyki można wzbogacić dawkę o źródło łatwo przyswajalnych węglowodanów, takie jak gliceryna. Melasa jest mniej polecana ze względu na właściwości zakwaszające. Najlepszym preparatem w efektywnym zapobieganiu i wstępnym leczeniu ketozy jest glikol propylenowy, składnik m.in. takich produktów, jak Dr Krowa Ketostop.

(mcz)

Ubezpieczenia: jaka pomoc od państwa?

FINANSE ▶ Trwa sezon zawierania umów ubezpieczeniowych. Rolnicy mogą liczyć na pomoc państwa. System gwarancji wciąż jest jednak daleki od doskonałości. Głównie za sprawą występującego w tej branży ryzyka

W tym roku rolnicy mogą ubiegać się o dopłaty w przypadku upraw: kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych i roślin strączkowych. Można je ubezpieczać od huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, przymrozków oraz ujemnych skutków przezimowania. Dopłata państwa wynosi do 65 proc. składki w przypadku, gdy rolnik podpisze umowę ubezpieczeniową zawierającą pakiet rodzajów

ryzyka. Ważna jest także stawka taryfowa ubezpieczenia, która nie może przekroczyć 9 proc., a w przypadku gruntów słabszych klas ziemi (V i VI) - 12 proc. i 15 proc.

Nowość to obowiązywanie w tym roku okresu przejściowego, umożliwiającego ubezpieczenie przez producenta rolnego upraw rolnych od jednego lub łącznie od kilku wybranych rodzajów ryzyka, z zachowaniem możliwości skorzystania z dofinansowania z budżetu państwa do składek ubezpieczenia. Zgodnie z tym przepisem, w przypad-

ku przekroczenia przy sumie 10 ryzyk stawki taryfowej ponad odpowiednio 9 proc., 12 proc. lub 15 proc., dopłaty do tych stawek będą pomniejszane proporcjonalnie do procentu ich podwyższenia.

Kolejna ważna sprawa, to obowiązek ubezpieczenia przynajmniej połowy powierzchni upraw. Jeśli rolnik tego nie dokona, zapłaci. Kara nie będzie egzekwowana, gdy gospodarz przedstawi pisemne odmowy ubezpieczenia, podpisane przez dwa zakłady ubezpieczeniowe.

(pw)

Ochrona środowiska

Pożyczki na ekoenergię

Mikroinstalacje fotowoltaiczne są coraz popularniejsze na wsi. Obecnie można starać się o pomoc na ich budowę. Pożyczek udziela Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska.

WFOŚ ogłosił program „Mikroinstalacje RPO – dofinansowanie zadań z zakresu wytwarzania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w ramach działania 3.1

RPO WK-P”. Jego celem jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery poprzez zwiększenie udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł.

łącznie budżet projektu wynosi 40 mln zł. Mikroinstalacje będą mogły wspierać budynki publiczne oraz mieszkaniowe.

Dofinansowanie będzie polegało na udzieleniu pożyczki, która – pod warunkiem regularnych spłat – zostanie umorzona w 30 proc. Pomoc dotyczy budowy mikroinstalacji o mocy do 40kW. Mogą to być pompy grzewcze, fotowoltaika, kolektory słoneczne, małe elektrownie wiatrowe bądź systemy wentylacyjne i klimatyzacyjne z odzyskaniem ciepła.

Wnioski można składać w siedzibie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, ul. Fredry 8.

(pw)

Rynek

Ceny pasz efektem zmowy

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczął postępowania, w których podejrzane są firmy działające na rynku paszowym.

Do rzekomej zmowy miało dojść w latach 2015 i 2016. Przeszukano już siedziby przedsiębiorstw. Urzędnicy podejrzewają, że kraj został podzielony na strefy wpływów poszczególnych przedsiębiorstw (wskazano na umowy między trzema podmiotami). Najbardziej pokrzywdzeni

mieliby być hodowcy bydła, dystrybutorzy pasz i mleczarnie.

Prezes UOKiK stwierdził, że dowody świadczące o zмовie cenowej są mocne. Rynek pasz wart jest kilkaset milionów złotych. Jednocześnie urząd wystosował apel do innych przedsiębiorstw, które stosowały

nielegalne praktyki, o dobrowolne zgłaszanie się do UOKiK i korzystanie z programu leniency. Umożliwia on zmniejszenie kar o 30 proc. UOKiK za zмовę cenową karze surowo – nawet do 2 mln zł.

(pw)

Uprawa

Powrót konopi

W Izraelu naukowcy zdołali wyhodować odmianę konopi, która nie powoduje typowych narkotycznych objawów.

Twórcą nowej odmiany jest firma Tikun Olam – propagator uprawy medycznej marihuany. Zmodyfikowana roślina zawiera znikome ilości substancji THC, która czyni z marihuany środek odurzający. Odmiana nazywa się Avidel i zachowuje właściwości terapeutyczne. Dzieje się tak za sprawą związku chemicznego o nazwie CBD. Zdaniem Izraelczyków, dotychczas efek-

tem ubocznym zażywania medycznej marihuany było właśnie uczucie odurzenia. Ich pragnieniem jest wyeliminowanie tego zjawiska. Póki co, odmiana nie jest szeroko rozpowszechniona. Rodzi jednak nadzieję, że może i kiedyś na polskich polach będzie możliwa legalna uprawa tej rośliny, ponieważ nie będzie ona narkotyzować, a leczyć.

(pw)

Ciekawostki

Sianokiszonka w różowych belach

Folia do sianokiszonki w kolorze różowym – to ekstrawagancja, ale i pomysł brytyjskich rolników na wsparcie kobiet walczących z rakiem piersi. Przy tej okazji warto dowiedzieć się, czy kolor folii ma jakiegokolwiek znaczenie?

Folie do sianokiszonki oferowane są w różnych kolorach. Na polach najczęściej spotkamy białe lub czarne. Białe odbijają temperaturę wewnątrz, bo odbijają promienie słoneczne, a czarne je pochłaniają. Zaleca się więc, by siano z pierwszych pokosów owijać białą folią, ponieważ nie dopuścimy do przegrzania się kiszonki. Później można przechodzić do odcieni ciemniejszych.

W Wielkiej Brytanii na polach

w tym roku pojawią się nietypowe, bo różowe bele sianokiszonki. Rolnicy decydując się na zakup takiej folii wiedzą, że 3 funty od ceny zostaną przeznaczone na walkę z rakiem piersi. Akcja trwa już od paru lat. Być może dobrym pomysłem byłoby przeniesienie tej idei także na polskie pola, które przy okazji zyskałyby na barwności.

(pw)

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Kierowcy nie zapłacą za parking w soboty i święta

Senacka Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji opracowała projekt nowelizacji ustawy o drogach publicznych. Autorzy precyzyjnie określają, kiedy samorządy mogą pobierać opłatę za parkowanie. Zgodnie z propozycją, kierowcy zapłacą za postój samochodów w strefie płatnego parkowania, w wyznaczonym miejscu, w określone dni z wyjątkiem sobót oraz dni uznanych ustawowo za wolne od pracy, w określonych godzinach lub całodobowo. Rady gmin i miast będą musiały uwzględnić nowe wymogi w ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie ustawy.

Wojewódzka pomoc dla pokrzywdzonych

Urząd Marszałkowski organizuje cykliczne dyżury prawników, skierowane do ofiar przemocy. Specjaliści pracują w przedstawicielstwach urzędu w Bydgoszczy, Włocławku, Grudziądzu, Inowrocławiu, Brodnicy (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w pierwsze piątki każdego miesiąca, w godz. 9.30-14.30) oraz w Chełmnie. Prawnicy udzielają porad m.in. osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, mającym problemy z wykonywaniem władzy rodzicielskiej, ustalaniem osobistych kontaktów z dzieckiem, egzekwowaniem alimentów, zaspokajaniem potrzeb rodziny. Wsparcie otrzymają też osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków i hazardu. Komórka prowadzi Kujawsko-Pomorską Niebieską Linie – Telefoniczne Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Pod numer 800 154 030 można dzwonić codziennie w godzinach 17.00-21.00.

Nowe nauczanie w podstawówkach

Do uzgodnień międzyresortowych trafił projekt nowego rozporządzenia ws. ramowych planów nauczania. Propozycja przewiduje: cztery lekcje matematyki, pięć godzin języka polskiego w tygodniu przez całą szkołę podstawową, jedną lekcję historii w tygodniu od IV klasy i dwie lekcje historii od V klasy. Ponadto od I klasy uczniowie będą się uczyć języka obcego, po dwie godziny tygodniowo w każdej klasie. Z kolei na wychowanie fizyczne przewidziano trzy godziny tygodniowo.

PIT wypełni urzędnik

15 marca mają wejść w życie nowe pomysły rządu dotyczące rozliczania podatku PIT. Pracownicy, zleniobiorcy i wykonujący dzieła (osoby, których dochody rozlicza płatnik) będą mogli złożyć wniosek do urzędu skarbowego o sporządzenie zeznania rocznego. Zrobią to za pośrednictwem portalu podatkowego lub banku. Przygotowane zeznanie zostanie udostępnione w systemie teleinformatycznym do akceptacji lub odrzucenia.

Wysokie kary za wyłudzenia VAT

Sejm przyjął nowelizację Kodeksu karnego i niektórych innych ustaw, obejmujących karanie przestępstw podatkowych. Zmiany przygotowane przez resort sprawiedliwości zakładają karę 25 lat więzienia za wyłudzenia VAT na podstawie fikcyjnych faktur o wartości powyżej 10 mln zł. Od 3 do 15 lat ma grozić osobom fałszującym faktury o wartości przekraczającej 5 mln zł. Sprawca może zostać potraktowany łagodniej, gdy ujawni wszystkie okoliczności przestępstwa i wskaże osoby współdziałające. W przypadku zwrócenia korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa, możliwe będzie nawet odstąpienie od kary.

Odbiór dowodu przez pełnomocnika

Klub Kukiz 15' złożył projekt nowelizacji ustawy o dowodach osobistych. Obecne prawo daje możliwość odbioru dokumentu przez pełnomocnika, ale tylko w przypadku, gdy dane przeszkody np. niepełnosprawność, choroba czy zdarzenie losowe, powstały przed złożeniem wniosku do gminy. Regulacja nie obejmuje jednak sytuacji, gdy przeszkoda pojawiła się już po złożeniu wniosku. Wówczas obywatel, który nie może osobiście stawić się w organie gminy, zostaje pozbawiony prawa do posiadania dowodu osobistego. Autorzy nowelizacji chcą tę sytuację rozwiązać.

Skuteczny sposób na alimentarzy?

Resort sprawiedliwości przygotowuje nowe przepisy, które uderzą w osoby nie płacące alimentów. Ministerstwo proponuje, by alimentarze, zamiast trafiać do więzienia, odbywali karę w Systemie Dozoru Elektronicznego, czyli w domu, nosząc elektroniczną bransoletę. Dla osoby skazanej sąd będzie ustalał harmonogram dnia, biorąc pod uwagę pracę (godzinowo oraz zmianowo) i obowiązki rodzinne. Jeśli osoba objęta dozorem nie zastosuje się do harmonogramu, może trafić za kratki. Nowa propozycja to kolejny krok, który ma uszczelnić egzekwowanie alimentów. W grudniu rząd przyjął przepisy umożliwiające prokuratorom stawianie zarzutów, jeśli osoby zobowiązane do płacenia świadczenia na rzecz dzieci nie będą tego robiły przez trzy miesiące lub dłużej.

Wieczór z utworami Grzegorza Ciechowskiego

MUZYKA ▶ W sobotę 11 marca na Zamku Golubskim twórczość lidera Republiki przypomną: Hanna Raniszewska i Dobrawa Czocher, Fonetyka, Teatr R. Bezimienni oraz Leszek Gnoiński

Na Zamku Golubskim wystąpi m.in. duet Hania Rani & Dobrawa Czocher

Hania Rani & Dobrawa Czocher to duet na co dzień wykonujący muzykę klasyczną. Kilka lat temu artystki dotarły do twórczości Republiki i Obywatela G.C., dając nowe życie kulturowym utworom.

– Zainteresowanie muzyką Ciechowskiego u każdej z nas zaczęło się nieco inaczej – mówiła Hanna Raniszewska w wy-

wiadzie dla naszego tygodnika. – Dobrawa (pochodzi z Tczewa, rodzinnego miasta Ciechowskiego) poznała twórczość tego artysty bardzo wcześniej, w domu rodzinnym. Rodzice uwielbiali jego muzykę i od najmłodszych lat Dobrawa miała z nią styczność. Ja poznałam ją w zasadzie dopiero na studiach, przez Dobrawę i innych znajomych za-

chwyconych jego twórczością. Jednak nasza wspólna przygoda z Ciechowskim to przypadek. W 2012 roku zostaliśmy poproszone o stworzenie jednorazowo klasycznych aranżacji kilku piosenek Ciechowskiego na cyklicznie odbywający się festiwal jego imienia w Tczewie. Zgodziłyśmy się myśląc, że to jedynie jednorazowy projekt. Okazało się jednak zupełnie inaczej.

W 2015 roku duet wydał album zatytułowany „Biała flaga”. Na płycie pojawiły się nowe, klasyczne aranżacje takich piosenek jak: „Telefony”, „Republika marzeń”, „Nie pytaj o Polskę” czy „Odchodząc”.

Własne interpretacje wierszy Ciechowskiego zaproponował w ubiegłym roku alternatywny zespół Fonetyka, wydając krążek złożony z dziewięciu kompozycji. Wcześniej grupa nagrała płyty z tekstami poetów wyklętych: Rafała Wojaczka i Andrzeja Burdy. W Golubiu-Dobrzyniu formacja zaprezentuje piosenki w akustycznych aranżacjach.

Na marcowym spotkaniu pojawi się również Leszek Gnoiński, autor monografii „Republika. Nieustanne tango” oraz Teatr R. Bezimienni. Wieczór poezji „Ciechowski nutą czytany” rozpocznie się o 16.00. Wstęp wolny.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Film

Zekranizują książkę Żulczyka

W tym roku stacja HBO wypuści sześciuodcinkowy serial oparty na motywach powieści „Ślepnąc od świateł”.

Zdjęcia do serialu ruszyły w listopadzie ubiegłego roku. Reży-

serią zajął się Krzysztof Skonieczny, który stoi za sukcesem filmu

„Hardkor Disko” z 2014 roku. „Ślepnąc od świateł” to historia nocnego życia w Warszawie, którego bohaterem jest handlarz narkotyków. Żulczyk w charakterystyczny dla siebie sposób ukazał brutalny, wielkomiejski świat, w którym diler jest dla pewnych środowisk postacią równie pożądaną, co wykonawcy powszechnie szanowanych zawodów.

Dla Jakuba Żulczyka nie będzie to debiutanckie spotkanie z serialem. Niedawno pisarz stworzył scenariusz do „Belfra” z Maciejem Stuhrem w roli głównej. Tę propozycję widzowie mogli oglądać w zeszłym roku.

Tomasz Błaszkwicz
fot. internet

Co? Gdzie? Kiedy?

Lipno

▶ Kino Nawojka organizuje w czasie ferii zimowych bezpłatne projekcje dla dzieci. We wtorek 7 lutego o godz. 9.30 zostanie wyświetlony film „Łapa” o wielkiej przyjaźni człowieka z niezwykłym psem.

▶ W niedzielę 12 lutego lipnowski magistrat i Miejskie Centrum Kulturalne organizują coroczne przedstawienie bożonarodzeniowe. Na scenie kina Nawojka wystąpią m.in. burmistrz Paweł Banasik i ks. Henryk Ambroziak. Przedstawienie będzie można zobaczyć o 17.00 i 19.00. Bilety w cenie 20 zł do nabycia w sekretariacie MCK. Dochód ze sprzedaży zostanie przeznaczony na organizację zajęć i wypoczynku dla dzieci z terenu miasta.

▶ W sobotę 25 lutego o 12.00 Miejskie Centrum Kulturalne i Stowarzyszenie Historyczno-Patriotyczne „Tożsamość” zapraszają na I Ogólnopolski Festiwal Piosenki „Żołnierze wyklęci”. Mogą wziąć w nim udział szkoły, domy kultury, inne placówki kulturalno-oświatowe oraz osoby prywatne. Każda jednostka może zgłosić maksymalnie trzech uczestników. Zapisy są przyjmowane do 15 lutego. Szczegółowy regulamin oraz karta zgłoszenia są umieszczone na stronie www.mcklipno.pl.

Golub-Dobrzyń

▶ W piątek 3 lutego o 19.00 w domu kultury wystąpi grupa Cheap Tobacco. Blues-rockowa formacja w 2015 roku wydała krążek „Promises Of Tomorrow”. Bilety: 15 zł w przedsprzedaży/20 zł w dniu koncertu.

▶ W poniedziałek 6 lutego o 17.00 najmłodszy widzowie mogą wybrać się do domu kultury na przedstawienie teatralne „Wilk i zając”. Zaproszenia do odbioru w sekretariacie instytucji. Wstęp wolny.

▶ We wtorek 14 lutego o 19.00 w tym samym miejscu zaśpiewa Jacek Silski. Wokalista występował na jednej scenie m.in. z Julio Iglesiasem czy Marylą Rodowicz. Ma swoim dorobku takie utwory jak: „List z morza” czy „Obraz marzeń”. Bilety w cenie 40 zł są dostępne w sekretariacie DK.

▶ W piątek 3 marca o 19.00 w DK wystąpi Teresa Werner. Piosenkarka wykona najpopularniejsze utwory m.in. „Kocham swoje morze” czy „Miłość jest piękna”. Bilety kosztują 60 zł.

Wąbrzeźno

▶ Teresa Werner zaśpiewa 14 lutego w Wąbrzeskim Domu Kultury. Bilety zostały wyprzedane. Początek koncertu o 19.00.

▶ W sobotę 11 lutego WDK organizuje zabawę karnawałową przy muzyce zespołu Happy Band. Impreza odbędzie się w godzinach: 20.00-4.00. Wejściówki w cenie 90 zł od osoby. Rezerwacje oraz zapisy: Dział Administracji i Gastronomii WDK, tel. 56 688 17 27 wew. 23; 604 585 236.

Rypin

▶ Kino Bałtyk przygotowało repertuar na najbliższy miesiąc. W dniach 1-3 lutego (o 14.30 i 17.00) oraz 4-5 lutego (o 13.30) będzie wyświetlana „Balerina”. Także od 1 do 3 lutego o 19.30 można wybrać się na „Autopsję Jane Doe”. 4-5 lutego kino proponuje „Przełęcz ocalałych” (o 16.00) i „Pasażerów” (o 19.30). Od 6 do 9 lutego o 19.30 będą grane „Powidoki” Andrzeja Wajdy. Nie zabraknie kolejnej propozycji dla dzieci. Od 6 do 9 lutego (o 13.00 i 16.00) oraz od 10 do 12 lutego (o 14.00) na ekranie pojawi się „Sing”. W kolejnych dniach planowane są jeszcze projekcje „Ciemniejszej strony Greya” i „Śladów stóp”. Bilety na wszystkie seanse kosztują 12 zł.

▶ W czwartek 2 lutego o 14.00 w Sali Wystaw i Promocji MPBP w Rypinie przy ul. Warszawskiej 20 spotkają się członkowie Dyskusyjnego Klubu Książki. Tym razem tematem spotkania będzie trylogia Ałbena Grabowskiej „Stulecie Winnych”. Wstęp wolny.

▶ We wtorek 7 lutego o 16.00 w tym samym miejscu odbędzie się specjalne spotkanie Klubu Filmowego zatytułowane „Muzyka w filmie”. Planowana jest prezentacja scen filmowych z charakterystycznymi motywami muzycznymi. Od twórczości Hansa Zimmera, Ennio Morricone, Angelo Badalamenti, Vangelisa, Krzysztofa Komedy czy Wojciecha Kilara do piosenki oscarowej, popularnej oraz muzyki ze współczesnych seriali. Wstęp bezpłatny.

▶ W rypińskiej księgarni we wtorek 21 lutego o 17.00 będzie można porozmawiać z ks. Tadeuszem Isakowiczem-Zalewskim na temat Ormian, Kresów i Fundacji im. Brata Alberta. Wstęp wolny.

▶ Gmina Skrwilno organizuje Wieczór Kabaretowy. Podczas siódmej edycji, która odbędzie się już 26 lutego o 19.00 w hali sportowej w Skrwilnie wystąpią grupy: Paraniennormalni i K2. Bilety kosztują 55 zł i są już dostępne w kasie urzędu gminy przy ul. Rypińskiej 7. Liczba miejsc ograniczona.

▶ W Dzień Kobiet 8 marca do RDK przyjadą aktorzy Teatru Capitol, którzy zaprezentują spektakl „Przekręt doskonały”. Na scenie zobaczymy m.in. Joannę Moro, Maję Bohosiewicz czy Bogdanę Kalis. Dodatkową atrakcją będzie spotkanie z Rafałem Cieszyńskim, rypinianinem grającym w spektaklu. Widowisko rozpocznie się o 18.30. Bilety w cenie 85 zł i 70 zł można już rezerwować na stronie www.kup-bilet.pl, a od 1 lutego w RDK.

Brodnica

▶ W niedzielę 19 lutego o 17.00 w hali OSiR wystąpi Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze”. Grupa od lat cieszy się popularnością na całym świecie. Wystąpiła prawie 8000 razy dla łącznie 18 milionów widzów na pięciu kontynentach. „Mazowsze” sięga do narodowych tańców, piosenek i obyczajów. Bilety zostały wyprzedane. Patronat nad tym wydarzeniem objął burmistrz Brodnicy Jarosław Radacz.

▶ Niebawem wokalistka Alicja Majewska i kompozytor Włodzimierz Korcz wyruszą w trasę koncertową, podsumowującą 40-lecie współpracy artystycznej. Duet wystąpi w Brodnickim Domu Kultury 5 marca o 17.00. Z pewnością nie zabraknie takich przebojów jak: „Być kobietą”, „Jeszcze się tam żagiel bieli” czy „Odkryjemy miłość nieznaną”. Artystom będzie towarzyszył kwartet smyczkowy „Opera Quartet” Warszawskiej Opery Kameralnej. Bilety kosztują 75 zł.

oprac. (ToB)

02.02.2017-08.02.2017

JIM
CARREY

JEFF
DANIELS

tele

program

**GŁUPI
i
GŁUPSZY
BARDZIEJ**

Środa 8 lutego

POLSAT 20:40

TVP 1

09:05 Grzech Fatmagül

05:50 Klan odc. 3063 - serial
06:20 Jaka to melodia? - rozrywka
06:55 Dzika Kanada odc. 3 - serial
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Program katolicki
09:05 Grzech Fatmagül odc. 142 - serial
10:15 Ranczo odc. 38 - serial
11:10 Złote serce odc. 28 - serial
12:00 Wiadomości
12:30 Agropogoda
12:35 Smaki polskie odc. 150
12:50 Dzika Kanada odc. 4 - serial
13:55 Grzech Fatmagül odc. 143 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator odc. 80
16:10 Ojciec Mateusz odc. 72 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - rozrywka
18:05 Klan odc. 3064 - serial
18:40 Złote serce odc. 29 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz odc. 168 - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:25 Warto rozmawiać
23:30 Marzenia i łyzy - dokumentalny

TVP 2

13:35 Rodzinka.pl

05:55 Rodzinka.pl odc. 179 s. 8 - serial
06:30 Dzika muzyka odc. 11
07:05 M jak miłość odc. 1249 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:00 Barwy szczęścia odc. 1590 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 317 - serial
12:40 Tylko z tobą odc. 137 - serial
13:35 Rodzinka.pl odc. 96 - serial
14:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 30
14:40 Imperium miłości odc. 38 - serial
15:40 Panorama - kraj odc. 648
15:55 Pogoda - kraj odc. 644
16:05 Na dobre i na złe odc. 660 - serial
17:05 Tylko z tobą odc. 138 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram odc. 4643
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1590 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1591 - serial
20:40 Alex Cross - thriller
22:30 Prześladowca - thriller

tvn

19:50 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 9 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 17
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1971
10:55 Ukryta prawda odc. 458 - serial
12:00 Szkoła odc. 200 - serial
13:00 19+ odc. 60 - serial
13:30 Szpital odc. 344 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 2 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 201 - serial
16:30 19+ odc. 61 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 459 - serial
18:00 Szpital odc. 345 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4847
20:10 Doradca smaku odc. 30
20:15 Na Wspólnej odc. 2421 - serial
20:55 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 13 - rozrywka
21:55 Gliniarz z Beverly Hills II - komedia

POLSAT

09:00 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 505 s. 9 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 270 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 271 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 14 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 421 - serial
12:00 Poznaj swoje prawa odc. 42 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 461 s. 8 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2430 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 546 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3313
16:30 Na ratunek 112 odc. 50 - serial
17:00 Gliniarze odc. 11 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2431 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 496 - serial
20:05 Żona na niby - komedia
22:25 Czarny łabędź - dramat

HITY DNIA

**„Gliniarz z Beverly Hills II”
(1987r.) TVN 21:55**

Detektyw Axel Foley jedzie do Beverly Hills, by odwiedzić rannego przyjaciela. Spotkawszy dawnych znajomych, Taggarta i Roswooda, decyduje się wspomóc ich w śledztwie.

**„W krzywym zwierciadle:
Europejskie wakacje”
(1985r.) TVN 7 20:00**

Griswoldowie wyruszają na wycieczkę po Europie. W planach mają zwiedzanie Londynu, Paryża, Rzymu i Niemiec. Bohaterowie przeżywają wiele niefortunnnych zbiegów okoliczności.

7 tvn

14:00 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 126 - serial
06:20 Szpital odc. 557 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 142 - serial
08:20 Zagubieni odc. 9 s. 4 - serial
09:15 Magda M. odc. 5 s. 3 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 204 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 143 - serial
14:00 Szpital odc. 558 - serial
15:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 167 - serial
16:00 Zagubieni odc. 10 s. 4 - serial
17:00 Gotowe na wszystko odc. 12 s. 4 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów odc. 8 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 205 - serial
20:00 W krzywym zwierciadle: Europejskie wakacje - komedia
22:05 Sposób na morderstwo odc. 7 s. 2 - serial
23:05 Jeździec bez głowy - horror
1:20 Moc magii odc. 32 - rozrywka

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Kłamczuch odc. 45 - rozrywka
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 25 - animowany
07:35 Scooby Doo gdzie jesteś?! odc. 5 - animowany
08:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 2 - animowany
08:35 Scooby Doo gdzie jesteś?! odc. 8 - animowany
09:00 Strażnik Teksasu odc. 61 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 31 - rozrywka
11:00 Detektywi w akcji odc. 109 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 20 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 217 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 108
15:00 Dom nie do poznania odc. 47 - rozrywka
16:00 Po prostu Maria odc. 104 - serial
17:00 Trzy razy Ana odc. 23 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 110 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 218 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 34 - serial
21:00 3:10 do Yumy - western
23:35 Pogranicze - dramat

puls

10:00 Napisła: morderstwo

05:55 Niesamowite! odc. 4 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 5 - serial
06:55 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 8 - serial
07:55 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 8 - serial
09:00 Napisła: morderstwo odc. 10 - serial
10:00 Napisła: morderstwo odc. 11 - serial
11:00 Niesamowite! odc. 6 - serial
11:30 Niesamowite! odc. 7 - serial
12:00 Słodka miłość odc. 47 - serial
13:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie odc. 106 - serial
14:00 Niewolnica Victoria odc. 9 - serial
15:00 Gwiazdy lombardu odc. 247 s. 12 - serial
15:30 Gwiazdy lombardu odc. 248 s. 12 - serial
16:00 Wojny magazynowe: Kanada odc. 19 - serial
16:30 Wojny magazynowe: Kanada odc. 20 - serial
17:00 Aukcja w ciemno odc. 18 s. 3 - serial
17:30 Aukcja w ciemno odc. 19 s. 3 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 78 s. 5 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 79 s. 5 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 249 s. 12 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 250 s. 12 - serial
20:00 Idealny facet - komedia
22:05 Sądny dzień - komedia
00:05 Spartakus: Krew i piach odc. 9 - serial

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:25 Jan Berdyszak - dokumentalny
09:20 80 milionów sensacyjny
11:30 Quo vadis? odc. 3 - serial
12:25 Dół - krótkometrażowy
12:55 Tylko Beatrycze - dramat
15:10 Design odc. 24 - serial
15:45 Informacje kulturalne
16:05 Chuligan literacki odc. 40
16:40 80 milionów sensacyjny
18:35 Kismet - turecka - serial zmienia świat - dokumentalny
19:40 Światło w tunelu animowany
20:00 Pegaz odc. 23
21:00 Złote czasy radia - komedia
22:35 Dezerterzy odc. 37
23:15 Ulrich Seidl - reżyser przy pracy - dokumentalny

TVP HISTORIA

14:05 Sensacje XX wieku

06:25 Koło historii odc. 47
07:05 Zamach na Kutschere - dokumentalny
07:35 Opowieści z końca świata - dokumentalny
08:40 Była sobie Ziemia odc. 20 - animowany
09:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 6
09:40 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:15 Koniec Europy - dokumentalny
11:15 Dokumentaliści - dokumentalny
12:10 Ścieżki pamięci odc. 1 - serial
12:35 Codzienny PRL
12:50 Codzienny PRL
13:10 Gry wojenne odc. 1 - serial
14:05 Sensacje XX wieku odc. 36
15:00 Encyklopedia II wojny światowej odc. 45 - serial
15:35 Zagubiony żołnierz Hitlera - dokumentalny
16:35 Oddział do zadań specjalnych - "Parasol" - dokumentalny
17:15 Polska i świat z historią w tle odc. 10
17:45 Wspaniałe stulecie odc. 266 s. 4 - serial
18:35 Flesz historii
19:05 Sensacje XX wieku odc. 34
20:05 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:35 Hillary Clinton. Wzloty i upadki - dokumentalny
21:40 Pogranicze w ogniu odc. 4 - serial
22:45 Spór o historię odc. 142
23:30 Listy gończe odc. 9
23:50 Listy gończe odc. 10

TRWAM

05:00 Święty nie rodzi się po śmierci - dokumentalny
06:05 Audiencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
07:05 Chłopcy z Namugongo - dokumentalny
07:45 Owoce posługi misyjnej - dokumentalny
07:55 Świat w obrazach
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - animowany
09:00 Na zdrowie
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Bioetyczny detektyw - dokumentalny
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Orłem być... - dokumentalny
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Don Hoppe - dokumentalny
13:45 Yohan - wędrówki dzieci
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie
16:50 Przegląd tygodnika rodzin katolickich "Źródło"
16:55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superkieska - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski Felieton
21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Misjonarz - dokumentalny
23:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny

TVP 1

06:20 Jaka to melodia?

05:50 Klan odc. 3064 - serial
06:20 Jaka to melodia? - rozrywka
06:50 Dziką Kanadą odc. 4 - serial
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Magazyn śledczy Anity Gargas
09:15 Grzech Fatmagül odc. 143 - serial
10:15 Ranczo odc. 39 - serial
11:10 Złote serce odc. 29 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Smaki polskie odc. 120
13:00 Młodzi lekarze odc. 7 - serial
13:55 Grzech Fatmagül odc. 144 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Ktokolwiek widział ktokolwiek wie...
16:05 Ojciec Mateusz odc. 73 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - rozrywka
18:05 Klan odc. 3065 - serial
18:35 Złote serce odc. 30 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Wiktoria odc. 3 - serial
21:25 Kowboj z Szanghaju - western
23:25 Wygnani do raju odc. 4 - serial

TVP 2

20:05 Barwy szczęścia

05:55 Rodzinka.pl odc. 180 - serial
06:30 Natura się o(d)placa odc. 37 s. 2
07:00 M jak miłość odc. 1250 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Puchar Świata w Pjongczangu Biegi narciarskie
10:55 Puchar Świata w Pjongczangu Biegi narciarskie
11:50 Puchar Świata w Pjongczangu Biegi narciarskie
12:15 Puchar Świata w Pjongczangu Biegi narciarskie
12:40 Tylko z tobą odc. 138 - serial
13:40 Rodzinka.pl odc. 97 - serial
14:10 Ekspres miłosierdzia odc. 16
14:45 Imperium miłości odc. 39 - serial
15:40 Panorama - kraj odc. 649
15:55 Pogoda - kraj odc. 645
16:05 Hity kabaretu odc. 20 - kabaret
17:05 Tylko z tobą odc. 139 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram odc. 4644
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1591 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1592 - serial
20:40 Superprodukcja - komedia
22:25 Mów mi mistrzu odc. 8 - rozrywka
23:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 290 s. 14 - serial

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 9 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 30
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1972
10:55 Ukryta prawda odc. 459 - serial
12:00 Szkoła odc. 201 - serial
13:00 19+ odc. 61 - serial
13:30 Szpital odc. 345 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 2 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 202 - serial
16:30 19+ odc. 62 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 460 - serial
18:00 Szpital odc. 346 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4848
20:00 Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I odc. 1 przygodowy
23:05 Adwokat diabła - thriller

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 506 s. 9 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 272 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 273 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 15 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 422 - serial
12:00 Poznaj swoje prawa odc. 43 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 462 s. 8 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2431 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 547 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3314
16:30 Na ratunek 112 odc. 51 - serial
17:00 Gliniarze odc. 12 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2432 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 497 - serial
20:05 Pamiętnik księżniczki - komedia
22:25 Tropiciele sensacyjny
00:50 Teściowie - komedia

tvn

06:20 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 127 - serial
06:20 Szpital odc. 558 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 143 - serial
08:20 Zagubieni odc. 10 s. 4 - serial
09:15 Magda M. odc. 6 s. 3 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 205 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 144 - serial
14:00 Szpital odc. 559 - serial
15:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 168 - serial
16:00 Zagubieni odc. 11 s. 4 - serial
17:00 Gotowe na wszystko odc. 13 s. 4 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów odc. 9 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 206 - serial
20:00 Stowarzyszenie wędrujących dzinsów II - komedia
22:35 Fun Size szalone Halloween - komedia

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Kłamczuch odc. 46 - rozrywka
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 26 - animowany
07:35 Scooby Doo gdzie jesteś?! odc. 6 - animowany
08:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 3 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 1 - animowany
09:00 Strażnik Teksasu odc. 62 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 48 - rozrywka
11:00 Detektywi w akcji odc. 110 - serial
12:00 Big Box Little Box odc. 8 - rozrywka
13:00 Policjantki i policjanci odc. 218 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 135
15:00 Dom nie do poznania odc. 49 - rozrywka
16:00 Po prostu Maria odc. 105 - serial
17:00 Trzy razy Ana odc. 24 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 111 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 219 - serial
20:00 Wszystko się wali - komedia
22:10 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 31 - serial
23:10 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 32 - serial

HITY DNIA

„Superprodukcja”
(2003r.) TVP 2 20:40

Powiązany z mafią biznesmen proponuje krytykowi filmowemu napisanie scenariusza filmu, w którym główną rolę miałaby zagrać jego narzeczona. Okazuje się, że realizacja zlecenia jest bardzo trudna.

„Pamiętnik księżniczki”
(2001r.) POLSAT 20:05

Kilka tygodni przed szesnastymi urodzinami Mia typowa amerykańska nastolatka z San Francisco dowiaduje się, że jest następczynią tronu niewielkiego europejskiego królestwa Genovii.

TV puls

10:00 Napisala: morderstwo

05:55 Niesamowite! odc. 6 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 7 - serial
06:55 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 8 - serial
07:55 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 8 - serial
09:00 Napisala: morderstwo odc. 11 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 12 - serial
11:00 Niesamowite! odc. 8 - serial
11:30 Niesamowite! odc. 9 - serial
12:00 Słodka miłość odc. 48 - serial
13:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie odc. 107 - serial
14:00 Niewolnica Victoria odc. 10 - serial
15:00 Gwiazdy lombardu odc. 249 s. 12 - serial
15:30 Gwiazdy lombardu odc. 250 s. 12 - serial
16:00 Wojny magazynowe: Kanada odc. 20 - serial
16:30 Wojny magazynowe: Kanada odc. 21 - serial
17:00 Aukcja w ciemno odc. 19 s. 3 - serial
17:30 Aukcja w ciemno odc. 20 s. 3 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 80 s. 5 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 81 s. 5 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 251 s. 12 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 252 s. 12 - serial
20:00 Detoks - thriller
22:00 Agenci sensacyjny
00:05 Ballistic sensacyjny

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
07:55 Którędy po sztukę odc. 32
08:10 Południk Wildsteina odc. 19
08:50 Do Santiago animowany
09:15 Gdzie jest trzeci król kryminalny
10:45 Konstelacje - krótkometrażowy
11:30 Quo vadis? odc. 4 - serial
12:25 Słoneczny zegar obyczajowy
14:25 Pan W. obyczajowy
15:35 Ślimakowe rytmy
16:25 Dezerterzy odc. 37
17:00 Gdzie jest trzeci król kryminalny
18:30 Videofan odc. 73
18:50 Wendeta - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wstęp do u Rozmowa
20:25 Na nabręczach - dramat
22:20 Tygodnik kulturalny
23:10 Pegaz odc. 40
23:45 Wesele - komediodramat

TVP HISTORIA

09:00 Wojciech Cejrowski

06:25 Oddział do zadań specjalnych - "Parasol" - dokumentalny
07:10 Magia sosnowego boru - dokumentalny
07:45 Skrzydlaci sprzymierzeńcy lasu - dokumentalny
08:25 Była sobie Ziemia odc. 21 - animowany
09:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 7
09:30 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:05 Saga prastarej puszczy odc. 1 - serial
11:05 Mój pierwszy dzień odc. 14
11:35 Mój pierwszy dzień odc. 15
12:05 Wierność - wspomnienie o Macieju Kalenkiewicz "Kotwiczu" - dokumentalny
12:30 Ścieżki pamięci odc. 5 - serial
12:50 Hillary Clinton. Wzloty i upadki - dokumentalny
14:00 Sensacje XX wieku odc. 34
15:00 Encyklopedia II wojny światowej odc. 86 - serial
15:25 Kolo historii odc. 13
16:00 Podróże z historią odc. 21
16:35 Ostatnia droga komendanta Ponurego - dokumentalny
17:45 Wspaniałe stulecie odc. 267 s. 4 - serial
18:35 Klub profesora Tutki odc. 9 - serial
18:55 Sensacje XX wieku odc. 27
19:55 Wojownicy czasu odc. 2 - dokumentalny
20:35 Holokaust odc. 1 - dokumentalny
21:40 Pogranicze w ogniu odc. 5 - serial
22:50 Szerokie tory odc. 76
23:25 Listy gończe odc. 7
23:50 Listy gończe odc. 8
00:25 Łupaszko - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Superksięga odc. 25 - animowany
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat Magazyn
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Dachau - dokumentalny
11:25 Głos Polski n
11:35 Syria
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Koncert orkiestry z Meksyku
13:25 Krok serca - dokumentalny
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Misjonarz - dokumentalny
14:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki
17:00 Drabina Jakubowa
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Moja katolicka rodzina - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Samson i Dalila odc. 4 - serial
22:50 Lodowa podróż - dokumentalny
23:35 Gol dla Ghany - dokumentalny

HITY DNIA

Profesor Brody wynalazł szczepionkę dla osób uczulonych na psią sierść. Przywódca wszystkich kotów, agresywny Tinkles, postanawia zdobyć lek i wykorzystać go w walce z psami.

Po karkołomnym pościgu na polu minowym w strefie zdemilitaryzowanej agent 007 James Bond wpada w ręce wroga i trafia do północnokoreańskiego więzienia.

TVP 1

05:30 Galeria odc. 8 - serial
06:05 Sprawa dla reportera
06:55 Zatrzymaj chwilę odc. 5
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl
08:25 Pełnosprawni
08:50 Firmowe ewolucje
09:25 Chce mi się żyć - dokumentalny
10:10 My wy oni
10:40 Romeo i Julia odc. 2 - miniserial
12:35 Wiktoria odc. 3 - serial
13:30 Okrasa łamie przepisy odc. 111
14:00 Rozdarte serca odc. 41 - serial
14:55 Zagadka hotelu Grand odc. 15 s. 2 - serial
15:50 Puchar Świata w Oberstdorfie Loty narciarskie
16:00 Puchar Świata w Oberstdorfie Loty narciarskie
16:55 Teleexpress
17:05 Puchar Świata w Oberstdorfie Loty narciarskie
18:35 Blondynka odc. 61 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Śmierć nadejdzie jutro - sensacyjny
22:45 Van Helsing - horror
01:05 Kowboj z Szanghaju - western

TVP 2

05:15 Nosorożce. Kłątwa magicznego rogu - dokumentalny
06:15 Puchar Świata w Pjongczangu Biegi narciarskie
06:25 Puchar Świata w Pjongczangu Biegi narciarskie
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Na sygnale odc. 127 - serial
11:15 Dziką przyrodą Bliskiego i Środkowego Wschodu odc. 4 - dokumentalny
12:20 Południk Wildsteina odc. 20
12:50 Mów mi mistrzu odc. 4 - rozrywka
14:00 Familiada - rozrywka
14:35 Sonda II odc. 36
15:10 Rodzinka.pl odc. 190 s. 9 - serial
15:40 Bake off - Ale ciacho! odc. 8 - rozrywka
16:50 Bake off - Ale przepis odc. 8
17:05 Herbatka z kabaretem odc. 14
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kulisy felietonu
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 XXI Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2015 odc. 1
21:05 XXI Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2015 odc. 2
22:10 Zabójcze umysły odc. 85 s. 4 - serial
22:55 XXI Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2015 odc. 3
23:55 Jestem numerem cztery - sf

tvn

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN
11:00 Na Wspólnej odc. 2418 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2419 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2420 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2421 - serial
12:50 Projekt Lady odc. 8 - rozrywka
13:50 Top Model odc. 12 s. 6 - rozrywka
14:50 Kobieta na krańcu świata odc. 3 s. 8
15:25 Domowe rewolucje odc. 3 - rozrywka
16:25 Azja Express odc. 12 - rozrywka
18:00 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 13 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4849
20:00 Pożyczony narzeczony - komedia
22:20 Noce w Rodanthe - melodramat
00:30 Jackass: Bezwstydny dziadek 05 - komedia

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:40 Jeźdźcy smoków odc. 9 - serial
08:10 Turbo Fast odc. 18 - animowany
08:40 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 9 - animowany
09:10 Pan Peabody i Sherman Show odc. 20 - animowany
09:40 Przygody Kota w butach odc. 7 - animowany
10:15 Ewa gotuje odc. 257
10:45 Czas wojny Dramat wojenny
13:50 Serce nie służy - komedia
15:50 Świętokrzyska Gała Kabaretowa 2016
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 27 - serial dokumentalna
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 28 - serial dokumentalna
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 498 - serial
20:05 Nie ma mocnych - komedia
22:05 Teściowie - komedia
00:05 Droga bez powrotu - horror

7 tvn

05:50 Ukryta prawda odc. 128 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Przyjaciele odc. 3 s. 6 - serial
09:25 Przyjaciele odc. 4 s. 6 - serial
09:55 Przyjaciele odc. 5 s. 6 - serial
10:25 Przyjaciele odc. 6 s. 6 - serial
10:55 Przyjaciele odc. 7 s. 6 - serial
11:25 Magda M. odc. 2 s. 3 - serial
12:25 Magda M. odc. 3 s. 3 - serial
13:30 Zaklinaczka duchów odc. 5 s. 4 - serial
14:30 Zaklinaczka duchów odc. 6 s. 4 - serial
15:30 Uwolnić orkę III: na ratunek - przygodowy
17:20 Psy i koty - komedia
19:00 Akademia Policyjna V: Misja w Miami Beach - komedia
21:05 Mój rower - komediodramat
23:10 Ostra jazda: Piwny ping-pong - komedia

4

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 6 Serial dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 7 Serial dla dzieci
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 1 - animowany
07:35 Scooby Doo gdzie jesteś?! odc. 7 - animowany
08:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 4 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 2 - animowany
09:00 Karzeł Długonos - przygodowy
11:00 Policjantki i policjanci odc. 215 - serial
12:00 Policjantki i policjanci odc. 216 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 217 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 135
15:00 Program ochrony księżniczki - komedia
16:55 Wariat na wolności - komedia
19:00 Galileo odc. 578
20:00 Policjantki i policjanci odc. 218 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 219 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 34 - serial
23:00 www.strach - horror

puls

06:00 Niesamowite! odc. 1 - serial
06:30 Niesamowite! odc. 3 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 34 s. 2
07:50 Tedi i poszukiwacze zaginionego miasta - animowany
09:35 Asterix Gal - animowany
10:50 Na psa urok - komedia
12:55 Trzech mężczyzn i mała dama - komedia
15:10 Oblędny rycerz - przygodowy
17:45 Pitch Perfect - komedia muzyczna
20:00 Po prostu walcz II - sensacyjny
22:00 Uniwersalny żołnierz - sensacyjny
00:10 Noc żywych trupów - horror

TVP KULTURA

07:00 Teledyski
07:10 Informacje kulturalne
07:30 Trzeci punkt widzenia odc. 171
08:05 Ach śpij kochanie - przeboje międzywojennego dwudziestolecia
08:35 Nikt tylko ty - rozrywka
09:25 Piosenki z oteki Koncert
10:05 Informacje kulturalne
10:25 Pomniki historii odc. 52 - serial
10:40 Tygodnik kulturalny
11:35 Szlakiem Kolberga - Czesław Moził
12:10 Serbski epos - dokumentalny
12:55 Patrząc pod słońce - dramat
13:55 Łowca - ostatnie starcie - przygodowy
15:35 Wydarzenie aktualne
16:10 y i Jacquesa Tati odc. 1
16:20 Wakacje pana Hulot - komedia
17:55 Pegaz odc. 23
19:00 Legendy rocka odc. 10 - serial
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Backbeat - dramat
22:10 Pink Floyd: P.U.L.S.E - The Dark Side Of the Moon Live - koncert
23:15 Biały bóg - thriller

TVP HISTORIA

06:25 Ginące cywilizacje odc. 24 - serial
07:30 Jak to działa?
08:00 Była sobie Ziemia odc. 22 - animowany
08:35 Awantura o Basię odc. 12 - serial
09:40 Okrasa łamie przepisy odc. 142
10:10 Powrót do przeszłości. 1944 odc. 9 - serial
10:45 Skazani na Owczą Górę odc. 1 - serial
11:25 Egipt odc. 5 - serial
12:20 Wojownicy czasu odc. 2 - dokumentalny
12:55 Dzikie Chiny odc. 5 - serial
14:00 Szerokie tory odc. 146
14:35 Wielka gra - rozrywka
15:35 Spór o historię odc. 142
16:20 Wojna i Polska - dokumentalny
18:00 Kuchnia polska odc. 5 - serial
19:10 Egipt odc. 5 - serial
20:15 Daleko od szosy odc. 4 - serial
21:40 8 Kontynent odc. 1 - dokumentalny
22:45 Polska 1050 odc. 5 - dokumentalny
23:15 Komandoria odc. 5 - serial

TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Sanktuarium Matki Bożej w La Salette - dokumentalny
10:00 Informacje dnia
10:15 Myśląc ojczyzna
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia
11:00 Konferencja gospodarcza: Odpowiedzialność przedsiębiorców za Polskę
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Drabina Jakubowa odc. 4 - serial
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Informacje rolne
14:00 Samson i Dalila odc. 4 - serial
14:50 Juan Diego - posłaniec z Gwadelupy - animowany
15:30 Plan naszego ojca odc. 19 - serial
16:00 Informacje dnia
16:10 W naszej rodzinie
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:30 Spotkanie z Magdą Buczek
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Ocalić od zapomnienia
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Król Dawid odc. 10 - serial
22:50 Kościuszkowski: Jeszcze Polska zatańczy - dokumentalny

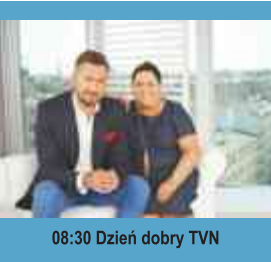
18:35 Jaka to melodia

06:00 Galeria odc. 10 - serial
06:30 Słownik polsko@polski
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:40 Ziarno
09:15 Na imię miał Franciszek - biograficzny
11:00 Jak to działa?
11:30 Sekrety mnichów
11:45 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:55 Dziką Nową Zelandią odc. 2 - serial
14:00 Zakochaj się w Polsce
14:30 Puchar Świata w Oberstdorfie Loty narciarskie
15:00 Puchar Świata w Oberstdorfie Loty narciarskie
17:15 Teleexpress
17:35 Pogoda
17:40 Komisarz Alex odc. 32 - serial
18:35 Jaka to melodia? - rozrywka
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Blondynka odc. 62 - serial
21:25 Pamiętaj o niedzieli - obyczajowy
23:05 Sportowa niedziela
23:35 Śmierć nadejdzie jutro - sensacyjny

08:35 Barwy szczęścia

05:30 Dziką przyrodą Bliskiego i Środkowego Wschodu odc. 4 - dokumentalny
06:35 M jak miłość odc. 1274 - serial
07:30 Barwy szczęścia odc. 1588 - serial
08:05 Barwy szczęścia odc. 1589 - serial
08:35 Barwy szczęścia odc. 1590 - serial
09:10 Barwy szczęścia odc. 1591 - serial
09:40 Barwy szczęścia odc. 1592 - serial
10:15 Ukryte skarby odc. 3
10:45 Podróże z historią odc. 28
11:25 Makłowicz w podróży odc. 211
11:55 Wielki napad na pociąg - komedia
14:00 Familiada - rozrywka
14:35 Sonda II
15:15 Na dobre i na złe odc. 660 - serial
16:15 Kochanie ratujmy nasze dzieci odc. 5 - serial
17:15 Herbatka z kabaretem
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 190 s. 9 - serial
19:30 Rodzinka.pl odc. 191 s. 9 - serial
20:05 Jestem numerem cztery - sf
22:10 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia
23:10 Cisza - thriller

08:30 Dzień dobry TVN

05:45 Mango - Telezakupy
07:55 Nowa Maja w ogrodzie
08:25 Akademia ogrodnika
08:30 Dzień Dobry TVN
11:00 Domowe rewolucje odc. 4 - rozrywka
12:00 Co za tydzień
12:30 Kobieta na krańcu świata odc. 4 s. 8
13:05 Książę i ja III: Królewski miesiąc miodowy - komedia
15:00 Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I odc. 1 przygodowy
18:00 Ugotowani odc. 11 s. 10 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4850
20:00 Zmierzch fantastyczny
22:20 Oszukać przeznaczenie II - horror
00:20 MasterChef odc. 14 s. 5 - rozrywka

07:45 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków odc. 10 - serial
08:15 Turbo Fast odc. 19 - animowany
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 10 - animowany
09:25 Roboty animowany
11:20 Pan domu - komedia
13:25 Nie ma mocnych - komedia
15:30 Pamiętnik księżniczki - komedia
17:50 Nasz nowy dom odc. 68 - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 218
20:05 Świętokrzyska Gala Kabaretowa 2016 na bis
21:55 Za linią wroga sensacyjny
00:05 Różyczka - dramat

09:00 Przyjaciele

06:00 Ukryta prawda odc. 130 - serial
06:55 Mango - Telezakupy
09:00 Przyjaciele odc. 8 s. 6 - serial
09:30 Przyjaciele odc. 9 s. 6 - serial
10:00 Przyjaciele odc. 10 s. 6 - serial
10:30 Przyjaciele odc. 11 s. 6 - serial
11:00 Magda M. odc. 4 s. 3 - serial
12:00 Magda M. odc. 5 s. 3 - serial
13:00 Magda M. odc. 6 s. 3 - serial
14:00 Zaklinaczka duchów odc. 7 s. 4 - serial
15:00 Zaklinaczka duchów odc. 8 s. 4 - serial
16:00 W krzywym zwierciadle: Europejskie wakacje - komedia
18:00 Akademia Policyjna V: Misja w Miami Beach - komedia
20:00 Wejście smoka - sensacyjny
22:10 Zamieć - thriller
00:15 Sposób na morderstwo odc. 7 s. 2 - serial

10:50 Galileo

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 8 - serial
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 9 - serial
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 2 - animowany
07:35 Scooby Doo gdzie jesteś?! odc. 8 - animowany
08:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 5 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 3 - animowany
09:00 Program ochrony księżniczek - komedia
10:50 Galileo odc. 577
11:50 Galileo odc. 578
12:50 Wariat na wolności - komedia
14:50 Lokator - thriller
16:50 Wszystko się wali - komedia
19:00 Galileo odc. 579
20:00 Dom w głębi lasu - horror
22:00 Straceni - horror
23:55 Protonowa zagłada - sf

09:30 Wojciech Cejrowski

06:00 Taki jest świat
06:55 Niesamowite! odc. 5 - serial
07:30 Niesamowite! odc. 7 - serial
08:00 Niesamowite! odc. 9 - serial
08:30 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 1
09:00 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 2
09:30 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 3
10:00 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 4
10:30 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 5
11:00 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 6
11:40 Pitch Perfect - komedia muzyczna
13:55 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
15:05 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
16:30 Idealny facet - komedia
18:30 Sezon na misia II - animowany
20:00 Mechanik: Prawo zemsty - sensacyjny
21:35 Detoks - thriller
23:35 Uwikłana odc. 6 - serial

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:30 Informacje kulturalne
07:45 Którędy po sztukę odc. 32
08:00 y Jacquesa Tati odc. 1
08:05 Wakacje pana Hulot - komedia
09:40 Kompozytorzy muzyki owej odc. 2 - serial
10:45 Trzeci punkt widzenia odc. 172
11:25 Hydrozagadka - komedia
12:50 Molier na rowerze - komediodramat
14:45 Nienasyceń
15:15 Jan Berdyszak - dokumentalny
16:15 Koncert w Paryżu Koncert
17:00 Pomniki historii odc. 48 - serial
17:15 Studio Kultura - Niedziela z...
18:10 Statysci - komedia
20:20 Bilet na Księżyc - komedia
22:25 Trzeci punkt widzenia odc. 172
23:05 Polonium - Motion Trio z gościnnym udziałem
Leszka Możdżera - koncert

09:40 Okrasa łamie przepisy

06:30 Gineące cywilizacje odc. 25 - serial
07:30 Niezłomny Patron Polski - św. Andrzej Bobola
08:30 Znak orła odc. 7 - serial
09:05 Znak orła odc. 8 - serial
09:40 Okrasa łamie przepisy odc. 16
10:20 Wyprawa do Wielkiego Rowu. Woda - wspólny skarb odc. 3 - dokumentalny
11:25 Saga prastarej puszczy odc. 1 - serial
12:25 Przewodnik historyczny Bogusława Wołoszańskiego odc. 6
13:05 Opowieść o Indiach odc. 4 - dokumentalny
14:05 Szerokie tory odc. 129
14:40 Układ krążenia odc. 2 - serial
16:10 Wielka gra - rozrywka
17:05 Ścieżki pamięci odc. 1 - serial
17:25 Ex libris
17:55 Nad Niemnem odc. 3 - serial
19:05 Ukryta fortuna Putina - dokumentalny
20:10 Na imię miał Franciszek odc. 1 - dokumentalny
21:50 Kiniarze z Kalkuty - dokumentalny
23:05 Nowe Ateny

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Ocalić od zapomnienia
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:30 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
10:40 Ogrody papieskie - dokumentalny
11:05 Przyroda Ziemi Świętej - dokumentalny
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:20 Wieś - to też Polska
13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
14:10 Charlie - historia zabawki - obyczajowy
15:45 Święty na każdy dzień
15:50 Jan Paweł II (1978-2005) - dokumentalny
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Tam gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Retrospekcja
19:30 Jezus - królestwo bez granic odc. 7 - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa odc. 32 - serial
22:40 Vatican Magazine
23:10 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
23:40 Z Benedyktem XVI rok po roku odc. 4 - serial

HITY DNIA

„Pamiętaj o niedzieli” (2013r.) TVP 1 21:25

Kelnerka Molly spotyka się z pracownikiem salonu jubilerskiego, Gusem. Mężczyzna ukrywa przed nią, że cierpi na tętniaka mózgu i ma kłopoty z pamięcią krótkotrwałą. Powoduje to nieporozumienia.

„Zmierzch” (2008r.) TVN 20:00

17-letnia Isabella Swan poznaje w nowej szkole Edwarda Cullena. Gdy chłopak wyznaje jej, że jest wampirem i od wieków żywi się krwią zwierząt, zauroczenie nastolatki przeradza się w płomienne uczucie.

TVP 1

05:55 Klan

05:55 Klan odc. 3065 - serial
06:20 Jaka to melodia? - rozrywka
06:55 Dzika Nowa Zelandia odc. 2 - serial
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Po prostu zdrowie
09:10 Grzech Fatmagül odc. 144 - serial
10:10 Ranczo odc. 40 - serial
11:10 Złote serce odc. 30 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:40 Rysi skok - dokumentalny
13:45 Grzech Fatmagül odc. 145 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy odc. 116
16:05 Ojciec Mateusz odc. 74 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - rozrywka
18:05 Klan odc. 3066 - serial
18:40 Złote serce odc. 31 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Ballada o kluczu - spektakl teatralny
21:45 Łowca smoków
22:35 Chodzi o pieniądze odc. 26
23:05 Odkryć prawdę - dokumentalny
00:05 Pamiętaj o niedzieli - obyczajowy

TVP 2

20:05 Barwy szczęścia

06:00 Rodzinka.pl odc. 181 s. 8 - serial
06:35 Coś dla Ciebie odc. 107
07:05 M jak miłość odc. 1251 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:00 Barwy szczęścia odc. 1592 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 318 - serial
12:40 Tylko z tobą odc. 139 - serial
13:35 Rodzinka.pl odc. 98 - serial
14:10 Makłowicz w podróży odc. 149
14:40 Imperium miłości odc. 40 - serial
15:40 Panorama - kraj
15:55 Pogoda - kraj
16:05 Rodzinka.pl odc. 145 s. 6 - serial
16:30 Rodzinka.pl odc. 146 s. 6 - serial
17:05 Tylko z tobą odc. 140 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda odc. 2553
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1592 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1593 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1275 - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokumentalny
21:50 Zemsta o jasnych oczach odc. 3 - serial
23:50 Broń chemiczna. Trucizna z Zachodu? - dokumentalny

tvn

19:50 Uwaga!

05:50 Mango - Telezakupy
07:00 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 9 - rozrywka
08:00 Dzień Dobry TVN
10:55 Ukryta prawda odc. 460 - serial
12:00 Szkoła odc. 202 - serial
13:00 19+ odc. 62 - serial
13:30 Szpital odc. 346 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 10 s. 2 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 362 - serial
16:30 19+ odc. 63 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 710 - serial
18:00 Szpital odc. 599 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4851
20:10 Doradca smaku odc. 21
20:15 Na Wspólnej odc. 2422 - serial
20:55 Projekt Lady odc. 9 - rozrywka
21:55 Życie bez wstydu odc. 10 s. 4 - rozrywka
22:55 Wielbicielka - thriller
00:45 Co za tydzień

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 507 s. 9 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 274 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 275 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 16 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 423 - serial
12:00 Poznaj swoje prawa odc. 44 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 463 s. 8 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2432 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 548 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3315
16:30 Na ratunek 112 odc. 52 - serial
17:00 Gliniarze odc. 13 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2433 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 499 - serial
20:10 Skarb narodów - przygodowy
22:55 Strażnik granicy - sensacyjny
00:55 Niemożliwe - katastroficzny

HITY DNIA

„Wielbicielka”
(2002r.) TVN 22:55

Uczeń szkoły średniej wiezie udane życie w gronie przyjaciół, u boku kochającej dziewczyny. Stoi przed perspektywą kariery pływackiej. Nowa miłość może stanąć na przeszkodzie ambitnym planom.

„Skarb narodów”
(2004r.) POLSAT 20:10

Opanowany obsesją poszukiwacz skarbów Ben Gates stara się rozszyfrować stare wskazówki, które mogą zaprowadzić go do legendarnego skarbu templariuszy.

7 tvn

14:00 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 131 - serial
06:20 Szpital odc. 559 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 144 - serial
08:20 Zagubieni odc. 11 s. 4 - serial
09:15 Magda M. odc. 7 s. 3 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 206 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 145 - serial
14:00 Szpital odc. 560 - serial
15:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 169 - serial
16:00 Zagubieni odc. 12 s. 4 - serial
17:00 Gotowe na wszystko odc. 14 s. 4 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów odc. 10 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 207 - serial
20:00 Mój rower - komediodramat
22:10 Skazany na śmierć odc. 9 s. 2 - serial
23:10 Słodki listopad - melodramat

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Kłamczuch odc. 47 - rozrywka
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 3 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 1 - animowany
08:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 6 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 4 - animowany
09:00 Strażnik Teksasu odc. 63 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 50 - rozrywka
11:00 Detektywi w akcji odc. 111 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 21 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 219 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 109
15:00 Dom nie do poznania odc. 51 - rozrywka
16:00 Po prostu Maria odc. 106 - serial
17:00 Trzy razy Ana odc. 25 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 112 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 220 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 35 - serial
21:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 3 - serial
21:30 Śmierć na 1000 sposobów odc. 4 - serial
22:00 Galileo odc. 578
23:00 Galileo odc. 579
00:00 Protonowa zagłada - sf

TV puls

10:00 Napisła: morderstwo

05:55 Niesamowite! odc. 8 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 9 - serial
06:55 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 8 - serial
07:55 Kobra - oddział specjalny odc. 8 s. 8 - serial
09:00 Napisła: morderstwo odc. 12 - serial
10:00 Napisła: morderstwo odc. 13 - serial
11:00 Niesamowite! odc. 10 - serial
11:30 Niesamowite! odc. 11 - serial
12:00 Słodka miłość odc. 49 - serial
13:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie odc. 108 - serial
14:00 Niewolnica Victoria odc. 11 - serial
15:00 Gwiazdy lombardu odc. 251 s. 12 - serial
15:30 Gwiazdy lombardu odc. 252 s. 12 - serial
16:00 Wojny magazynowe: Kanada odc. 21 - serial
16:30 Wojny magazynowe: Kanada odc. 22 - serial
17:00 Aukcja w ciemno odc. 20 s. 3 - serial
17:30 Aukcja w ciemno odc. 21 s. 3 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 82 s. 5 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 83 s. 5 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 253 s. 12 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 254 s. 12 - serial
20:00 Gwiazdy lombardu odc. 84 s. 5 - serial
20:30 Gwiazdy lombardu odc. 85 s. 5 - serial
20:55 Gwiazdy lombardu odc. 86 s. 5 - serial
21:30 Uwikłana odc. 6 - serial
22:25 Opancerzony - kryminalny
00:05 Taki jest świat odc. 34 s. 2

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:20 Studio Kultura - Niedziela z...
09:15 Studio Kultura odc. 453
09:20 Mama ma sto lat - komedia
11:05 Szop Szop Szop Szopę - animowany
11:30 Quo vadis? odc. 5 - serial
12:30 Kontrakt - obyczajowy
14:30 Toto - animowany
14:50 Design odc. 25 - serial
15:20 Informacje kulturalne
15:40 Najpiekniejszy instrument świata
16:00 Pomniki historii odc. 51 - serial
16:20 Studio Kultura odc. 453
16:25 Mama ma sto lat - komedia
18:15 Jimi Hendrix - The Guitar Hero - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Yuma - dramat
22:15 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat odc. 36
22:50 Fast Food - krótkometrażowy
23:15 Którędy po sztukę odc. 33
23:20 Katabaza z Jerzym Kaliną
23:55 Kwiat tysiąca i jednej nocy - fantastyczny

TVP HISTORIA

19:15 Sensacje XX wieku

06:30 Ostatnia droga komendanta Ponurego - dokumentalny
07:35 Dzikie Chiny odc. 5 - serial
08:35 Była sobie Ziemia odc. 23 - animowany
09:05 Wojciech Cejrowski - bosso przez świat odc. 8
09:40 Wojownicy czasu odc. 2 - dokumentalny
10:15 Nie odchodź - 12 wspomnień o Kalinie Jędrusik - dokumentalny
11:25 Argentyńska lekcja - dokumentalny
12:35 Kamień na kamieniu - dramat
14:25 Sensacje XX wieku odc. 27
15:20 Polska i świat z historią w tle odc. 55
15:40 Spór o historię odc. 135
16:25 Ukryta fortuna Putina - dokumentalny
17:25 Ex libris Magazyn
17:50 Wspaniałe stulecie odc. 268 s. 4 - serial
18:50 Flesz historii
19:15 Sensacje XX wieku odc. 75
20:10 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:40 Pierwsza wojna światowa odc. 3 - serial
21:40 Pogranicze w ogniu odc. 6 - serial
22:50 Amerykańska broń odc. 1 - dokumentalny
23:50 Dziwny jest ten świat odc. 7

TRWAM

08:00 Informacje dnia

08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:30 Vatican Magazine
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Opowieść wiecznie żywa - animowany
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Frank Duff i Legion Maryi - dokumentalny
13:15 Izba Pamięci Pułkownika Kuklińskiego
13:20 Koncert życzeń
14:10 owe życiorysy
15:15 Kruszyńska - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Tydzień z Ziemi Świętej
16:50 Świadkowie
17:20 Święty na każdy dzień
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Jay Jay Odrzutowiec odc. 18 - animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Możesz - 10 przykazań odc. 7 - serial
23:10 Kantata Verbum Dei - koncert

TVP 1

05:50 Klan

05:50 Klan odc. 3066 - serial
06:20 Jaka to melodia? - rozrywka
06:50 Rysi skok - dokumentalny
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Rok w ogrodzie
09:05 Grzech Fatmagül odc. 145 - serial
10:15 Ranczo odc. 41 - serial
11:10 Złote serce odc. 31 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:45 Brazylia. Historia naturalna odc. 1 - serial
13:50 Grzech Fatmagül odc. 146 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator odc. 81
16:05 Ojciec Mateusz odc. 75 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - rozrywka
18:05 Klan odc. 3067 - serial
18:40 Złote serce odc. 32 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Kronika Copernicus Cup odc. 1 Lekkoatletyka
20:15 Pogoda
20:25 Bayern Monachium - VfL Wolfsburg Piłka nożna
20:40 Bayern Monachium - VfL Wolfsburg Piłka nożna
23:05 Errata do biografii odc. 29 - serial
23:35 Bez litości - sensacyjny

TVP 2

16:05 M jak miłość

06:00 Rodzinka.pl odc. 182 s. 8 - serial
06:35 Program ekumeniczny
07:05 M jak miłość odc. 1252 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Barwy szczęścia odc. 1593 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 319 - serial
12:40 Tylko z tobą odc. 140 - serial
13:35 Rodzinka.pl odc. 99 - serial
14:10 Makłowicz w podróży odc. 150
14:40 Imperium miłości odc. 41 - serial
15:40 Panorama - kraj
15:55 Pogoda - kraj
16:05 M jak miłość odc. 1275 - serial
17:05 Tylko z tobą odc. 141 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1593 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1594 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1276 - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokumentalny
21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:50 Eksperyment - dokumentalny

tvn

19:50 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 9 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 21
08:00 Dzień Dobry TVN
10:55 Ukryta prawda odc. 710 - serial
12:00 Szkoła odc. 362 - serial
13:00 19+ odc. 63 - serial
13:30 Szpital odc. 599 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 2 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 363 - serial
16:30 19+ odc. 64 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 711 - serial
18:00 Szpital odc. 600 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4852
20:10 Doradca smaku odc. 22
20:15 Gala EMPIK
22:15 Wilkołak - horror
00:40 Kuba Wojewódzki odc. 13 s. 11 - talkshow

POLSAT

18:00 Pierwsza miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 508 s. 9 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy odc. 276 - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy odc. 277 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 17 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 424 - serial
12:00 Poznaj swoje prawa odc. 45 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 464 s. 8 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2433 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 549 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3316
16:30 Na ratunek 112 odc. 53 - serial
17:00 Gliniarze odc. 14 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2434 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 500 - serial
20:05 Niemożliwe - katastroficzny
22:25 Lekcja przetrwania - thriller

7 tvn

14:00 Szpital

05:35 Szpital odc. 560 - serial
06:35 W-11 - wydział śledczy odc. 1123 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 145 - serial
08:20 Zagubieni odc. 12 s. 4 - serial
09:15 Magda M. odc. 8 s. 3 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 207 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 146 - serial
14:00 Szpital odc. 561 - serial
15:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 170 - serial
16:00 Zagubieni odc. 13 s. 4 - serial
17:00 Gotowe na wszystko odc. 15 s. 4 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów odc. 11 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 208 - serial
20:00 Zamieć - thriller
22:10 Tequila Sunrise - sensacyjny
00:30 Kryminalni odc. 8 s. 8 - serial

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Kłamczuch odc. 48 - rozrywka
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 4 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 2 - animowany
08:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 7 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 5 - animowany
09:00 Strażnik Teksasu odc. 64 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 52 - rozrywka
11:00 Detektywi w akcji odc. 112 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 22 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 220 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 110
15:00 Dom nie do poznania odc. 53 - rozrywka
16:00 Po prostu Maria odc. 107 - serial
17:00 Trzy razy Ana odc. 26 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 113 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 221 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 36 - serial
21:00 Pogranicze - dramat
23:00 Pieskie szczęście - thriller

HITY DNIA

„Pogranicze”
(2008r.) TV 4 21:00

Michael to agent działający na pograniczu USA i Meksyku. Nie zawsze był szanowany przez krewnych, gdyż był członkiem gangu. Teraz musi pomóc mafii w przemyśle narkotyków.

„Niemożliwe”
(2012r.) POLSAT 20:05

Rok 2004. Tajlandia. Maria i Henry wraz z synami spędzają święta Bożego Narodzenia w hotelu położonym przy plaży. Gdy odpoczywają nad basenem, zostają zmieceni przez gigantyczną falę.

puls

10:00 Napisała: morderstwo

05:55 Niesamowite! odc. 10 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 11 - serial
06:55 Kobra - oddział specjalny odc. 8 s. 8 - serial
07:55 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 8 - serial
09:00 Napisała: morderstwo odc. 13 - serial
10:00 Napisała: morderstwo odc. 14 - serial
11:00 Niesamowite! odc. 12 - serial
11:30 Niesamowite! odc. 13 - serial
12:00 Słodka miłość odc. 50 - serial
13:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie odc. 109 - serial
14:00 Niewolnica Victoria odc. 12 - serial
15:00 Gwiazdy lombardu odc. 253 s. 12 - serial
15:30 Gwiazdy lombardu odc. 254 s. 12 - serial
16:00 Wojny magazynowe: Kanada odc. 22 - serial
16:30 Wojny magazynowe: Kanada odc. 23 - serial
17:00 Aukcja w ciemno odc. 21 s. 3 - serial
17:30 Aukcja w ciemno odc. 22 s. 3 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 87 s. 5 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 88 s. 5 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 255 s. 12 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 256 s. 12 - serial
20:00 Uniwersalny żołnierz - sensacyjny
22:10 Ballistic - sensacyjny
00:00 Sądny dzień - komedia

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:15 Przewodnik po teatrze odc. 5
08:45 Łaźnia - animowany
09:05 Śmierć komiwożera - dramat
11:30 Quo vadis? odc. 6 - serial
12:30 Katyń - dramat wojenny
14:40 Design odc. 26 - serial
15:15 Informacje kulturalne
15:35 Tygodnik kulturalny
16:30 Śmierć komiwożera - dramat
18:50 Eliot Ness kontra Al Capone - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Pożegnanie z Marią
21:40 Chuligan literacki odc. 41
22:15 Dzikie trzciny - obyczajowy
0:20 Tam wędrują bizoni - komedia

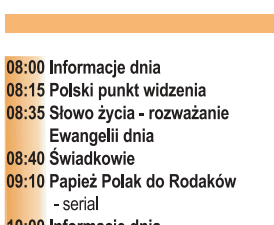
TVP HISTORIA

19:00 Sensacje XX wieku

06:25 Ukryta fortuna Putina - dokumentalny
07:30 Wyprawa do Wielkiego Rowu. Woda - wspólny skarb odc. 3 - dokumentalny
08:35 Była sobie Ziemia odc. 24 - animowany
09:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 9
09:35 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii odc. 4 - dokumentalny
10:15 Opowieść o Indiach odc. 4 - dokumentalny
11:20 Rok 1863 - dokumentalny
12:35 Koło historii odc. 13
13:15 Amerykańska broń odc. 1 - dokumentalny
14:05 Sensacje XX wieku odc. 75
15:05 Encyklopedia II wojny światowej odc. 20 - serial
15:40 Pierwsza wojna światowa odc. 3 - serial
16:40 Gdzie rosną poziomki? - dokumentalny
17:45 Wspaniałe stulecie odc. 269 s. 4 - serial
18:35 Klub profesora Tutki odc. 10 - serial
19:00 Sensacje XX wieku odc. 74
20:00 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii odc. 1 - dokumentalny
20:30 Kronika olimpijska odc. 2 - dokumentalny
21:05 Kronika olimpijska odc. 2 - dokumentalny
21:35 Pogranicze w ogniu odc. 7 - serial
22:45 Amerykańska broń odc. 2 - dokumentalny
23:45 Cynga - dramat

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Tydzień z Ziemi Świętej
11:05 Mocni w wierze
11:35 Myśląc ojczyzna
11:45 Chingola - dokumentalny
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 owe życiorysy
13:00 Joanna d'Arc - dokumentalny
14:00 Mojżesz - 10 przykazań odc. 7 - serial
15:00 Z uśmiechem do nieba - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Aktualności akademickie WSKSiM
17:00 Pustynia Boga - dokumentalny
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy małych to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Jestem Gabriel - obyczajowy
23:35 W sidłach sekty odc. 6

HITY DNIA

**„Silent Hill”
(2012r.) TV 4 21:00**

W dniu osiemnastych urodzin Heather męczą koszmary. Dziewczyna niespodziewanie trafia do świata pełnego demonów. Jeśli z nimi nie zwycięży, utknie w alternatywnej rzeczywistości na zawsze.

**„Myśl jak facet”
(2012r.) POLSAT 23:00**

Życie czwórki przyjaciół wywraca się do góry nogami, kiedy ich partnerki odkrywają pewien poradnik i zaczynają stosować się do zawartych w nim zaleceń. Panowie postanawiają się bronić.

TVP 1

18:05 Klan

05:55 Klan odc. 3067 - serial
06:20 Jaka to melodia? - rozrywka
06:55 Brazylia. Historia naturalna odc. 1 - serial
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Moda na rodzinę
09:05 Grzech Fatmagül odc. 146 - serial
10:15 Ranczo odc. 42 - serial
11:10 Złote serce odc. 32 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:30 Magazyn rolniczy
12:45 Brazylia. Historia naturalna odc. 2 - serial
13:50 Grzech Fatmagül odc. 147 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator odc. 82
16:05 Ojciec Mateusz odc. 76 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - rozrywka
18:05 Klan odc. 3068 - serial
18:40 Złote serce odc. 33 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Kronika Copernicus Cup
20:15 Pogoda
20:30 Zdradzona przyjaźń - thriller
22:00 Magazyn śledczy Anity Gargas odc. 19 Magazyn
22:35 Kim Dzong Un - ostatni czerwony książę - dokumentalny
23:45 Dzika rzeka - thriller

TVP 2

10:55 Barwy szczęścia

06:25 Rodzinka.pl odc. 183 s. 9 - serial
07:05 M jak miłość odc. 1253 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Barwy szczęścia odc. 1594 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 320 - serial
12:40 Tylko z tobą odc. 141 - serial
13:40 Rodzinka.pl odc. 100 - serial
14:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 31
14:40 Imperium miłości odc. 42 - serial
15:40 Panorama - kraj
15:55 Pogoda - kraj
16:05 M jak miłość odc. 1276 - serial
17:05 Tylko z tobą odc. 142 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda odc. 2555
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1594 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1595 - serial
20:40 Na dobre i na złe odc. 661 - serial
21:45 Na sygnale odc. 128 - serial
22:25 40 lat minęło - komedia
00:45 Brakujące zdjęcie - dokumentalny

tvn

20:15 Na Wspólnej

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 6 s. 9 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 22
08:00 Dzień Dobry TVN
10:55 Ukryta prawda odc. 711 - serial
12:00 Szkoła odc. 363 - serial
13:00 19+ odc. 64 - serial
13:30 Szpital odc. 600 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 13 s. 2 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 364 - serial
16:30 19+ odc. 65 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 712 - serial
18:00 Szpital odc. 601 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4853
20:10 Doradca smaku odc. 24
20:15 Na Wspólnej odc. 2423 - serial
20:55 Krwawy sport - sensacyjny
22:50 Zmierzch - fantastyczny
01:10 Wybrani odc. 11 s. 2 - serial

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 509 s. 9 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy odc. 278 - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy odc. 279 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 18 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 425 - serial
12:00 Poznaj swoje prawa odc. 46 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 465 s. 8 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2434 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 550 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3317
16:30 Na ratunek 112 odc. 54 - serial
17:00 Gliniarze odc. 15 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2435 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 33 - serial
20:05 Świat według Kiepskich odc. 275 - serial
20:40 Głupi i głupszy bardziej - komedia
23:00 Myśl jak facet - komedia
01:40 To tylko seks - komedia

7 tvn

14:00 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 132 - serial
06:20 Szpital odc. 561 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 146 - serial
08:20 Zagubieni odc. 13 s. 4 - serial
09:15 Magda M. odc. 9 s. 3 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 208 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 147 - serial
14:00 Szpital odc. 562 - serial
15:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 171 - serial
16:00 Zagubieni odc. 14 s. 4 - serial
17:00 Gotowe na wszystko odc. 16 s. 4 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów odc. 12 s. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 209 - serial
20:00 Słodki listopad - melodramat
22:30 Kryminalni odc. 9 s. 8 - serial
23:40 Wiecznie młody - fantastyczny

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Frank i dżungla odc. 6 - serial
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 5 - animowany
07:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 3 - animowany
08:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 8 - animowany
08:35 Co nowego u Scooby'ego? odc. 6 - animowany
09:00 Strażnik Teksasu odc. 65 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 54 - rozrywka
11:00 Detektywi w akcji odc. 113 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 23 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 221 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 111
15:00 Dom nie do poznania odc. 55 - rozrywka
16:00 Po prostu Maria odc. 108 - serial
17:00 Trzy razy Ana odc. 27 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 114 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 222 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 37 - serial
21:00 Silent Hill - horror
23:00 Święci z Bostonu II - Dzień Wszystkich Świętych - komedia

puls

10:00 Napisala: morderstwo

05:55 Niesamowite! odc. 12 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 13 - serial
06:55 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 8 - serial
07:55 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 8 - serial
09:00 Napisala: morderstwo odc. 14 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 15 - serial
11:00 Niesamowite! odc. 14 - serial
11:30 Niesamowite! odc. 15 - serial
12:00 Słodka miłość odc. 51 - serial
13:00 Siła: odnaleźć przeznaczenie odc. 110 - serial
14:00 Niewolnica Victoria odc. 13 - serial
15:00 Gwiazdy lombardu odc. 255 s. 12 - serial
15:30 Gwiazdy lombardu odc. 256 s. 12 - serial
16:00 Wojny magazynowe: Kanada odc. 23 - serial
16:30 Wojny magazynowe: Kanada odc. 24 - serial
17:00 Aukcja w ciemno odc. 22 s. 3 - serial
17:30 Aukcja w ciemno odc. 23 s. 3 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 89 s. 6 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 90 s. 6 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 257 s. 12 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 258 s. 12 - serial
20:00 Spartakus: Krew i piach odc. 11 - serial
21:00 Spartakus: Krew i piach odc. 12 - serial
22:05 Ip Man - dramat historyczny

TVP KULTURA

07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:15 Wydarzenie aktualne
08:50 Michelangelo Antonioni - Przygoda Rozmowa
09:00 Przygoda Dramat miłosny
11:30 Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem odc. 1 - serial
12:25 Braciszek biograficzny
14:15 Zenon - krótkometrażowy
14:45 Design odc. 27 - serial
15:15 Informacje kulturalne
15:40 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat odc. 36
16:25 Michelangelo Antonioni - Przygoda Rozmowa
16:30 Przygoda - dramat miłosny
19:00 Miejsce urodzenia - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Jak zmienić świat - dokumentalny
22:10 Informacje kulturalne ekstra odc. 2306
22:35 Antoni i Antonina - komediodramat

TVP HISTORIA

14:10 Sensacje XX wieku

06:25 Gdzie rosną poziomki? - dokumentalny
07:30 Śmiałkowie górnego Mekongu - dokumentalny
08:30 Była sobie Ziemia odc. 25 - animowany
09:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 10
09:35 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:05 Bieszczadzka kolejka leśna - podróż sentymentalna - dokumentalny
10:35 Narwiański Park Narodowy - dokumentalny
11:15 Jaster - dokumentalny
12:30 Spór o historię odc. 135
13:10 Amerykańska broń odc. 2 - dokumentalny
14:10 Sensacje XX wieku odc. 74
15:05 Encyklopedia II wojny światowej odc. 21 - serial
15:40 Kronika olimpijska odc. 1 - dokumentalny
16:10 Kronika olimpijska odc. 2 - dokumentalny
16:40 Twórcy naszej tradycji odc. 4 - dokumentalny
17:45 Wspaniałe stulecie odc. 270 s. 4 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 96
19:50 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Nowe Ateny
21:20 Flesz historii
21:45 Pogranicze w ogniu odc. 8 - serial
22:50 Armia Hitlera na podsłuchu - dokumentalny
23:50 Jedna wojna - dramat
01:30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 10

TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy małuch to potrafi
09:00 Kalejdoskop młodych
09:20 Aktualności akademickie WSKSiM
09:25 Przypowieści Jezusa - serial
09:35 Sanktuarium polskie
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Prawda ponad wszystko - opowieść o ks. Dzierżonie - dokumentalny
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Dinozaury z Krasiejowa - dokumentalny
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Droga - dokumentalny
14:35 Książd Juliusz Chevalier - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Wbrew wszelkim przeciwnościom odc. 6 - serial
17:00 Po stronie prawdy
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków odc. 50 - animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Mam w sobie siłę - obyczajowy
23:35 Biblioteka Watykańska - dok.

Dobrze zjeść

Danie przygotowane na zajęciach praktycznych przez uczniów kl. II
Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

BOEUF STROGONOW

Składniki:

300 g polędwicy wołowej (głowa i ogon)
30 ml oleju
10 g mąki pszennej
25 g cebuli
60 g śmietany 36 proc.
25 g koncentratu pomidorowego
50 ml bulionu warzywnego lub wody
papryka suszona mielona, pieprz, sól

Sposób wykonania:

Polędwicę pokrój w plastry o grubości ok. 0,5 cm, następnie plastry pokrój w paski o szerokości 1 cm i długości ok. 5 cm; pokrojone mięso oprószyć mąką.

Cebulę pokroić w piórka. Rozgrzej na patelni część tłuszczu, zrumień na nim cebulę i przełóż do garnka. Resztę tłuszczu silnie rozgrzej, smażyć mięso partiami około 2-3 minut. Mięso włóż do garnka z cebulą, dodaj koncentrat pomidorowy, paprykę, pieprz, sól, śmietanę i doprowadź do wrzenia, mieszając. Jeśli sos jest za gęsty, dodaj bulion lub wodę, dopraw do smaku.

Smacznego!

Roksana Łucka

				9			5	
	4		7	8	6			2
9				5		6	4	7
		9		2			6	8
6	8						7	5
4	5			6		9		
5	2	3		1				6
8			5	7	2		1	
	7			3				

6			5	7			4	
		7			2		3	1
4								7
	4			9	7		5	6
		5	8		3	2		
3	9		1	5			7	
8								4
5	1		6			7		
	7			1	9			5

POGODA

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

CZW. 2.2.2017	<table><tr><td></td><td>DZIEŃ</td><td>NOC</td><td></td></tr><tr><td>temperatura:</td><td>0</td><td>-4</td><td>°C</td></tr><tr><td>opady:</td><td>2</td><td>3</td><td>mm</td></tr><tr><td>ciśnienie:</td><td>1018</td><td>1020</td><td>hPa</td></tr><tr><td>wiatr:</td><td>7</td><td>12</td><td>km/h</td></tr></table>		DZIEŃ	NOC		temperatura:	0	-4	°C	opady:	2	3	mm	ciśnienie:	1018	1020	hPa	wiatr:	7	12	km/h
	DZIEŃ	NOC																			
temperatura:	0	-4	°C																		
opady:	2	3	mm																		
ciśnienie:	1018	1020	hPa																		
wiatr:	7	12	km/h																		
PT. 3.2.2017	<table><tr><td></td><td>DZIEŃ</td><td>NOC</td><td></td></tr><tr><td>temperatura:</td><td>1</td><td>-4</td><td>°C</td></tr><tr><td>opady:</td><td>0</td><td>0</td><td>mm</td></tr><tr><td>ciśnienie:</td><td>1014</td><td>1020</td><td>hPa</td></tr><tr><td>wiatr:</td><td>9</td><td>10</td><td>km/h</td></tr></table>		DZIEŃ	NOC		temperatura:	1	-4	°C	opady:	0	0	mm	ciśnienie:	1014	1020	hPa	wiatr:	9	10	km/h
	DZIEŃ	NOC																			
temperatura:	1	-4	°C																		
opady:	0	0	mm																		
ciśnienie:	1014	1020	hPa																		
wiatr:	9	10	km/h																		
SOB. 4.2.2017	<table><tr><td></td><td>DZIEŃ</td><td>NOC</td><td></td></tr><tr><td>temperatura:</td><td>2</td><td>-2</td><td>°C</td></tr><tr><td>opady:</td><td>0.1</td><td>1</td><td>mm</td></tr><tr><td>ciśnienie:</td><td>1012</td><td>1014</td><td>hPa</td></tr><tr><td>wiatr:</td><td>14</td><td>16</td><td>km/h</td></tr></table>		DZIEŃ	NOC		temperatura:	2	-2	°C	opady:	0.1	1	mm	ciśnienie:	1012	1014	hPa	wiatr:	14	16	km/h
	DZIEŃ	NOC																			
temperatura:	2	-2	°C																		
opady:	0.1	1	mm																		
ciśnienie:	1012	1014	hPa																		
wiatr:	14	16	km/h																		
NIEDZ. 5.2.2017	<table><tr><td></td><td>DZIEŃ</td><td>NOC</td><td></td></tr><tr><td>temperatura:</td><td>2</td><td>0</td><td>°C</td></tr><tr><td>opady:</td><td>0.1</td><td>0</td><td>mm</td></tr><tr><td>ciśnienie:</td><td>1013</td><td>1016</td><td>hPa</td></tr><tr><td>wiatr:</td><td>8</td><td>11</td><td>km/h</td></tr></table>		DZIEŃ	NOC		temperatura:	2	0	°C	opady:	0.1	0	mm	ciśnienie:	1013	1016	hPa	wiatr:	8	11	km/h
	DZIEŃ	NOC																			
temperatura:	2	0	°C																		
opady:	0.1	0	mm																		
ciśnienie:	1013	1016	hPa																		
wiatr:	8	11	km/h																		
PN. 6.2.2017	<table><tr><td></td><td>DZIEŃ</td><td>NOC</td><td></td></tr><tr><td>temperatura:</td><td>1</td><td>-2</td><td>°C</td></tr><tr><td>opady:</td><td>0</td><td>0</td><td>mm</td></tr><tr><td>ciśnienie:</td><td>1027</td><td>1030</td><td>hPa</td></tr><tr><td>wiatr:</td><td>12</td><td>15</td><td>km/h</td></tr></table>		DZIEŃ	NOC		temperatura:	1	-2	°C	opady:	0	0	mm	ciśnienie:	1027	1030	hPa	wiatr:	12	15	km/h
	DZIEŃ	NOC																			
temperatura:	1	-2	°C																		
opady:	0	0	mm																		
ciśnienie:	1027	1030	hPa																		
wiatr:	12	15	km/h																		
WT. 7.2.2017	<table><tr><td></td><td>DZIEŃ</td><td>NOC</td><td></td></tr><tr><td>temperatura:</td><td>-4</td><td>-4</td><td>°C</td></tr><tr><td>opady:</td><td>0</td><td>0</td><td>mm</td></tr><tr><td>ciśnienie:</td><td>1039</td><td>1040</td><td>hPa</td></tr><tr><td>wiatr:</td><td>15</td><td>25</td><td>km/h</td></tr></table>		DZIEŃ	NOC		temperatura:	-4	-4	°C	opady:	0	0	mm	ciśnienie:	1039	1040	hPa	wiatr:	15	25	km/h
	DZIEŃ	NOC																			
temperatura:	-4	-4	°C																		
opady:	0	0	mm																		
ciśnienie:	1039	1040	hPa																		
wiatr:	15	25	km/h																		
ŚR. 8.2.2017	<table><tr><td></td><td>DZIEŃ</td><td>NOC</td><td></td></tr><tr><td>temperatura:</td><td>-6</td><td>-9</td><td>°C</td></tr><tr><td>opady:</td><td>0</td><td>0</td><td>mm</td></tr><tr><td>ciśnienie:</td><td>1043</td><td>1040</td><td>hPa</td></tr><tr><td>wiatr:</td><td>15</td><td>11</td><td>km/h</td></tr></table>		DZIEŃ	NOC		temperatura:	-6	-9	°C	opady:	0	0	mm	ciśnienie:	1043	1040	hPa	wiatr:	15	11	km/h
	DZIEŃ	NOC																			
temperatura:	-6	-9	°C																		
opady:	0	0	mm																		
ciśnienie:	1043	1040	hPa																		
wiatr:	15	11	km/h																		

Człowiek obrotowy, przebiegły, chytry	4	Muza poezji lirycznej, zwł. miłosnej		Grupa poetycka działająca 1918-39	Litera grecka		Jorge (ur. 1912), brazylijski pisarz i publicysta		Jedna z faz cyklu koniunkturalnego, rozkwit
					Włóczęga, obieżyświat		Silny argument		
2					Kłoda				1
Prawa, wierzchnia strona obrazu, rysunku		Miasto w Izraelu					Himalajska koza		
							Potocznie o nauczycielu		
Miasto i port nad Atlantykiem (Brazylia)	3					Japońska sztuka walki			
Polny kwiat	7	Reklamowany proszek				Obyczaje, normy, wartości		8	5
		Ptasi stek	9						
			Organiczny rodnik kwasowy					Futrzanyszal	Menachem (1913-92), polityk izraelski
Jego liść jest na fladze Kanady					Jedna z trzech graj, uosobień starości	Jedna z tytanid, córka Uranosa i Gai			
Żeglujący, pływający znak nawigacyjny	Kąpielisko		Córka Kronosa						
			Cyrk lodowcowy						
Świętuje 2. I						Pokazywać rogi, stawać się hardym			6
							Potasowiec, l.a. 3		
Prezent, podarunek				Instrument muzyczny klawiszowy, dęty					

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Edukacja dla bezpieczeństwa

WYWIAD ▶ – Zaproponowałbym, żeby dla ośrodków szkolenia kierowców wprowadzić akredytację, którą starosta by cofał, jeżeli wyniki na egzaminie byłyby niższe od założonego celu – mówi Marek Staszczuk, dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Toruniu. Podkreśla też, jak ważna dla bezpieczeństwa ruchu drogowego jest edukacja od najmłodszych lat

– Czym dokładnie zajmuje się Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego? Jakie sprawy można w nim załatwić oraz jakie kwalifikacje uzyskać?

– Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego (poprawna wymowa skrótu to WORD, a nie ŁORD) to wojewódzka, samofinansująca się jednostka organizacyjna, która realizuje oświatowe zadania z zakresu administracji rządowej wynikające z ustaw i nadanego jej statutu. Organem nadzorczym jest marszałek i samorząd województwa. WORD najczęściej kojarzony jest z instytucją, która organizuje i przeprowadza egzaminy państwowe na prawo jazdy i pozwolenie (do kierowania tramwajem). W rzeczywistości, oprócz możliwości uzyskania uprawnienia na każdą kategorię prawa jazdy, wykonuje szereg zadań, których wymienienie zajęłoby wiele miejsca. Najogólniej, oprócz egzaminów prowadzimy wiele szkoleń dotyczących uzyskania, potwierdzenia lub podniesienia kompetencji zawodowych kierowców, egzaminatorów, osób kierujących ruchem, nauczycieli. Prowadzimy też kursy reedukacyjne dla kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego. Nadal można u nas odbyć kurs, który pozwoli raz na pół roku zredukować liczbę punktów karnych o 6, o ile oczywiście kierowca takim rozwiązaniem jest zainteresowany. Odrębną sferą naszej działalności jest wykonywanie zadań na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (BRD). Tu wpisują się działania edukacyjne dzieci i młodzieży oraz współpraca z partnerami. Toruński WORD wykonuje także obsługę Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Rady BRD.

– Prowadzicie Państwo także działalność edukacyjną, na czym ona polega?

– Nasza działalność edukacyjna ma bardzo szeroki zakres. Możemy ją rozdzielić na dwa obszary. Pierwszy to prowadzenie

szkoleń specjalistycznych i reedukacyjnych dla kierowców, drugi to wszelkiego rodzaju przedsięwzięcia promujące bezpieczne zachowania w ruchu drogowym. W ramach działań promocyjnych, po części dajemy wiarę znanemu przysłowiu „Czego Jaś się nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał” i szczególnie wagę przywiązujemy do edukacji dzieci i młodzieży. Są to działania, mające na celu wpajanie najważniejszych zasad ruchu drogowego, przestrzeganie przed niebezpieczeństwami, jakie można napotkać na drodze w wyniku niestosowania się do zasad, kształtowanie oraz wpajanie właściwych zachowań w ruchu drogowym.

– Jak wygląda struktura organizacyjna i baza materialna toruńskiego WORD-u?

– Jesteśmy jednostką, która podobnie jak pozostałe 48 tego typu jednostek funkcjonujących w Polsce musi spełniać ściśle określone wymogi wynikające z przepisów prawa. Toruński, WORD oprócz WORD-u w Katowicach i Gdańsku, posiada najstarszy, bo funkcjonujący od 19 lat oddział terenowy w Grudziądzu. Nasz ośrodek, jako jeden z nielicznych w kraju, od 2007 roku posiada działające przez cały rok Centrum Edukacji Komunikacyjnej wraz z miasteczkiem ruchu drogowego. W tym roku podobne miasteczko (tylko znacznie nowocześniejsze) wybudujemy w naszym oddziale w Grudziądzu. To miejsca, które są dedykowane dzieciom. Do obsługi kandydatów na kierowców i kierowców oraz dla celów edukacji dorosłych dysponujemy infrastrukturą, która w Toruniu i Grudziądzu zajmuje ponad 4 ha

powierzchni gruntu, na którym znajdują się place manewrowe (8 stanowisk na kat. B, po 2 stanowiska na kat. C, CE, D, BE i A), budynki dydaktyczno-administracyjne z salami wykładowymi, salami egzaminacyjnymi. Uzupełnieniem naszej bazy są pojazdy egzaminacyjne i budynki zaplecza technicznego. Najważniejszą wartością naszej jednostki jest doświadczona kadra egzaminatorów i pracowników obsługi. W zależności od potrzeb, toruński WORD zatrudnia od 50 do 75 pracowników etatowych. Z punktu widzenia realizowanych zadań, wiodącymi komórkami w strukturze WORD są wydziały: egzaminowania, obsługi klienta oraz szkoleń i BRD.

– Jaki był dla ośrodka rok 2016? Może trochę statystyki. Ile osób przystąpiło do egzaminów na prawo jazdy, a ile je uzyskało? Jak pan ocenia poziom zdawalności egzaminów? Co zrobić, by te wskaźniki poprawić?

– Rok 2016 był rokiem dobrym, znacząco lep-

szym od 2 lat poprzednich. Mielśmy względną stabilizację prawa. Jego zmiany wywołują zazwyczaj pośpiech, stres, kolejki i obniżenie poziomu szkolenia i wyników na egzaminach. Nasi klienci, często w obawie przed nowym i nieznanym, chcą zdać egzamin po staremu. W ubiegłym roku przeprowadziliśmy 30 tys. egzaminów teoretycznych i ponad 44 tys. egzaminów praktycznych. Uprawnienia do kierowania pojazdami uzyskało ponad 16,5 tys. osób na wszystkie kategorie prawa jazdy. Egzamin teoretyczny zdawało średnio ponad 63 proc. wszystkich przystępujących do tego egzaminu po raz pierwszy. Najlepiej wypadali zdający na kat. D (78,1 proc.) a najgłębiej na kat. A1 (39,2 proc.). Z przystępujących po raz pierwszy do egzaminu praktycznego najlepiej radzili sobie kandydaci na kierowców autobusów – kat. D (84,6 proc. wyników pozytywnych), a najniższą zdawalność uzyskali kandydaci na kat. B (41,2 proc.) i na motocyklową kat. A1 (43,5 proc.).

Warto odnotować, że tzw. zdawalność egzaminów powoli, ale jednak systematycznie rośnie. O ile po zmianie formuły egzaminu teoretycznego w 2013 r. zdawalność na najbardziej popularną kat. B wynosiła w tamtym czasie w Polsce nie-

rzadko tylko kilkanaście procent, to teraz jest to już średnio ok. 60 proc. Trochę inaczej wygląda to na egzaminie praktycznym. Oprócz bardzo dobrych szkół nauki jazdy, których absolwenci na najbardziej popularną kat. B zdają za pierwszym razem w ok. 70 proc., a na inne kat często w 100 proc., są osoby, którym OSK wystawiły zaświadczenie potwierdzające umiejętności kierowania pojazdem, a osoby te mają problem np. z ruszaniem pojazdem, są totalnie nieprzygotowane i zaskoczone tym, z czym powinny sobie poradzić na egzaminie. Taką nierzetelność swoich „nauczycieli” opłacać potem stresem i uiszczeniem opłat za nierzadko kilku czy kilkunastokrotne powtarzanie egzaminu. W powszechnym odbiorze „winny” jest oczywiście WORD. Trzeba pamiętać, że edukacja to proces. Dlatego wszystkie elementy tego procesu w oparciu o założony model powinny być gruntownie przemyslane, modyfikowane i wprowadzane stopniowo. Ruch drogowy nie lubi zmian – szczególnie gwałtownych. Jeżeli ktoś nie wierzy, niech sprawdzi, co dzieje się na skrzyżowaniach, na których drastycznie zmieniono organizację ruchu. I jeszcze jedna uwaga: działalność oświatowa, jaką jest niewątpliwie szkolenie i egzaminowanie kierowców, to nie dziedzina, w której zysk jest wartością nadrzędną. O tym wszyscy zajmujący się edukacją kierowców powinni pamiętać. O tym, czy przyszły kierowca jest nie tylko osobą posiadającą niezbędne umiejętności, ale też świadomym i odpowiedzialnym uczestnikiem ruchu drogowego, decyduje nie tylko instruktor i egzaminator, ale rodzina, szkoła i najbliższe otoczenie.

– Funkcjonuje stereotyp, że WORD to miejsce, do którego ludzie przychodzą z niepokojem. W jaki sposób walczyć z takimi uprzedzeniami?

– Każde miejsce kojarzone z jakimkolwiek sprawdzianem wiedzy, umiejętności, budzi w ludziach pewne poczucie niepokoju. Jest to naturalny odruch ludzki.

Człowiek ma obawy, że nie podoła nałożonym na niego zadaniom, miejsce kojarzy mu się ze stresem. Myślę, że niemożliwa byłaby walka z tego rodzaju odruchami ludzkimi. Priorytetem naszych działań w tym zakresie jest natomiast wyeliminowanie wszelkich czynników, które mogą to poczucie lęku czy stresu pogłębiać, poprzez np. redukcję czasu oczekiwania na egzamin, wprowadzenie do oferty WORD możliwości skorzystania z próbnej jazdy pojazdem egzaminacyjnym po placu manewrowym w naszym ośrodku, czy nieodpłatne sprawdzenie wiedzy teoretycznej w ramach rzeczywistego egzaminu. WORD Toruń był prekursorem tych rozwiązań, które zostały zastosowane przez wiele innych WORD-ów w kraju.

Staramy się otwierać na zdających, ich problemy czy niezadowolenie. W holu, przy Biurze Obsługi Klienta, zawieszona jest skrzynka, do której w każdej chwili można wrzucić wszelkie uwagi odnośnie pracy czy funkcjonowania WORD. Podczas zapisywania się na egzamin kandydaci na kierowców otrzymują ankietę dotyczącą oceny poziomu jakości świadczonych usług. Utworzyliśmy profil na jednym z portali społecznościowych, aby móc na bieżąco informować o wydarzeniach w WORD, a także, by ułatwić dostęp do wygłaszania opinii przez innych. W razie jakichkolwiek wątpliwości, dotyczących prawidłowości przebiegu egzaminu czy decyzji egzaminatora, dajemy możliwość zweryfikowania i omówienia powyższych kwestii z egzaminatorem nadzorującym

lub zastępcą dyrektora, którzy trzymają bezpośrednio pieczę nad egzaminami. Dokładamy wszelkich starań, by kultura, postawa egzaminatorów były na jak najwyższym poziomie, aby swoim sposobem prowadzenia egzaminu dodatkowo nie pogłębiali stresu zdającego. W tym celu egzaminatorzy przechodzą często szkolenia, egzaminator nadzorujący przeprowadza w czasie ich pracy obserwacje (hospitacje), a także okresowo wystawiane mają oceny pracy.

– **Jakie zmiany w prawie, dotyczące działalności WORD-ów, nastąpiły ostatnio i czego, pańskim zdaniem możemy spodziewać się w przyszłości? Jak to wpłynie na kandydatów na kierowców?**

– Regulacje związane z uzyskaniem prawa jazdy są pochodną prawa, jakie Polska zobowiązała się przestrzegać i wdrażać jako strona konwencji międzynarodowych i członek Unii Europejskiej. Wymagania w tym zakresie są w Europie stosunkowo wysokie, a Polska, mimo że poziom bezpieczeństwa na drogach jest u nas wciąż niezadowalający, zrobiła w tym zakresie wiele. Do najważniejszych zmian w ostatnim czasie w polskim systemie szkolenia i egzaminowania zaliczyłbym regulacje dot. wieku kierowców na kat. C i D, regulacje związane z uzyskiwaniem uprawnień na kat. A i AM. Równie ważne było prowadzenie w pełni elektronicznej ewidencji kandydatów na kierowców z utworzeniem tzw. Profilu Kandydata na Kierowcę (PKK), czy nowe zasady przeprowadza-

nia egzaminu teoretycznego. Za bardzo istotne uważałbym także zmiany odnoszące się do tzw. niechronionych uczestników ruchu drogowego, w tym pieszych i rowerzystów.

Czego możemy się spodziewać? Ja optowałbym, żeby porażka na egzaminie nie obciążała jedynie obywatela, ale także ośrodek szkolenia, starostę czy wojewodę jako przedstawiciela rządu w terenie. Zaproponowałbym więc, żeby dla OSK wprowadzić akredytację, którą starosta (kurator oświaty) by cofał, jeżeli wyniki na egzaminie byłyby niższe od założonego celu. Po drugie, ciężar opłaty za egzamin powinien obciążać nie tylko zdającego. Np. za pierwsze dwa egzaminy płaciłby kandydat, ale za 3. OSK (bo tak nauczył lub potwierdził umiejętności), za 4. starosta, bo to on sprawuje nadzór nad OSK, a za 5. wojewoda, bo to rząd tworzy przepisy i odpowiada za nadzór i bezpieczeństwo. Po 5. niezdany egzamin kandydat obowiązkowo musiałby wrócić do OSK na kurs doszkalający, którego koszty w części także obciążałby OSK. Żeby poprawić planowanie i stabilność finansową tej sfery działalności, na rozważenie zasługują także: wprowadzenie 8 proc. VAT za szkolenie i egzaminowanie (zasilenie budżetu państwa, ale i realna możliwość odliczenia VAT przez przedsiębiorcę) oraz ustalenie stałych zasad kształtowania ceny egzaminu. Cena nie powinna się zmieniać według bliżej niesprecyzowanych kryteriów, a być np. stałym wskaźnikiem średniego wynagrodzenia z IV kwartału ogłaszanego przez Główny Urząd

Statystyczny lub zmieniać się płynnie wraz z np. inflacją.

– **Istotnym obszarem działalności WORD-u są działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Jakie przedsięwzięcia w tym zakresie podejmowane przez WORD uważby pan za najważniejsze?**

– Znaczną część dochodów, które generuje WORD Toruń, przeznaczamy na działania edukacyjne. Nadal zbyt dużo ludzi ginie bądź traci sprawność w wyniku wypadków w ruchu drogowym.

Wiadomo, że grupą, która leży w sferze naszych szczególnych zainteresowań są dzieci. Istotnym przedsięwzięciem WORD Toruń w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego jest prowadzenie wspomnianego przeze mnie wcześniej Centrum Edukacji Komunikacyjnej. W ramach funkcjonowania centrum, przez cały rok WORD Toruń organizuje nieodpłatne zajęcia dla dzieci. Specjalnie do tego przystosowana sala z bazą dydaktyczną pozwala na przyswojenie wiedzy poprzez ćwiczenia i zabawę w stwarzanym przez dzieci ruchu drogowym.

W ramach działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego współpracujemy również z licznymi podmiotami i instytucjami, angażując się w ich przedsięwzięcia, a także zapraszając je do współpracy przy naszych inicjatywach – wszelkiego rodzaju festyny, turnieje BRD, imprezy edukacyjne, konkursy. Jest tego bardzo dużo. Nie mógłbym określić, które z nich są szczególnie ważne. Jeśli wyobrazę sobie, że choć jednej osobie udało się uniknąć wypad-

ku dzięki naszej edukacji, to każde działanie, nawet to najmniejsze, jest warte zaangażowania.

– **Pełni pan również funkcję sekretarza Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Czym zajmuje się rada, jaka jest jej rola i znaczenie w systemie bezpieczeństwa ruchu drogowego?**

– Najogólniej powiem, że jest to ciało, którego zadaniem jest koordynowanie i określanie kierunków działań administracji publicznej w sprawach BRD. Po zmianie przepisów, która miała miejsce kilka lat temu, rada skupia ok. 30 członków (poprzednio ok. 200) – najważniejszych przedstawicieli administracji publicznej (wojewoda, marszałek, komendant wojewódzki policji, komendant wojewódzki straży pożarnej, dyrektor Inspekcji Transportu Drogowego), po jednym przedstawicielu zarządów dróg krajowych, wojewódzkich, prezydentów, burmistrzów, starostów, wójtów, WORD-ów oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych, którzy na co dzień wykonują zadania z tego obszaru. Jest to więc ciało niewątpliwie decyzyjnych i kompetentnych ludzi. Pewnym problemem jest, że rada określa kierunki lub opiniuje kwestie ważne dla BRD, ale jej decyzje są tylko pewnymi wytycznymi lub stanowiskami w sprawie i nie mają charakteru wiążącego. Odrębną kwestią jest, że poza sekretariatem Krajowej Rady BRD, wszyscy pozostali jej członkowie pracują niejako społecznie, co nie zawsze sprzyja efektywności pracy.

(aba)

fot. nadesłane

Projekt edukacyjny

Pomogą wyremontować stołówki

Wygodna, przystosowana do spożywania posiłku bez pośpiechu, zachęcająca do jedzenia, przytulna, bo jej atmosfera ma przypominać rodzinne zasiadanie do stołu – taka, czyli „extra”, powinna być szkolna stołówka. Stała się ona celem programu „Extra Szkolna Stołówka”, której partnerem społecznym jest Federacja Polskich Banków Żywności.

„Extra Szkolna Stołówka” to program edukacyjny, którego celem jest polepszenie warunków, w jakich dzieci w szkołach spożywają posiłki oraz edukacja uczniów w zakresie właściwego

gospodarowania żywnością. Jest on skierowany do szkół podstawowych. Te, które przyłączą się do programu, mają szansę otrzymać wsparcie finansowe na remont szkolnej stołówki.

Extra, czyli jaka?

Cele programu

Założenia programu „Extra Szkolna Stołówka” mają swoje źródło w obserwacji warunków, w jakich dzieci w szkołach spędzają przerwę przeznaczoną na jedzenie. Nie każda bowiem szkolna stołówka jest „extra”, czyli odpowiednio do tego przystosowana. Co to oznacza?

– Szkolna stołówka powinna być miejscem, w którym dzieci w przyjaznej atmosferze zje-

dzą posiłek i które jednocześnie umożliwi im wspólne przeżywanie tych momentów, dzięki czemu będą one budować wzajemne relacje. Ważne są: odpowiednia ilość miejsca, by każde dziecko miało zagwarantowany komfort spożywania posiłku, ponadto ściany i wyposażenie w energetycznych barwach, zachęcających do jedzenia. Dzięki programowi chcemy również edukować uczniów, w jaki sposób powinni spożywać posiłki, a także jak gospodarować jedzeniem, by zapobiec jego marnowaniu – opowiada Marek Borowski, Prezes Zarządu Federacji Polskich Banków Żywności.

Aby realizować cele programu „Extra Szkolna Stołówka”, powstała akcja skierowana

do szkół podstawowych. Każda placówka zarejestrowana na stronie www.delma.pl otrzyma materiały edukacyjne w formie elektronicznej oraz scenariusz prowadzenia lekcji dla nauczycieli przygotowane przez ekspertów Federacji Polskich Banków Żywności. Programowi towarzyszy także konkurs skierowany do szkół podstawowych, w którym zostanie wyłonionych 5 placówek, które otrzymają 30 tys. zł na remont stołówki.

Zarejestruj szkołę

Aby szkoła mogła zdobyć nagrodę, musi zostać zarejestrowana na stronie www.delma.pl. Rejestracji może dokonać dyrektor placówki lub inna osoba dorosła za jego zgodą do 31 maja 2017 r. Należy wówczas dodać aktualne zdjęcie szkolnej stołówki wraz

z krótkim opisem. Od 1 lutego do 31 maja 2017 r. każdy z nas może oddawać głosy na dodane zdjęcia – 1 głos każdego dnia mający wartość 1 punktu. Stołówki zostaną wyremontowane w czterech szkołach z największą liczbą głosów. Piątą szkołę wskaże jury wyznaczone przez organizatora programu. Dodatkowo w 50 kolejnych placówkach z największą liczbą głosów eksperci Federacji Polskich Banków Żywności przeprowadzą lekcje dotyczące mądrego gospodarowania żywnością i recyklingu. 30 kolejnych szkół otrzyma także zestaw 50 kolorowych tac, w które extra stołówka powinna być wyposażona.

Regulamin programu na www.delma.pl oraz www.extrastolowki.pl.

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Zadbaj o siebie i drugą połówkę. Wyjdźcie gdzieś razem, zabawcie się, a namiętność wróci do waszego związku. Postaraj się wygospodarować wolny wieczór, spędź go z partnerem. To dobry czas na ożywienie kontaktów ze znajomymi. Spodziewaj się dodatkowych obowiązków. Pamiętaj, by nie poświęcać się dla kogoś, kto tego nie docenia.

Wodnik
(20.01-18.02)

Obudzi się twoja intuicja i będziesz wyczuwał intencje innych ludzi. Nagle odkryjesz, że osoba, która – jak ci się wydawało – jest warta zaufania, plotkuje za twoimi plecami. Daruj sobie tę znajomość. Lepiej skup się na partnerze. Trochę rozpieszczania mu nie zaszkodzi. W pracy może być nerwowo, nie powierzaj ważnych zadań nieodpowiedzialnym osobom, bo skończy się to kłęską.

Ryby
(19.02-20.03)

Mimo że ostatnio na zdrowie nie możesz narzekać, w tym tygodniu uważaj na kontuzje i przeziębienia. Męczące ćwiczenia ci nie posłużą. Lepiej wybierz się na spacer. Ktoś z twojego otoczenia zacznie cię wypytwać o życie prywatne. Nie ma dobrych zamiarów. Będzie starał się popsuć twoje relacje z partnerem. Dwa razy się zastanów, zanim coś powiesz.

Baran
(21.03-20.04)

Potrzebujesz odpoczynku. Na samą myśl o sprzątaniu dostajesz dreszczy. Wrzuć na luz, przecież kontrola sa-nepidu ci nie grozi. Poczytaj, obejrzyj ciekawy film, a poczujesz się lepiej. Kiedy jesteś zmęczony, wszyscy cię irytują. Dopóki nie nabierzesz sił, ogranicz do minimum kontakty z otoczeniem. Unikniesz w ten sposób niepotrzebnych konfliktów o błahostki.

Byk
(21.04-21.05)

Ostatnio często odnosisz wrażenie, że wszystkie związki są lepsze od twojego. Nic bardziej mylnego, nie ma ideałów. Zamiast rozpaczć, weź się do pracy. Wybacz bliskiej osobie wybuchy złości czy potknięcia, zapewnij o swoim uczuciu, a zobaczysz, jaką moc mają dobre słowa. Nie musisz się martwić o sprawy finansowe, zaległe przelewy zasilą twoje konto.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

W tym tygodniu twoje serce będzie bić jak oszalałe. Bliźnięta w stałych związkach doświadczą niezwyklej bliskości z partnerem, a single mają szansę na poznanie kogoś ciekawego. Czy to będzie przygoda, czy dłuższa znajomość, będzie zależeć tylko od nich. Jeśli planujesz zrzućcie kilku kilogramów, odłóż to. Ktoś znajomy wpadnie z sernikiem, otrzymasz zaproszenie na kolację.

Rak
(21.06-22.07)

W pracy czas upływać będzie na dyskusjach, spotkaniach, snuciu planów. Niestety, spowoduje to nawarstwienie rutynowych obowiązków. Staraj się nie dopuszczać do zaległości. Skończą się twoje problemy zdrowotne, wreszcie się wypiszesz, a układ pokarmowy zacznie prawidłowo działać. Znajdź chwilę na relaks i obiad w miłym towarzystwie.

Lew
(23.07-22.08)

Będziesz wyjątkowo rozgadany i aktywny towarzyszko, co zaowocuje zainteresowaniem płci przeciwnej. Spodziewaj się jednego z najważniejszych spotkań w życiu. Trafi cię strzała Amora. W domu zapanuje spokój, nikt nic od ciebie nie będzie chciał. Wykorzystaj ten czas na porządky. Zmieni się twoje podejście do pracy, staniesz się bardziej krytyczny.

Panna
(23.08-22.09)

Przestań narzekać na kiepską formę, zacznij ćwiczyć. Zumba czy aerobic pobudzą do działania. Ktoś będzie cię poganiał i chciał kontrolować, co wywoła twoje zdenerwowanie. Nie daj po sobie poznać, że coś jest nie tak, bo wywoła to lawinę kłopotów.

Waga
(23.09-23.10)

Masz dosyć nadgodzin i to jeszcze kiepsko płatnych? Teraz jest dobry czas, by porozmawiać z przełożonymi o finansach spokojnie i rzeczowo. Niewykluczone wynegocjowanie podwyżki. Będziesz przyciągać płeć przeciwną, ale w gronie adoratorów zabraknie ciekawych osób.

Skorpion
(24.10-21.11)

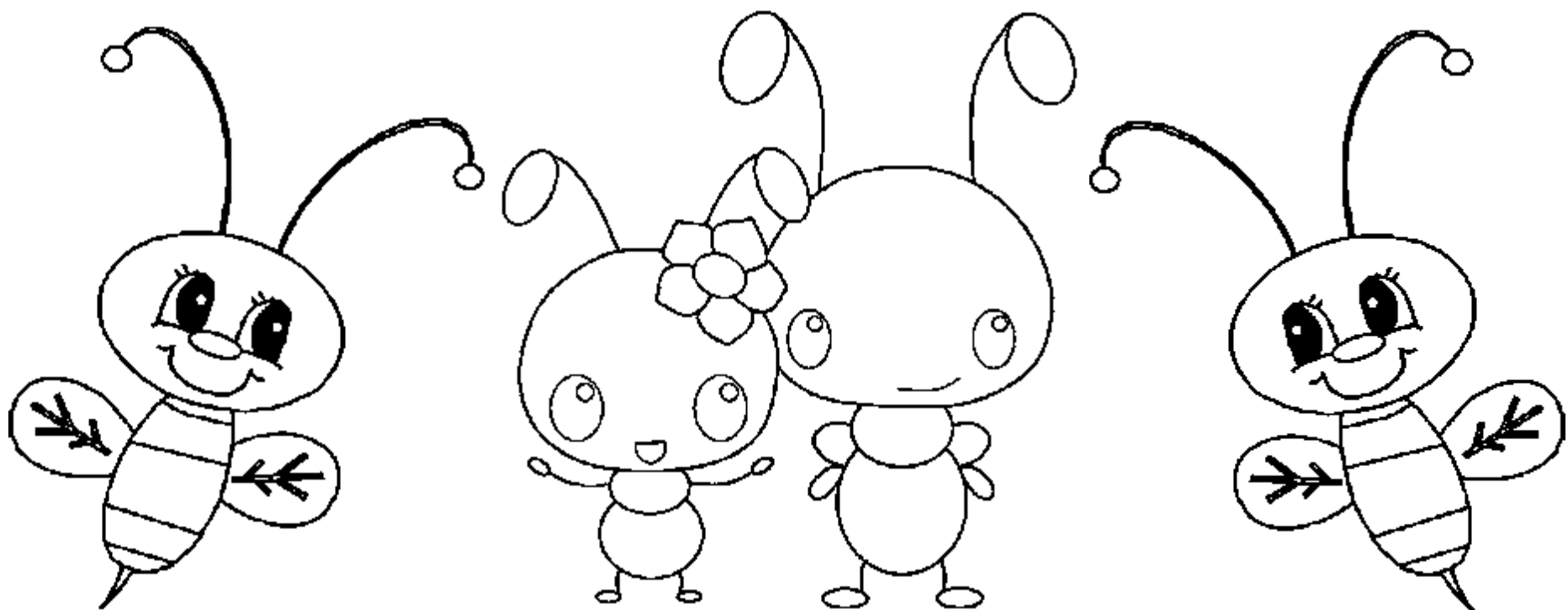
Ktoś obdarzy cię komplementem, a ty w końcu uwierzysz w siebie. Od atrakcyjnej osoby otrzymasz zaproszenie na kawę lub kolację. Jeśli jesteś sam, nie odrzucaj go. Skorpiony w związkach ryzykują romans, a ich partnerzy będą teraz wyjątkowo zazdrośni.

Strzelec
(22.11-21.12)

W rodzinnym gronie będziecie dużo rozmawiać i to niekoniecznie o rzeczach przyjemnych. Ktoś może zwrócić uwagę, że źle prowadzisz dom. Nie bierz tego do siebie. Doskonaly czas na interesy, poznasz kogoś, kto wesprze twój biznes. W weekend idź potańczyć.

Kolorowanki dla dzieci

SP nr 5 dla dzieci z Afryki

LIPNO ➤ Społeczność Szkoły Podstawowej nr 5 w ramach współpracy z UNICEF przekazała 1248,50 złotych na szczepionki dla dzieci w Angoli

Finał charytatywnej akcji odbył się w lipnowskiej piątce w czwartek 26 stycznia. Licytowane były 22 szmaciane laleczki, własnoręcznie uszyte przez uczniów Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II. Cena wywoławcza to 10 złotych, czyli równowartość jednej szczepionki. Niektórzy płacili nawet po 50 złotych, byle tylko móc zaopiekować się szczególną laleczką. Do zebranych pieniędzy doszły też fundusze ze sprzedaży ciast.

– Zebraliśmy 1248,50 złotych – informuje współorganizatorka akcji Jolanta Banasik. – Poprzez udział naszej szkoły w akcji UNICEF chcemy uświadomić dzieciom i młodzieży, że pomaganie może być przyjemne i wiązać się z pozytywnymi emocjami, a ponadto, że dzięki ich zaangażowaniu można uratować życie dzieci.

Szkoła nr 5 pierwszy raz, ale na pewno nie ostatni, wzięła udział w ogólnopolskiej akcji „Wszystkie kolory świata”. Wcześniej uczestniczyła w akcji UNICEF „Mali uczniowie idą do szkoły”. Już wkrótce nasza szkoła (jako jedyna z Lipna wspierająca „Wszystkie kolory świata”) otrzyma certyfikat Społecznie Zaangażowanej Placówki w roku szkolnym 2016-2017.

– Uczniowie z naszej szkoły przygotowali 22 specjalne, charytatywne laleczki będące symbo-

lem pomocy, jakiej chcą udzielić swoim rówieśnikom z Angoli, gdzie dzieci umierają z powodu chorób, którym potrafimy zapobiegać – mówi współorganizatorka szkolnej akcji Agnieszka Wrzosek. – Dzieci z klas I-VI zaprojektowały i własnoręcznie uszyły szmaciane laleczki. Każda z nich ma nadane imię i przypisany kraj, z którego pochodzi.

24 i 25 stycznia w szkole odbyła się wystawa lalek. Rodzice i goście z zapartym tchem oglądali niezwykle zabawki i czytali w szczegółach akcji. 26 stycznia, podczas licytacji, wszystkie lalki znalazły swoich opiekunów, a uzyskane fundusze popłyną do Angoli, gdzie każdego dnia dzieciom zagrażają choroby: odra, cholera, febra, gruźlica czy żółtaczka.

– Ja uszyłam aż dwie laleczki, bo bardzo chcę pomóc małym dzieciom – mówi Ola. – Jedną nazwałam Gabrysia i jest to lalka z Polski, ma różowe ubranko i lubi malować. Druga ma na imię Lila i pochodzi z Anglii, lubi sukienki w kwiatki i mecze piłki nożnej.

Każda realizująca projekt szkoła będzie mogła teraz wziąć udział w konkursie na najbardziej oryginalną laleczkę. Nagrodą jest koncert Majki Jeżowskiej w zwycięskiej placówce. W Polsce kampanię wpiera Ambasador Dobrej

Woli UNICEF, czyli właśnie Jeżowska. – Moja lalka ma na imię Zosia i lubi kolor różowy – zdradza Ada. – Moim zdaniem jest najpiękniejsza i powinna się spodobać dzieciom na całym świecie. Tym bardziej, że moja laleczka pochodzi z Chin.

Celem projektu „Wszystkie kolory świata” jest zarówno kształtowanie wśród dzieci i młodzieży postawy tolerancji i otwartości na inne kultury, pokazanie, że pomaganie może być nie tylko pożyteczne, ale także przyjemne. Chodzi też o zebranie środków na ratowanie życia dzieci w Angoli. W lipnowskiej piątce udało się to w 100 procentach. Dzieci zapoznały się z misją UNICEF-u, ich lalki reprezentują różne kraje, a dorośli wyjęli z portfeli 1248 złotych, co przełoży się na 124 szczepionki.

– Każdy może zaopiekować się wybraną laleczką w zamian za przekazanie darowizny na rzecz ratowania życia dzieci w Angoli – wyjaśnia ambasadorka akcji Majka Jeżowska. – Minimalna kwota darowizny w wysokości 10 złotych umożliwi zaszczepienie jednego dziecka przeciw najpoważniejszemu chorobom wieku dziecięcego, a tym samym pozwoli na uratowanie mu życia. Dajmy więc dzieciom nadzieję. Pomaganie jest przyjemne.

Dzięki zaangażowaniu szkół i przedszkoli w trzech edycjach akcji udało się pozyskać prawie 2 miliony złotych na ratowanie życia dzieci w Sierra Leone, Czadzie i Sudanie Południowym. Bez zaangażowania UNICEF-u i uczestników akcji setki tysięcy dzieci nie otrzymałyby ratujących życie szczepionek.

– Każdy może uszyć taką lalę i pomóc dzieciom z kupnie szczepionki – mówi Wiktoria. – W domu wszyscy pracowali nad tymi laleczkami, nawet tatusiowie. Tylko teraz proszę nam pomóc w wyborze najpiękniejszej.

Wszystkie lalki są piękne. Efekt jest zadziwiający. Szkoła Podstawowa nr 5 znana jest z licznych akcji charytatywnych, także ogólnopolskich. To, że w tym roku przystąpiła do przedsięwzięcia UNICEF-u, napawać może optymizmem, bo zapewne nie spocznie na laurach i nie tylko będzie akcję kontynuować, ale też rozpowszechniać. Mamy nadzieję, że w kolejnej edycji weźmie udział jeszcze więcej szkół z naszego miasta i nie tylko.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Noworodki

Witajcie na świecie!

Rodzice, którzy chcą, by zdjęcie ich nowo narodzonego dziecka znalazło się na naszych łamach, mogą przesłać je mailem na adres redakcja@wpr.info.pl.

ADAŚ KOSOWSKI

➤ urodził się 24 stycznia w lipnowskim szpitalu, ważył 4,4 kg i mierzył 61 cm. Jest synem Przemysława i Justyny z Karnkowa, ma brata Filipa

SYN MARCINA I EWY

JAWORSKICH Z SUMINA

➤ urodził się 24 stycznia w lipnowskim szpitalu, ważył 3,15 kg i mierzył 55 cm. Ma siostrę Oliwię

HUBERT BALCEROWSKI

➤ urodził się 28 stycznia w lipnowskim szpitalu, ważył 4 kg i mierzył 59 cm. Jest pierwszym dzieckiem Krzysztofa i Joanny z Piaseczna

KORNELIA SZTANGIERSKA

➤ urodziła się 29 stycznia w lipnowskim szpitalu, ważyła 3,75 kg i mierzyła 60 cm. Jest pierwszym dzieckiem Patryka i Mileny z Grabin

MAKSYMILIAN MAKOWSKI

➤ urodził się 30 stycznia w lipnowskim szpitalu, ważył 3,8 kg i mierzył 56 cm. Jest synem Michała i Sylwii z Czernikowa, ma siostrę Inez

Lidia Jagielska

CLI

REKLAMA W CLI

ZADZWOŃ

TEL.(56) 682 26 80

Niezwykła rola dziada

HISTORIA ▶ Widząc żebraka, człowiek samoistnie odwraca wzrok lub przechodzi na drugą stronę ulicy. Dawniej z żebrakami płci męskiej, czyli dziadami oraz żebrzącymi kobietami, czyli babami nie było przelewów. Wierzano, że w ich tułactwie i niedoli tkwi wielka moc

Zacznijmy od samego słowa dziad. Obecnie brzmi ono nie- zbyt dobrze, ale pierwotnie zna- czyło tyle co ojciec. Wiejski dziad oparty o drzwi kościoła był przed wieloma laty stałym widokiem w każdej polskiej parafii. Dla mieszkańców wioski był także doradcą i swatem. Dodatkowo do nędznego stroju dziada były zazwyczaj szczudła. Gdy dziad miał zdrowe nogi i tak chodził podparty o kij. Był to odstraszacz przed psami. Aby wzmocnić siłę rażenia, wiejscy żebracy owijali taki kij jeżową skórą. Do dziś zachowało się przysłowie „Lubią go jak psy dziada”. Istniało także przekleństwo: oby cię psy bez jeża obiadły.

Miejscami pobytu dziadów były wejścia do kościołów, cmentarze oraz rozstaje dróg. To tam spotykało się najwięcej ludzi, których można było prosić o pomoc. Baby miały inne zadania od swoich męskich odpowiedników. Śpiewały pieśni, zadawały leki, rzucały uroki i kropiły tajemnymi ziołami obory i zabudowania. Żebraków ludność wiejska zapraszała na wesela i pogrzeby. W przypadku pogrzebu chodziło o to, aby nędznicy swoimi modlitwami wyprosili zbawienie dla zmarłego. Mało tego. Dziada można było opłacić, by ten ubrał zmarłego i położył go do trumny. Później do pogrzebu siedział i modlił się za duszę nieboszczyka.

Za kawałek chleba dziad

i baba mogli obiecać wszystko. Byli znakomitymi gawędziarzami. Często mówili o rzeczach tajemnych z wielką łatwością. Przeciętny wieśniak wierzył we wszystko, co słyszał. Baby i dziady nie starali się wytłumaczyć ludowi nieprawdziwości ich mniemań. Przeciwnie, utwierdzali ich w tym, dodając do każdej swojej czynności tajemnicze formułki i zaklęcia. Wieśniak był przekonany, że baba wywróciwszy koszulę na lewą stronę, przez lewe okno w Wielki Czwartek z chaty, w której się znajduje, może wyleczyć niby na skrzydłach. Baba przynosiła nowo narodzonemu dziecku dary. Były to zaklęcia i leki. Podczas wesel dziad odwiedzał karczmę, gdzie śpiewał młodej parze pieśni, ale mógł też porwać pannę młodą. Było to oczywiście mocno naciągane porwanie, ale w zwyczaju było, że jeśli pan młody nie upilnuje wybranki przed dziadem, to musi ją wykupić.

Nic dziwnego, że żebracy bardzo lubili ten zwyczaj. Baby były powierniczkami dla młodych dziewcząt, które zakochiwały się mniej lub bardziej szczęśliwie. Dziewczęta słuchały rad doświadczonej kobiety, czasem kupowały od nich mikstury miłosne. Jedną z metod na uwiedzenie młodzieńca było zastosowanie mchu z dachu kościoła. Baby czasami ułatwiały także spotkanie kochankom i przeno-

siły ich wiadomości, oczywiście za niewielką jałmużną. Żniwami dla dziadów i bab były jarmarki i odpusty. Chociaż nie znali się na kalendarzu, dokładnie wiedzieli w jakiej parafii akurat jest taka impreza.

Zbierali się całymi gromadami, śpiewając i dzieląc się jałmużnami. Dziad był wreszcie dawną formą przekazu informacji. Ludność wiejska nie była mobilna, nie potrafiła czytać i pisać. Znała swoją wieś i najbliższe miasteczko, gdzie chodziła na jarmarki. Dziad chodził od wsi do wsi, od miasta do miasta i przekazywał informacje o najnowszych wydarzeniach. Tajemnicze życie żebraków i okrywająca je aura sprawiały, że ludzie bali się ich. Żebraków było bardzo trudno ścigać, nawet jeśli popełnili przestępstwo, ponieważ cały czas byli w ruchu, nie mieli dokumentów i wyglądali niemal identycznie. Wiejska mądrość mówiła, że zemsta dziada jest nieubłagana.

Pozycja dziadów w społeczeństwie uległa zmarginalizowaniu po II wojnie światowej. Władze komunistyczne zadbały o likwidację żebractwa, tak samo jak rozprawiły się z wędrownymi taborami cygańskimi. Również świadomość społeczna wzrosła na tyle, że nikt już nie uważał dziadów za kogoś więcej niż tylko biedaków.

(pw)

XX wiek

Na granicy

Konflikty graniczne między Rosją, a Niemcami były na początku XX wieku rozwiązywane przez wspólne komisje, w skład których wchodził urzędnicy z obu stron kordonu. W 1913 roku urzędnik lipnowski i wąbrzeski zajmowali się sprawą pewnego chałupnika – obywatela Niemiec zastrzelonego przez rosyjski patrol nad Drwęcą.

Sprawa o której mowa, miała miejsce na początku 1913 roku i dotyczyła chałupnika z Elgiszewa – Józefa Ziółkowskiego, który został zastrzelony przez Rosjan w miejscowości Tobułka nad Drwęcą. Problem polegał na tym, że Rosjanie strzelali ze swojej strony, a kule dosięgły Ziółkowskiego po stronie niemieckiej. Sprawa nie była taka prosta, ponieważ opierała się tylko na zeznaniach. Brat zabitego – naoczny świadek wydarzenia – twierdził, że Ziółkowski zginął, będąc po niemieckiej stronie granicy. Rosjanie upie-

rali się, że widzieli, gdy Ziółkowski przepływał rzekę w towarzystwie świni swoją łódką. Stronę rosyjską w tej sprawie reprezentował komisarz z Lipna, natomiast niemiecką Ritzmann – wysłannik starosty.

Ostatecznie rację przyznano Rosjanom. Uznano, że Ziółkowski dopuścił się szmuglowania towarów przez granicę, co nie było wówczas jakimś wyjątkowym zjawiskiem. Problem polegał na tym, że akurat trafił na patrol.

(pw)

XV wiek

Długosz i pogoda

Jan Długosz znany jako kronikarz był także geografem, który badał zmieniający się w średniowieczu klimat Polski. W jego dziełach mowa jest także o naszych okolicach.

Długosz charakteryzował pogodę w Polsce słowami: „powietrze twarde, niebo zimne, wiatry ostre, śniegi i mrozy długie”. Można więc powiedzieć, że ziemie polskie znajdowały się w obszarze klimatu kontynentalnego, surowszego od obecnego. Podobnie jak dziś bywały skrajne zimy i lata. W 1473 roku Długosz opisał m. in. bardzo niski

stan rzeki między Płockiem, a Toruniem, a więc w w okolicach Dobrzynia i Włocławka. Tego roku Wisłę można było przejść, mocząc nogi do wysokości kolan. W 1440 roku dla odmiany mieliśmy bardzo surową zimą.

– „Szlachta i wieśniacy zdzierali z obór stare strzechy, aby niemi jakożkolwiek głód i skwiek zmorzonego bydła zaspokoić” – pisał Długosz. Zima roku 1440 trwała aż do Św. Jerzego, czyli do 23 kwiet-

nia. Dopiero wówczas temperatury zaczęły wzrastać ponad zero stopni. Długosz analizując dane, doszedł do wniosku, że pogoda układa się w kilkudziesięcioletnie cykle ciepłe i zimne. W pismach Długosza znajdziemy także nazwy związane z naszym regionem. Wymienił m.in. dwa jeziora: Mokowo „non longe ab oppido Dobrzin” (nieopodal miasta Dobrzynia. oraz jezioro Skapsko (Skępe).

(pw)

KANTOR EUROMAX
Wymiana walut
Najlepsze ceny
54 288 30 11

SKUP ZŁOTA
Najwyższa cena

Najlepsze warunki w mieście.
Miła fachowa obsługa
12 lat z wami!

pl. Dekerta 27, 87-600 Lipno www.kantorlombard.com.pl

WARTA SPOŚÓB NA RAKA

606 340 278

"W wysiłku z rakiem
liczy się czas. Nie dam
się wyprzedzić."

SPRAWDŹ WARTA SPOŚÓB NA RAKA
Wpłata nawet 200 000 zł w przypadku diagnozy
na ważne wydatki w wysiłku z chorobą.

Agencja Ubezpieczeniowa
MINI-MAX
Piotr Kycia
Mickiewicza 10, Lipno

Salon Sukien Ślubnych
Beti
Lipno ul. Ogrodowa 72
Tel: 514-184-459
salon sukni ślubnych beti

Kupon rabatowy 50 zł
*z tym ogłoszeniem 50 zł taniej.

NIE MA RATUNKU!

mamauto.pl
auto-kasacja 510 503 510

INSTALKOP
Grzegorz Bożejewicz

USŁUGI SPRZĘTOWE | SPRZEDAŻ
PIACH | ŻWIR | GRUZ,
UTWARDZANIE TERENU
KOMPLEKSOWE USŁUGI
KOPARKO ŁADOWARKA
ROZBIÓRKI

SPRZEDAŻ - MONTAŻ
PRZYMOTOWYCH
OCZYSZCZALNI SCIEKÓW
PRZYLĄCZA
WODNO-KANALIZACYJNE

MELIORACJE
ODWODNIENIA
POMIARY SPADKÓW

WOLA 9A, 87-620 KIKÓŁ
TEL. 698 481 967

PRZEDSZKOLE CZYNNIE OD 7-17
"PROMYCZEK"
OGŁASZA NABÓR DZIECI
OD 2,5 DO 5 LAT NA ROK 2017
INFORMACJE POD NUMEREM:
TEL.: 668-380-542
DOMINIKA POPŁAWSKA-OLESZCZUK
MOŻNA NAS ZNALEŹĆ NA FACEBOOK.COM
Kikół, ul. Targowa 31
Lipno, ul. Mickiewicza 10
Wola 6, 87-620 Kikół

MASZYNY ROLNICZE I BUDOWLANE
SPRZEDAŻ - KUPNO - ZAMIANA
SPRZEDAŻ RATALNA
Wulkanizacja - rolnicze, tir, przemysłowe
LAND-HANDEL

Usługi
koparką
gąsienicową LONG
i spychem.

Wola 47A, 87-620 Kikół
tel. 506 053 816

F.H.U. RAD-MET
Hurtownia materiałów budowlanych
Radosław Będlin

- hydraulika, elektryka
- okna, drzwi
- parapety, rolety, moskitiery
- folie rolnicze
- siatki ogrodzeniowe
- słupki, panele ogrodzeniowe
- kotły c.o.

Moszczone 40, 87-620 Kikół
tel.: 727 688 027, 513 178 323
e-mail: bradas1@wp.pl

SKŁAD OPAŁU
POLSKI WĘGIEL

- Miał
- Kostka
- Orzech
- Eko-groszek
- Węgiel brunatny

87-605 TŁUCHOWO
ul. Sierpecka 14A
kom. 692 767 354

- produkcja schodów drewnianych
- balustrady
- układanie podłóg i parkietów
- cyklinowanie
- tarasy
- meble ogrodowe

Paweł Kuskowski
tel. 602 636 101
schody.kuskowski@op.pl

GOSPODARSTWO SZKÓŁKARSKIE

**Kwalifikowana szkoła
drzew owocowych
i krzewów ozdobnych.**

Mirosław Mroczkowski
ul. Sienkiewicza 47/2, 87-620 Kikół.
Tel. 692 796 460

PRODUCENT
mebli tapicerowanych

87-600 Lipno
ul. Kościuszki 5
(wejście do sklepu znajduje się od ulicy Przekop)
tel. 54 287 43 55

i kuchennych

Popowo 68
tel. kom. 668 439 299
www.ac-meble.pl

POMOC DROGOWA LIPNO

Sikorski
TEL. 733 573 007

P.P.H.U "KALINOWSKI"
MARIUSZ KALINOWSKI

OGRODZENIA - BRAMY SUWANE, SKRZYDŁOWE
- BALUSTADY - KONSTRUKCJE STALOWE

Tel. 512442245
87-605 Tłuchowo, Wyczałkowo 27
www.pphukalinowski.pl

P.P.H.U. Michał Ostrowski

- usługi koparkami
- dostawa żwiru, piasku, torfu
- kopanie stawów
- transport

Jasień 53A, 87-605 Tłuchowo
kom. 505 840 026, 502 212 981,
tel. 54 287 64 69

FIRMA ROLKOP
HANDLOWO USŁUGOWA
SEBASTIAN WOJCIECHOWSKI

87-620 Kikół
ul. Sienkiewicza 61 **605 271 230**

- » Usługi koparko-ładowarką
- » Transport, wywrotka z HDS
- » Sprzedaż piasku, żwiru, czarnoziemiu, kamienia
- » Montaż oczyszczalni przydomowych
- » Usługi brukarskie

MATERIAŁY BUDOWLANO-PRZEMYSŁOWE

NISKIE CENY! 605 085 007

MATERIAŁY W SPRZEDAŻY:

- budowlane
- elektryczne
- hydrauliczne
- ogrodzenia
- ocieplenia
- farby, lakiery
- ogród
- kostka brukowa

87-600 Lipno, ul. Jastrzębska 17a

SKLEP HYDRAULICZNY
87-600 Lipno, ul. 22-go stycznia 73
Józef Jaworski tel. 500 027 018, 664 447 853

PRODUCENT KOTŁÓW CO, ul. Wojska Polskiego 3

PIASEK, ŻWIR DOWÓZ

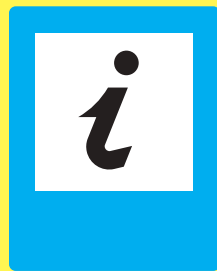
Oferuję:
PIACH (płukany, sucho siany)
ŻWIR, CZARNOZIEM, TORF,
KRUSZYWO, KAMIEŃ,
TŁUCZEŃ, GRUZ

608 21 95 96
P.W. "OLI-TRANS"
Adam Bonowicz

RESTAURACJA MARSYLIO
ul. Wyszyńskiego 48
87-600 Lipno
tel. 607 981 703

Zajmujemy się organizacją imprez okolicznościowych takich jak:

- wesela
- chrzciny
- komunie
- uroczystości rodzinne
- imprezy firmowe
- osiemnastki
- stypy.

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU LIPNOWSKIEGO

tel. 608 688 587, 56 682 26 80

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto moto
części i akcesoria
mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990
Auto części Ravis, ul. Skępska 31, Lipno, kontakt pod nr. tel. 54 288 46 76
serwisy
AUTO SUMOCKI Opony hurt-detal, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. LAKIERNIA PROSZKOWA. Klimatyzacja, Makówiec 67, kontakt pod nr. tel. 601 927 221
Mechanika pojazdowa, wulkanizacja Piotr Blonkowski, Mysłakówko 15, 87-605 Tłuchowo tel. 692 144 235
Mechanika pojazdowa i serwis opon, Krojczyn 22, tel. 603 904 781
MAR-AUTO Marek Grąbczewski - Mechanika Pojazdowa, wulkanizacja, geometria 3D, serwis klimatyzacji, AUTO POMOC 24h. Józefkowo 4, 87-630 Skępe tel. 508-086-766
skup aut / demontaż
mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁA-CIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! kontakt pod nr. tel. 54 280 2990
Stacja demontażu pojazdów, auto kasacja, Kikół, ul. Spółdzielcza 9, tel. 887 412 858
Stacja demontażu pojazdów. Samochodowe instalacje gazowe - montaż, serwis, Wola 27, tel. 500 102 555
usługi
Gawronscy - legalizacja tachografów cyfrowych, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 602 536 686
LAND-HANDEL sprzedaż maszyn rolniczych. Usługi: koparką/spychem. Wulkanizacja: rolnicze, tir, przemysłowy, Wola 47a, Kikół, kontakt pod nr. tel. 506 053 816
Autoholowanie 24h, wulkanizacja, opony nowe i używane, akumulatory, felgi stalowe i aluminiowe, Wielgie, ul. Lipnowska 36, kontakt pod nr. tel. 728 989 861
POMOC DROGOWA 24h Lipno. Autoholowanie Sikorski. Przewóz maszyn i innych pojazdów - kraj i zagranica tel. 733-573-007
Budowa i remonty
materiały
FHU Rolkop materiały budowlano-przemysłowe, ul. Jastrzębska 17A, Lipno, tel. 605 085 007
M-4 okna, bramy garażowe, drzwi, rolety, parapety, ul. 3-go Maja 16, Lipno, kontakt pod nr. tel. 54 288 35 82
Hurtownia materiałów budowlanych F.H.U. RAD-MET Radosław Będlin, Moszczone 40, tel. 513 178 323, 727 688 027
ogrzewanie

Jawa producent kotłów CO, sprzedaż artykułów hydraulicznych i usługi, ul. 22 Stycznia 73, Lipno, tel. 500 027 018, 664 447 853
Marex technika grzewcza i sanitarna, ul. Skępska 36, tel. 604 612 749
usługi
PIASEK, ŻWIR oferuje: piasek płukany, suchy siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz, DOWÓZ, kontakt pod nr. tel. 608 219 596
Usługi: Koparko ładowarką/wywrotką. Melioracje, Odwodnienia, Pomiary spadków. Eko szamba, Wola 9a, tel. 698 481 967
Schody drewniane, układanie podłóg/parkietów, cyklinowanie, balustrady, tarasy, meble ogrodowe. Tłuchowo tel. 602 636 101
P.P.H.U. Michał Ostrowski oferuje: usługi koparkami oraz transport materiałów sypkich, Jasień 53a, tel. 505 840 026, 502 212 981
P.P.H.U KALINOWSKI oferuje: Bramy, ogrodzenia, balustrady, usługi spawalnicze, Tłuchowo, tel. 512 442 245
MAX-BRUK układamy kostkę brukową i granitową. Wykonujemy: chodniki, parkingi, drogi, podjazdy, tarasy, ogrodzenia itp., Tłuchowo, tel. 790 547 678
Tynki cennotowo-wapienne. Długoletnie doświadczenie, Dobrzyń nad Wisłą, kontakt pod nr. tel. 607 349 375
Firma usługowa Krystian Pawłowski oferuje: adaptacja poddaszy, tynki elewacyjne i dekoracyjne, malowanie, gładzie, płytki, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 794 663 537
Montaż przydomowych oczyszczalni ścieków. Oferujemy usługi: produkcja kotłów CO, hydrauliczne koparką i koparko-ładowarką, kontakt pod nr. tel. 667 552 919, 607 479 291
Ocieplanie pianką PUR, tynki i posadzki maszynowe, tel. 501 202 840
Usługi elektryczne, energetyczne, podnośnik koszowy 18m, pomiary i inne usługi, Dobrzyń nad Wisłą, Ziółkowski Ireneusz, kontakt pod nr. tel. 606 313 594
Zakład stolarski Szczepan Zaborowski oferuje: więźby dachowe, schody, meble ogrodowe, parkiety, Wielgie, tel. 606 320 635
P.P.H.U ROM-DOM - więźby dachowe, pokrycia dachowe, obróbki blacharskie, Budowa domów w systemie szkieletowym. Roman Ruszkowski tel. 601-811-909
GRU-MET - piaskowanie z dojazdem. Usługi ślusarsko - spawalnicze, tel. 888 471 801
Domy weselne / sale
Restauracja Marsyllo - wesela, imprezy okolicznościowe, ul. Wyszyńskiego 48, Lipno, tel. 607 981 703

Edukacja
żłobki / przedszkola
PROMYCZEK Przedszkole Niepubliczne przyjmuje zapisy dzieci na rok 2017. Kikół, Lipno, Wola, tel. 668 380 542
Finanse i bankowość
agencje / banki
Alior Bank Partner - pożyczki, kredyty konsolidacyjne, konta osobiste, ul. Kościuszki 2, Lipno, tel. 54 287 19 99
biura rachunkowe
Prowadzenie dokumentacji: KPiR, ryczałt, pełna księgowość, ZUS, kadry, płace, obsługa BHP, Tłuchowo, ul. Sierpecka 19, tel. 509 473 710
kredyty i pożyczki
Centrum Kredytowe Ewelina Jaworska – najtańsze i najlepsze ofert w mieście, Lipno, ul. Piłsudskiego 3, tel. 512 275 283
leasing
Leasing-Experts oferta specjalna nie tylko dla firm, leasingujemy prawie wszystko- auta, komputery, maszyny, urządzenia, kontakt pod nr. tel. 575 665 290
lombardy / kantory
Kantor Euro-Max możliwość negocjowania kursu walut, nakożystniejsze ceny, kontakt pod nr. tel. 54 288 30 11
Lombard Grosik skup złota, najniższa cena, najlepsze warunki, najniższe koszty, kontakt pod nr. tel. 54 288 30 11
ubezpieczenia
Ubezpieczenia OC/AC, Rolne, Majątkowe, Życiowe, Kredyty, Inwestycje. Piotr Kycia, Lipno, ul. Mickiewicza 10, tel. 606 340 278
OC/AC, mieszkania, rolne, firmy, na życie, pożyczki, J. Stawarz, Tłuchowo, ul. Sierpecka 4, tel. 664 059 393
Najtańsze OC, sprawdzone AC, uprawy, domy, na życie, Cezary Wioletta Kowalscy, Dobrzyń nad Wisłą, ul. Franciszkańska 19, tel. 502 172 308
Komunikacyjne, ROLNE, życiowe, mieszkaniowe, Wielgie, ul. Włocławska 10, kontakt pod nr. tel. 604 906 775
Ubezpieczenia i Finanse Agnieszka Leszczyńska - OC/AC, majątek, rolne i inne. Skępe ul. Al.1 maja 116a. tel. 792-825-553
Komputery / IT
KOMPIX - sprzedaż, kupno, serwis komputerów PC oraz laptopów. Sprzedaż używanych komputerów, Tłuchowo, tel. 788 745 302
Nieruchomości

biura nieruchomości
Z nami bezpiecznie sprzedasz, kupisz, wynajmiesz, kupujący nie płaci prowizji, tel. 575 665 291
Ośrodek szkolenia kierowców
OSK EKSPERT Justyna Kuchcińska oferuje Kursy Prawa jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E. 87-600 Lipno osiedle W. Reymonta 6/61 tel. 889-307-337
OSK OMEGA Ozimek Jacek organizuje kursy Prawa jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E. 87-600 Lipno osiedle W. Reymonta 6/61 tel. 889-307-337
OSK UT. Jabłoński Maciej-prawo jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E, Tłuchowo, tel. 502 452 902
Rolnictwo / leśnictwo
maszyny / serwis maszyn
Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435
Sprzedaż sprzętu rolniczego: agregaty, pługi, kabiny, rozsiewacze, rozrzutniki, przyczepy, Wielgie, tel. 606 193 135
Naprawa sprzętu rolniczego oraz sprzedaż części do ciągników i maszyn rolniczych, Wielgie, ul. Ogrodowa 17, tel. 606 193 135, 54 288 77 25
ogrodnictwo / produkcja
KOR NIR producent kory sosnowej 80L, worek w cenie 8 zł, Tłuchowo, tel. 533 833 853
Kwalifikowana szkółka drzew owocowych i krzewów ozdobnych, Kikół, ul. Sienkiewicza 20, kontakt pod nr. tel. 692 796 460
Składy opału
Skład opału, sprzedaż hurtowa i detaliczna, prawdopodobnie najtańszy węgiel w okolicy, kontakt pod nr. tel. 730 015 103
Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203
Skład węgla Wyborscy. Atrakcyjne ceny z transportem do klienta, Kikół, ul. Zboińskiego 15, kontakt pod nr. tel. 606 209 787
Składy węgla GWAREK oferuje węgiel od 490 zł TRANSPORT GRATIS. Lipno ul. Wojska Polskiego 25. tel. 535-667-176
POLE REKLAMOWE EXTRA
ZADZWOŃ 608 688 587

Skład opału Tłuchowo, ul. Sierpecka 14a oferuje: sprzedaż asortymentu węglowego z polskich kopalni w konkurencyjnych cenach. kontakt pod nr. tel. 692 767 354
Sport i rekreacja
fitness / aerobic
Klub X-Fitness - idealne miejsce dla kobiet, zadbaj o swoją sylwetkę, porady dietetyczne i treningowe, tel. 730 167 510
Surowce / skupy
Skup palet - sprzedaż, skup, wymiana, kontakt pod nr. tel. 730 015 103
Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203
Skup złomu i metali kolorowych Wyborscy, wysokie ceny, Kikół ul. Zboińskiego 15, kontakt pod nr. tel. 512 929 436
Usługi
inne
Kwiaciarna Marty, ul. Przekop 5, Lipno, kontakt pod nr. tel. 663 670 353
Zakład Pogrzebowy Janusz Sikora, Lipno, ul. Mickiewicza 41a, Kikół, ul. Kościuszki 20, kontakt pod nr. tel. 607 863 372
NOWATEX usługi hydrauliczne. Świadczymy pełny zakres usług, tel. 693 675 415
Serwis sprząający Aleksandra Ruszkowska oferuje: kompleksowe sprzątanie po remontach i przeprowadzkach, czyszczenie dywanów, tapicerki, samochodów i inne tel.693-930-924
BEATKOM Klimatyzacja obiektowa, automaty do bram i rolet, montaż-serwis, Lipno, ul. Szkolna 15 A, tel. 502 424 272
salony fryzjerskie
Salon Metamorfoza oferuje usługi w zakresie fryzur i strzyżeń damskich i męskich, kontakt pod nr. tel. 723 288 474
Usługi fryzjersko-kosmetyczne, solarium, sprzedaż kosmetyków, Dobrzyń nad Wisłą, kontakt pod nr. tel. 685 318 471
POLE REKLAMOWE EXTRA
ZADZWOŃ 608 688 587

POLE REKLAMOWE EXTRA

POLE REKLAMOWE EXTRA

POLE REKLAMOWE EXTRA

POLE REKLAMOWE EXTRA

POLE REKLAMOWE EXTRA

ZADZWOŃ 608 688 587

ZADZWOŃ 608 688 587

ZADZWOŃ 608 688 587

ZADZWOŃ 608 688 587

ZADZWOŃ 608 688 587

Po sławę na rowerze

SKĘPE ▶ Sukcesy kolarskie sprawiły, że zrobiło się o nim głośno. Marcin Tężycki pomimo młodego wieku może się pochwalić licznymi zwycięstwami. Wiele zawdzięcza sobie, ale i wyjątkowym osobom, które służą wsparciem i dobrym słowem

Marcin Tężycki na podium (w środku)

Marcin Tężycki jest uczniem skępskiego technikum. W tym roku będzie zdawał maturę, jednak umiejętnie godzi obowiązki szkolne ze swoją wieloletnią pasją. Zamiłowanie do jazdy na rowerze

rozwija w sobie od najmłodszych lat. – Rower towarzyszył mi jako główny środek lokomocji już od dziecka. Pamiętam również, jak wyglądał mój pierwszy jednoślad – był to czerwony czterokołowiec

– wspomina Marcin. Jak się okazuje, miłość do sportu i aktywnego spędzania wolnego czasu nie jest przypadkowa. W rodzinie młodego zwycięzcy sport jest wszechobecny.

– Amatorsko uprawiamy różne dyscypliny, począwszy od tenisa stołowego, pływania, jazdy na nartach i łyżwach aż po kolarstwo. Na to ostatnie poświęcam zdecydowanie najwięcej czasu i energii. Zamiłowanie do kolarstwa zaszczerpił we mnie mój tata, który jako młody chłopak uprawiał ten sport. To właśnie tato był moim pierwszym trenerem i doradcą – opowiada Marcin.

Sukcesy skępijana trudno zliczyć. 8 października odbyła się impreza kończąca i jednocześnie podsumowująca sezon Mazovia MTB Maraton 2016 w podwarszawskim Piasecznie. Marcin, który podczas ubiegłorocznych wyścigów rowerowych wywalczył łącznie 3133,65 punktów, w klasyfikacji generalnej FIT mężczyźni Kategorie FM1 zajął pierwsze miejsce. Oprócz tego na swoim koncie ma znacznie wię-

cej trofeów. Zdobył 25 pucharów i 12 medali. To naprawdę pokaźna kolekcja, biorąc pod uwagę jego wiek. Na szczęście zwycięstwa nie zawróciły mu w głowie i nadal pozostaje skromnym nastolatkiem.

– Nigdy nie liczyłem swoich zwycięstw. Aczkolwiek za mój największy dotychczasowy sukces uważam zdobycie trzeciego miejsca w 2016 roku, w wyścigu szosowym Skoda Velo Toruń oraz zdobycie pierwszego miejsca w klasyfikacji generalnej w sezonie 2016 Mazovia MTB Marathon – kolarstwo MTB – opowiada Marcin, który startuje w kategorii fit na dystansie od 20 do 35 kilometrów. Oprócz tego na koncie nastolatka jest także pierwsze miejsce w maratonie w Rogowie, drugie miejsce w Ciechanowie i w Olsztynie. Znalazł się również wśród czwórki najlepszych zawodników maratonu w Grudziądzu.

By przez tak długi czas utrzymywać znakomitą formę, należy dużo i intensywnie trenować. Jak mówi sportowiec, najgorzej jest zimą i podczas niekorzystnych warunków atmosferycznych. Trenując są wyczerpujące, jednak Marcin zdaje sobie sprawę, że bez ciężkiej pracy nic się nie osiągnie. – Staram się również biegać i pływać. W sezonie niemal każdego dnia jeżdżę na rowerze w teren. Niekiedy trenuję kolarstwo szosowe z zaprzyjaźnioną grupą kolarską z Torunia – mówi Tężycki. – Kolarstwo jest bardzo trud-

ną dyscypliną. Trzeba mieć dobrą kondycję. Miesięcznie przejeżdżam setki kilometrów. Trenować trzeba niezależnie od pogody.

Jakie są sportowe plany nastolatka oraz na kim się wzoruje mieszkaniec Skępego? – Chciałbym dalej trenować i zdobywać wysokie lokaty. To co robię, teraz jest częścią mojego życia i nigdy z tego nie zrezygnuję. Na razie jednak chciałbym się skupić na nauce i na ukończeniu szkoły. Cieszy mnie fakt, że ludzie widząc mnie na rowerze, życzą mi powodzenia – dodaje Marcin. – Peter Sagan jest moim wielkim idolem. Będąc w moim wieku, w 2008 roku został mistrzem świata w kolarstwie górskim juniorów.

Młody sportowiec swoich sił próbuje również w kolarstwie szosowym. Jednak największą przyjemność sprawia mu kolarstwo górskie. Pierwsze zawody, w których brał udział, to rywalizacja w 2011 roku w Olsztynie. Mimo że początki były trudne, to właśnie wtedy złapał kolarskiego bakcyła i jak za każdym razem potwierdza, dodatkową motywacją były i są wspólne zawody i starty z jego tatą. – Tata również uprawia sport i rozumie, że trzeba poświęcić dużo czasu, aby osiągnąć sukces. Wyznaję zasadę, że dopóki walczysz, jesteś zwycięzcą – kończy Marcin.

(mb)

fot. nadesłane

Gmina Tłuchowo

Zabawa na sto dwa

Jak co roku uczniowie Szkoły Podstawowej w Mysłakówku na kilka godzin wcielili się w postacie z ulubionych kreskówek i książek. Tuż przed rozpoczęciem ferii, 27 stycznia bawili się na imprezie karnawałowej.

Już od rana w szkole można było spotkać spacerujące korytarzem księżniczki, a w salach lekcyjnych rycerzy i policjantów. – Przebrałam się za księżniczkę, bo bardzo lubię oglądać bajki o nich. A strój pomogła mi zrobić mama – mówi Lenka Żuchowska. – Ja

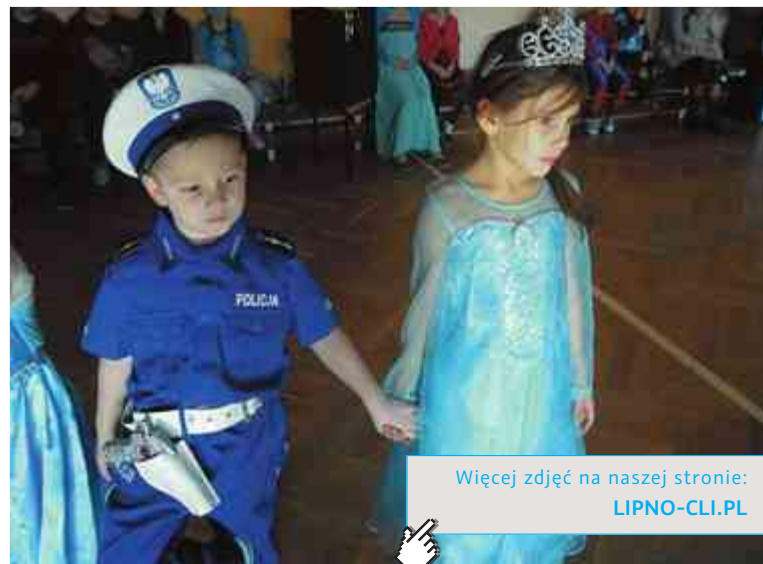
jestem motylkiem. Wczoraj moja mama pomagała mi zrobić skrzydełka – dodaje Natalka Lewandowska.

Na dzieci czekały także liczne konkursy. W rozgrywkach brali udział przedstawiciele klas wraz ze swoimi wychowawcami. Na tę

wyjątkową okazję do prowadzenia balu zostali zaproszeni członkowie stowarzyszenia Pomocna Dłoń, którzy nikomu nie pozwolili się nudzić. – Zabawa jest wspaniała. Chodzę do szóstej klasy i stwierdzam, że co roku jest coraz lepiej. Szkoda, że karnawał tak krótko trwa – mówi Joanna Nowakowska.

Kiedy czas zabawy dobiegł końca, dzieci z żalem opuszczaly salę balową. Jednak z ich twarzy uśmiech nie zniknął i to mimo zmęczenia całonocnymi tańcami. – Ja chcę jeszcze się bawić i tańczyć. Było super – skomentował na koniec Dariusz Kowalski.

Tekst i fot. (mb)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
LIPNO-CLI.PL

REKLAMA

SGB Bank Spółdzielczy w Lipnie

Kredyt Gotówkowy

oprocentowanie
tylko 5%*

NISKA RATA

wstępna decyzja kredytowa w 5 minut

maksymalny okres spłaty 12 m-cy

raty malejąc lub annuitetowe

dla posiadaczy ROR - kredyt udzielany bez dokumentów o dochodach

* RRSO wynosi 10,61% przy następujących założeniach: całkowita kwota kredytu 3.000 zł, okres spłaty 12 równych rat miesięcznych, oprocentowanie w skali roku 5% dla osób posiadających ROR, całkowity koszt kredytu 161,10 zł, w tym prowizja 1,6% (50 zł), suma odsetek 81,10 zł, koszt ubezpieczenia 30 zł. Całkowita kwota do zapłaty 3.161,10 zł.

O bezpiecznych feriach

REGION ➤ W związku z rozpoczętymi właśnie feriami zimowymi swój apel do uczniów i ich opiekunów kierują lipnowscy woprowcy. Chodzi o to, by wypoczywać bezpiecznie

Od poniedziałku uczniowie mają dwutygodniową przerwę w nauce. Żeby czas ferii był bezpieczny i beztrudny zarówno dla dzieci jak i ich rodzin, niezbędne jest wyposażenie młodych w wiedzę na temat prawidłowych zachowań oraz zagrożeń. Do dzieła, podobnie jak przed wakacjami, przystępują lipnowscy ratownicy wodni. Służą swoją pomocą, ale przede wszystkim stawiają na prewencję.

– W związku z feriami zimowymi przypominamy, iż przebywanie na lodzie grozi utonięciem – mówi szef lipnowskiego WOPR Paweł Gawroński. – Należy pamiętać, iż miejscami szczególnie niebezpiecznymi są: ujścia rzek, kanałów, ścieków, a ponadto mosty, śluzy, stawy, pomosty oraz miejsca, gdzie występują rysy i pęknięcia lodu. Niebezpieczeństwo związane z załamaniem się pokrywy lodowej nasila się w cza-

sie odwilży, a o zbyt cienkiej tafli lodu w okresie mrozów zwiastuje trzeszczenie lodu.

Podstawową z zasad, jaką powinna kierować się każda osoba przebywająca nad zamrzniętymi akwenami, jest powstrzymanie się od wchodzenia na lód. Tylko dzięki temu możemy skutecznie uniknąć nieszczęśliwego wypadku, a w konsekwencji utraty zdrowia lub nawet życia. W przypadku konieczności wejścia na lód należy bezwzględnie pamiętać o wytycznych ratowników i pod żadnym pozorem nie wchodzić na zamrzniętą rzekę oraz na lód w pobliżu ujścia rzek, mostu, śluzy i innych budowli hydrotechnicznych (w tych miejscach lód jest najcieńszy).

Trzeba mieć przy sobie telefon komórkowy oraz środek ratunkowy, przed wejściem sprawdzić, czy lód jest dostatecznie gruby. Przebywając na lodzie, nie

wolno trzymać rąk w kieszeniach. Należy zapobiegać przeciążeniu małego obszaru dużą liczbą osób, niezwłocznie zejść z trzeszczącego (to znak, że jest za cienki), pękającego lub załamującego się lodu, obserwować ludzi i w przypadku dostrzeżenia kogoś na niebezpiecznym lodzie reagować.

Ratując tonącego, należy podać mu przedmiot (kij, gałąź, szalik lub inny przedmiot przedłużający nasze ramię), złapać i trzymać podany środek ratunkowy, wykonując nogami ruchy podobne do żaby, starając się wypłynąć na twarde podłoże (łąd, gruby lód), wstać na nogi wyłącznie wtedy, kiedy jest się już na twardym podłożu, a w przypadku braku możliwości wyjścia z załamanego lodu należy bezwzględnie ograniczyć ruchy w celu zmniejszenia utraty ciepła i wołać o pomoc.

Lidia Jagielska

Powiat

Spotkanie z fiskusem

We wtorek 7 lutego o godzinie 16.00 w Domu Rzemiosła w Lipnie urzędnicy skarbowi spotkają się z mieszkańcami, by podzielić się wiedzą podatkową.

Zgodnie z tradycją zarząd Cechu Rzemiosł Różnych Małych i Średnich Przedsiębiorców w Lipnie wychodzi naprzeciw oczekiwaniom rzemieślników i nie tylko, i organizuje w swojej siedzibie przy Placu 11 listopada 10 spotkanie z pracownikami lipnowskiego urzędu skarbowego. – Serdecznie zapraszamy rzemieślników, przedsiębiorców zrzeszonych

i niezrzeszonych oraz innych zainteresowanych podatników, na spotkanie informacyjne zorganizowane przez nas w ramach współpracy z Urzędem Skarbowym w Lipnie – mówi Elżbieta Kaszlewicz, kierownik biura CRR-MiSP w Lipnie.

Przedstawiciele US przedstawiają zagadnienia dotyczące reorganizacji funkcjonowania ad-

ministracji skarbowej w ramach struktur Krajowej Administracji Skarbowej. Będzie też o zmianach w podatkach dochodowych w 2017 roku, zmianach w podatku od towarów i usług w bieżącym roku, e-deklaracjach (w tym składaniu rozliczeń rocznych, kas rejestrujących, JPK w małych i średnich przedsiębiorstwach) oraz o kolejnej edycji Narodowej Loterii Paragonowej.

Będzie też okazja do zadawania pytań i dyskusji. Spotkanie odbędzie się w sali konferencyjnej „Domu Rzemiosła” w Lipnie przy Placu 11 Listopada 10. Wstęp wolny.

Lidia Jagielska

DOBRZYŃ NAD WISŁĄ ➤ Imprezowo w Żaku

24 stycznia w domu kultury odbyła się Akademia Środowiskowa, na którą burmistrz Jacek Waśko zaprosił babcie i dziadków. Wystąpiły dzieci z Przedszkola Samorządowego Kubusia Puchatka, uczniowie zerówki z SP w Dobrzyniu nad Wisłą oraz dzieci z sekcji działających przy domu kultury. Trzy dni później odbył się bal karnawałowy dzieci z Przedszkola Samorządowego Kubusia Puchatka.

fot. nadesłane

Gmina Wielgie

Podwójna impreza

26 stycznia najmłodsi uczniowie Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Czarnem wystawili jasełka. Nie była to jedyna atrakcja dnia.

Na przedstawieniu nie zabrakło babć i dziadków, którym z okazji niedawnego święta wnuć złożyły życzenia i wręczyły kwiaty. Jasełka przygotowały dzieci z oddziału przedszkolnego i punktu przedszkolnego oraz klas I i II. Dla większości małych artystów był to pierwszy występ przed dużą publicznością. Dzieci do przedstawienia przygotowali: Oliwia Sztuczka, Sylwia Żabielska i reżyser Krzysztof Fydryszewski.

Po obejrzeniu jasełek uczniowie udali się do sali gimnastycznej na zabawę choinkową. Dyskotekowe rytmy porwały wszystkich do tańca. Największą niespodziankę sprawił św. mikołaj, który obdarował dzieci słodkimi upominkami. Wspaniałej zabawie towarzyszyli rodzice, którzy pomagali w organizacji imprezy, przygotowaniu loterii i sklepiu.

(ak), fot. nadesłane

GM. DOBRZYŃ NAD WISŁĄ ➤ Impreza w Krojczynie

Święto Babci i Dziadka, jak co roku, zorganizowano w przedszkolu „Zielona Kraina” w Krojczynie. Poprzez wiersze, piosenki, taniec oraz upominki przedszkolaki wyraziły swoje uczucia i wdzięczność do seniorów.

Fot. nadesłane

„Ci, których kochamy nie umierają nigdy,
bo miłość, to nieśmiertelność....”

**Januszowi Krasuckiemu
ZASTĘPCY KOMENDANTA POWIATOWEGO
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W LIPNIE**

Wyrazy głębokiego współczucia
i słowa otuchy z powodu śmierci

TATY

Składa:
**Starosta Lipnowski
Krzysztof Baranowski
wraz ze współpracownikami**

Zdecyduje ostatni mecz

PIŁKA NOŻNA ▶ 28 stycznia swoje mecze IV kolejki Dobrzyńskiej Ligi Futsalu wygrały dwie czołowe drużyny. Walka o wygraną w lidze pomiędzy Terazlipno i FC Wielgie rozstrzygnie się dopiero w ostatniej kolejce. Patronem medialnym rozgrywek jest tygodnik CLI

Mecz Terazlipno – Gmina Lipno

Sobotnie zmagania rozpoczęły drużyny miejscowe, a więc Fanatic DnW i ZEWiK. Obie dość długo pozostawały bez gola, ale jak już zaczęły strzelać to na dobre. W 12. minucie ZEWiK zdobył dwie bramki. 60 sekund później kontaktowego gola strzelił Fanatic, ale po upływie kolejnej minuty na tablicy widniał już wynik 3:1 dla ZEWiK-u. Początek drugiej odsłony przyniósł gola dla zespołu Fanatic DnW. W pierwszej minucie trafił Statkiewicz i rezultat 3:2 utrzymywał się

niemal przez całą drugą połowę. Dopiero kilkanaście sekund przed końcem meczu kolejną bramkę dla ZEWiK-u zdobył z rzutu wolnego Kwiatkowski, pieczętując zwycięstwo swojego zespołu 4:2.

Drugi mecz tej kolejki: Wojak Team – FC Wielgie nie odbył się, ponieważ gospodarze tego spotkania nie stawili się na boisku i FC Wielgie wygrało walkowerem 5:0. Emocji nie brakowało również w derbach lipnowskich. W pierwszej odsłonie groźniejsze ataki przeprowadzali

gracze Gminy Lipno i jedna z takich akcji zakończyła się golem. Niezwykle trudnym, ale skutecznym strzałem z bardzo ostrego kąta popisał się najmłodszy z rodziny Bartczaków – Mateusz. Terazlipno dopiero po 20 minutach gry odrobiło stratę, kiedy to Kamil Markowski zdobył bramkę wyrównującą.

Remis nie satysfakcjonował żadnej z ekip, dlatego walka o 3 punkty trwała do końca. Dwóch rzutów karnych przedłużonych nie wykorzystali zawodnicy Gminy Lip-

Bramkarz Gminy Lipno miał sporo pracy

no. Minutę przed końcem skutecznością popisał się za to Markowski i w emocjonującej końcówce zapewnił zwycięstwo drużynie Terazlipno 2:1. W tabeli prowadzi Terazlipno, na drugim miejscu jest FC Wielgie, a na trzecim Gmina Lipno. W klasyfikacji króla strzelców przewagę powiększył Patryk Laskowski, który ma na koncie 21 trafień.

Niezwykle ciekawie ułożyła się sytuacja w tabeli DLF przed ostatnią kolejką. Ze względu na małe różnice punktowe w każdym spotkaniu

zespoły będą walczyły o miejsca w tabeli bezpośrednio ze sobą: Fanatic DnW i Wojak Team powalczą o V miejsce (g. 15.30), Gmina Lipno i ZEWiK o III miejsce (g. 16.15), a Terazlipno i FC Wielgie zagrają o zwycięstwo w DLF (g. 17.00).

Fotorelację z ostatniej kolejki jak zwykle możecie obejrzeć na naszej stronie lipno-cli.pl. W kolejnym wydaniu przeczytacie o końcowych rozstrzygnięciach w DLF.

Tekst i fot. (ak)

REKLAMA

TORUŃSKA RESTAURACJA

Z DŁUGOLETNIĄ TRADYCJĄ

CZEKA NA CIEBIE!

Jeśli jesteś lub chcesz być:

> szefem kuchni,

> kucharzem,

> kelnerem/kelnerką,

jeśli chcesz pracować w niebanalnej restauracji,

jeśli chcesz się rozwijać i swoje umiejętności,

jeśli chcesz zarabiać **DUŻE** pieniądze w zwariowanej atmosferze i elastycznym systemie pracy,

napisz lub zadzwoń:

natalia.laszewska@restaurators.eu

tel. 533 360 476